

SÁCH CŨ

LIÊN XÔ

Những trang thân ái

Hanoi 2018

SÁCH ĐẸP

facebook.com/sachdepvietnam

SÁCH CŨ

LIÊN XÔ

Những trang thân ái

SÁCH ĐẸP

facebook.com/sachdeploaivuan

HOWARD SCOTT

SÁCH CŨ LIÊN XÔ

- * *Kỷ niệm với Sách cũ Liên Xô* - Hoàng Nguyễn
- * *Sách cũ Liên Xô - Những Trang thân ái* - Ulis Media
- * *Vẫn còn người nghiện sách Liên Xô* - Yên Chi
 - * *Albert Likhanov* - Kiều Chính
- * *Album ảnh kỷ niệm offline nhóm Sách cũ Liên Xô*
 - * *Khảo sát 7 tượng đài sách thiếu nhi Liên Xô*
 - * *Gamebox* - Kiều Chính
 - * *Dòng sách Vật Lý* - Đào Đăng Đạt
 - * *Chữ X bí ẩn* - Kiều Chính
 - * *Chữ X thứ 30*
 - * *Cô bé thành thị* - Lê Hải Đoàn
 - * *Cô bé thành thị* - Hoàng Nguyễn
 - * *Niềm vui nhà ta* - Lê Hải Đoàn
- * *Sách cũ Liên Xô trong thế giới kỹ thuật số* - Hoàng Nguyễn
 - * *Trang thơ* - Hoàng Nguyễn, Kiều Chính, Hải Đoàn
 - * *Sưu tập sách Liên Xô* - Hoàng Nguyễn

VĂN HỌC LIÊN XÔ

- * *Lịch sử nền văn chương Nga* - Phạm Văn Tuấn
- * *Quyển sách đắt nhất được xuất bản ở Liên Xô* - Sputnik
- * *Chuyện về cha đẻ của Mít Đắc và Biết Tuốt* - Thụy Oanh
 - * *Linda và cây phong nhỏ* - Yanka Bryl
- * *Mikhail Sholokhov, Sông Đông không luôn êm đềm* - Phạm Bá Thủy
- * *Những giai thoại về các nhà văn Nga - Xô Viết* - Tô Hoàng

- * Tôi yêu em - Puskin
- * Đôi Anh Vẽ - Konstantin Mikhailovitch Sinionov
- * Con đường mùa đông - Puskin
- * Lạ lùng quyển sách dành cho trẻ em hư ở Liên Xô
 - * Pinocchio và Buratino - Vĩ Như
 - * Mùa lá rụng - Olga Berggoltz
- * Số phận của Timua và đồng đội - Nam Vu Hoang

VĂN HỌC LIÊN XÔ VỚI BẠN ĐỌC VIỆT NAM

- * Văn học Xô Viết với bạn đọc Việt Nam - Văn Hường
- * Văn học Nga Xô Viết - Dấu ấn của một thời không thể quên -
Tường Vy
 - * Ông tướng của tôi - Việt Anh
- * Thép đã tôi thế đấy trong lửa đỏ và nước lạnh - Phan Việt Hùng
 - * Người truyền lửa tình yêu văn học Nga - Hằng Liên
- * Văn Học Nga : Xô Viết với thế hệ chúng tôi - Trần Hoàng

HOÀI NIỆM LIÊN XÔ

- * Trở về thời Xô Viết - Hồng Anh
- * Matryoshka - búp bê truyền thống của xứ sở Bạch Dương
 - * 10 vật dụng huyền thoại một thời của Liên Xô
 - * Cachiusa
- * Hãy đợi đấy - Liên Xô Đồng Hới
- * Danh mục sách Liên Xô in cho Việt Nam trước năm 1991

Nội dung cuốn sách là sự tổng hợp các bài viết được copy nhậ trên Internet và các post của thành viên nhóm Sách cũ Liên Xô, việc sử dụng các bài viết hoàn toàn phục vụ cho mục đích cá nhân, không phục vụ cho mục đích thương mại. Dù có cố gắng chín chu trong việc biên soạn, cũng không thể tránh khỏi những thiếu sót khi chưa ghi được đầy đủ hết nguồn bài viết cũng như thông tin minh họa được sử dụng trong ấn phẩm, kính mong quý tác giả cũng như độc giả lượng thứ.

Ban biên tập rất mong nhận được những đóng góp quý báu của quý độc giả về nội dung cũng như hình thức để chúng tôi có thể cải thiện trong những lần xuất bản những ấn phẩm sắp tới.

SÁCH CŨ LIÊN XÔ

Hội những người yêu thích văn học Liên Xô

L. La-ghin

ÔNG GIÀ KHỐT-TA-BÍT

Ông Già Khốt Ta Bít

Tác giả: : L. La Gin

Nhà xuất bản: NXB Cầu Vồng Mát-xcô-va

Năm xuất bản 1990

Khốt-Ta-Bít là một vị thần trong truyện cổ Nghìn lẻ một đêm, bị nhốt trong một cái bình gốm phủ rêu đã yếm búa có khắc tên đức Allah hàng nghìn năm dưới đáy sông Moskva. Ông được Vônca, một đội viên thiếu niên 12 tuổi mò lên và giải thoát.

Câu chuyện là hành trình vui nhộn về những cuộc phiêu lưu của một ông thần từ xứ sở cổ tích lạc vào cuộc sống của một thành phố hiện đại; về tình bạn giữa ông già Khốt-ta-bít với cậu bé Vônca mà ông không thể làm vừa lòng bằng phép thuật của mình, bởi lẽ quan niệm của ông về cuộc sống và hạnh phúc không có gì phù hợp với cách nhìn nhận của cậu bé này.

Được mệnh danh là truyện Nghìn lẻ một đêm của văn học thiếu nhi Nga, Ông già Khốt-ta-bít rất hài hước, hấp dẫn, được nhiều thế hệ bạn đọc Nga cũng như nước ngoài cực kỳ yêu thích, trong đó có cả Việt Nam. Xoay quanh các nhân vật chính là những mẫu chuyện ngộ nghĩnh, cảm động, đem lại những bài học hay về lối sống trung thực, về tình bạn, tình yêu thương gia đình và nhiều điều cần thiết để phát triển nhân cách cho bạn đọc trẻ tuổi, cũng như những bất ngờ thú vị cho cả người đọc trưởng thành.

KỶ NIỆM VỚI

SÁCH CŨ LIÊN XÔ

Với mình, và hầu hết bạn trẻ VN thế hệ 6x, 7x, 8x, 9x... đều đã lưu giữ rất nhiều kỷ niệm với sách Liên Xô. Những cuốn sách đã mua, đã đọc, đã mượn, đã thêm thường vì không đủ tiền... và nay hầu hết đã thất lạc... Những ước nuôi, "mắt mắt tinh thần" của tuổi nhỏ thì khó bao giờ quên, nhất là niềm đam mê sách vở, trong đó sách cũ LX chiếm phần quan trọng.

Nhiều bạn trẻ 9x, 0x thích sách Liên Xô vì nó hay, đẹp, nhưng với thế hệ 6x, 7x, 8x bọn mình thì có thêm một lý do để tìm sưu tập lại, đó là kỷ niệm. Những kỷ niệm đồ dạng. Những kỷ niệm thất lạc. Và nay khi có điều kiện thì ta cố tìm gắp lại.

Mỗi lần lọ mọ trên mạng, mỗi lần lén dò hàng sách cũ, mỗi lần bikk chuyện hỏi han thông tin, giá cả... đều chung một động lực, một mạch ngầm đam mê luôn trực sẵn trong tâm trí, là, phải hoàn thành những giấc mơ dang dở ngày xưa.

"Kỷ niệm thất lạc" của các bạn là gì. Với mình cũng khá nhiều.

Bột mì vình cầu quen thuộc với 7x, đầu 8x vì đã từng được đăng ở báo Thiếu niên tiên phong, khoảng cuối những năm 80, truyện tranh hấp dẫn. Thời sinh viên lần mò hàng sách mới biết và mua được bản truyện chữ do LX in.

Timua cùng đồng đội, "động lực" chính để mình tham gia các group sách Liên xô. Cuốn truyện tranh Timua khổ ngang NXB Novosti ấn hành đã từng sở hữu. Đẹp, hấp dẫn, các bạn trẻ, các trò nghịch ngợm, trợn đánh vườn tảo... Rồi năm lớp 7, trong dịp nhà trường tổ chức kế hoạch nhỏ, đóng góp giấy vụn, lại xin được cuốn truyện chữ từ một cô bạn cùng lớp. Sau, dọn nhà thất lạc hết.

Sapaev, kỷ niệm là cuốn sách Novosti vẫn còn giữ đến nay. Nghe bảo còn có cuốn tiếng Pháp... Lần mò trên mạng và nay đã có thêm bản tiếng Anh.

Truyện tranh "Những kẻ báo thù tài tình"... Một buổi xem nhò của cậu em họ, khoảng năm 1988-90... Tìm kiếm. Đứng một năm trước xem qua tại nhà một bạn sách. Tháng trước biết được mối hàng... Tuần rồi vừa sở hữu...

Truyện tranh Lịch sử cuộc CM Nga, được nhìn thoáng qua tại nhà một cậu bạn, hồi cuối 80x. Tò mò, lần mò. Và thời sinh viên đã kiếm được từ một nhà tập kết giấy vụn ở phố Quang Trung. Hai mẫu rời nhau, mua vở đóng lại, quét bột màu chính trang... Vở sau lên mạng lại kiếm được bản tiếng Anh.

Mit'edec, Bà ngoại, Hành quân... đều mượn đọc từ các bạn cùng lớp, hàng xóm. Khả dĩ nên không có cơ hội sở hữu.

Rồi Lê nin của em, ngày trước rất phổ biến. Cũng xem ké hồi đầu 80x... Cả chục năm sau đó mới mua được từ nhà xuất bản Kim đồng, cuốn xấu còn lại cuối cùng... Gần đây lại thêm duyên mua được bản tiếng Nga.

Thếp đã tôi thế đấy, truyện tranh Novosti, bản nhan nhân ở Hn từ những năm 1985, đến tận năm 1992 vẫn thấy (Có ít nhất hai lần xuất bản của cuốn truyện khổ ngang này ở VN, cũng như cuốn Timua). Sách mỹ thuật Liên xô. Vẫn vậy. Kỷ niệm là nhưng buổi đi bộ về từ lớp về Cung thiếu nhi. Qua Trảng Tiển. Ngắm cú kính và chỉ có thể mua đôi ba cuốn khổ nhỏ, giá 1,5-2k đồng. Các quyển to chỉ nhìn thêm thường, giá tầm 8-10k.

Vật lý giải trí, tiếng Việt. Mình nhớ không nhầm thì cuốn đã mua chỉ có duy nhất một tập, mà nay thấy anh em sưu tập đều show bộ 02 tập ? Sách Liên xô những năm 80, đầu 90 bán đầy ở các hiệu sách, nhất là khu Trảng Tiển với ít nhất ba hiệu khác nhau. Nhiều nhưng không rẻ nên với phần lớn, chỉ là một sự thêm thường kéo dài đến mấy chục năm sau để tìm mua lại dần dần.

Việc hoàn thiện giấc mơ dang dở dù sao làm cho cuộc sống tinh thần hiện tại thêm thú vị

HOANG NGUYEN

"Khi được bạn nhờ mua những cuốn sách của Liên Xô từ trang Amazon ở Mỹ mang về Việt Nam, tôi mới nhận ra thật rõ bạn tôi sưu tập sách không phải chỉ vì nhớ một thời tuổi thơ và yêu mến Liên Xô mà còn vì những cuốn sách tự thân chúng đẹp thật. Sách mới xuất bản bây giờ, ở Mỹ và ở Việt Nam, nhiều quyển đẹp lẫn trong rất nhiều quyển không đẹp; sách Liên Xô thì cứ như thế cuốn nào cũng đẹp. Tôi nhớ những trang sách Liên Xô mình từng giữ khi còn nhỏ. Đó là một nguồn cảm hứng khiến tôi bắt đầu vẽ, mà lâu lắm rồi tôi không vẽ. Tôi không biết làm thế nào gia đình tôi lại có những cuốn sách ấy ở trong nhà, về sau không có thêm nữa. Hình như cái gì cũng có thời lịch sử của nó. Mà lịch sử không chỉ là quá khứ, nó còn là hiện tại; người ta nhớ và quên như thế nào, người ta đang sống ra sao ...

Xin mời bạn bỏ chút thời gian ghé thăm, xem những cuốn sách nào được nâng niu, và những cuốn nào khiến bạn dừng lại lâu hơn, để nhận những món quà tặng, là những gì bạn nhìn thấy hoặc may mắn hơn có thể bỏ túi mang về. Có cả sách tiếng Anh, tiếng Việt, và tiếng Nga, thuộc các dòng văn học thiếu nhi, văn học kinh điển, chính trị xã hội, văn hóa, khoa học phổ thông. Sách này để xem cho vui, cho thân ái, mà cũng là nguồn tư liệu quý cho những người làm nghiên cứu. Những người sưu tập và trưng bày sách sẽ chuyên trở để sẻ chia niềm đam mê."

PHÙNG HÀ THANH

SÁCH CŨ

LIÊN XÔ

Những trang thân ái

Khoa Ngôn ngữ và Văn hóa Các nước nói tiếng Anh
Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Quốc gia Hà Nội

LIÊN

XÔ

100

TRUNG BÀY SÁCH NHÂN KỶ NIỆM

CÁCH MẠNG
THÁNG MƯỜI

NGA

NHỮNG
TRANG
THÂN

ÁI

Với các đầu sách thuộc 5 hạng mục

Phòng 516 B1 - Đại học Ngoại ngữ - Đại học Quốc gia Hà Nội (Số 1 Phạm Văn Đồng)

8:00 - 16:00 ngày 27/10/2017 MỞ CỬA TỰ DO - CHÀC HAI TẤT CẢ ĐẾN

Nhân dịp kỉ niệm 100 năm Cách mạng Tháng Mười Nga (1917-2017), ngày 27/10/2017 tại Trường Đại học Ngoại ngữ Đại học Quốc gia Hà Nội đã diễn ra buổi trưng bày sách với chủ đề "LIÊN XÔ - Những Trang Thân Ái" do Bộ môn Đất nước học, Khoa Ngôn ngữ và Văn hóa các Nước nói tiếng Anh tổ chức với sự phối hợp của nhóm những người yêu thích sách Liên Xô, trong đó có cả cán bộ giảng dạy và cựu học viên cao học của ULIS.

Với khoảng 500 đầu sách báo khác nhau thuộc 5 hạng mục: Văn học Trẻ em, Văn học Kinh điển, Chính trị-Xã hội, Văn hóa-Lịch sử, Khoa học Phổ thông bằng nhiều thứ tiếng Nga, Việt, Anh, Pháp, Tây Ban Nha, buổi trưng bày đã thu hút được sự quan tâm, chia sẻ, và khích lệ của nhiều thầy cô giáo các khoa đào tạo trong trường như Khoa Ngôn ngữ và Văn hóa Nga, Khoa Ngôn ngữ và Văn hóa các nước nói tiếng Anh, Khoa Sư phạm tiếng Anh, Khoa Ngôn ngữ và Văn hóa tiếng Trung Quốc, cán bộ các phòng ban chức năng của Trường cũng như các bạn sinh viên cả trong và ngoài ULIS.

Đến buổi trưng bày, khách tham quan đã có cơ hội được gặp lại những cuốn sách văn học thân thương thuở thiếu thời như Bác sĩ Ai-bô-lit, Chiếc Chìa khóa vàng hay Chuyện Ly kỳ của Bu-ra-ti-nô, Chuyện Phiêu lưu của Mít Đạc và Các bạn, Thuyền trưởng Đơn vị, Lê-nin của em, Timua và Đồng đội, Daghextan của tôi, Truyện Núi đồi và Thảo nguyên, Thép đã tôi thế đấy, v.v. cũng nhiều đầu sách báo khoa học, chính luận được viết một cách rất giản dị, dễ hiểu, rất hữu ích cho việc mở mang kiến thức khoa học phổ thông cũng như nghiên cứu, tìm hiểu văn hóa của các nước thuộc Liên bang các nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Xô-viết trước đây.

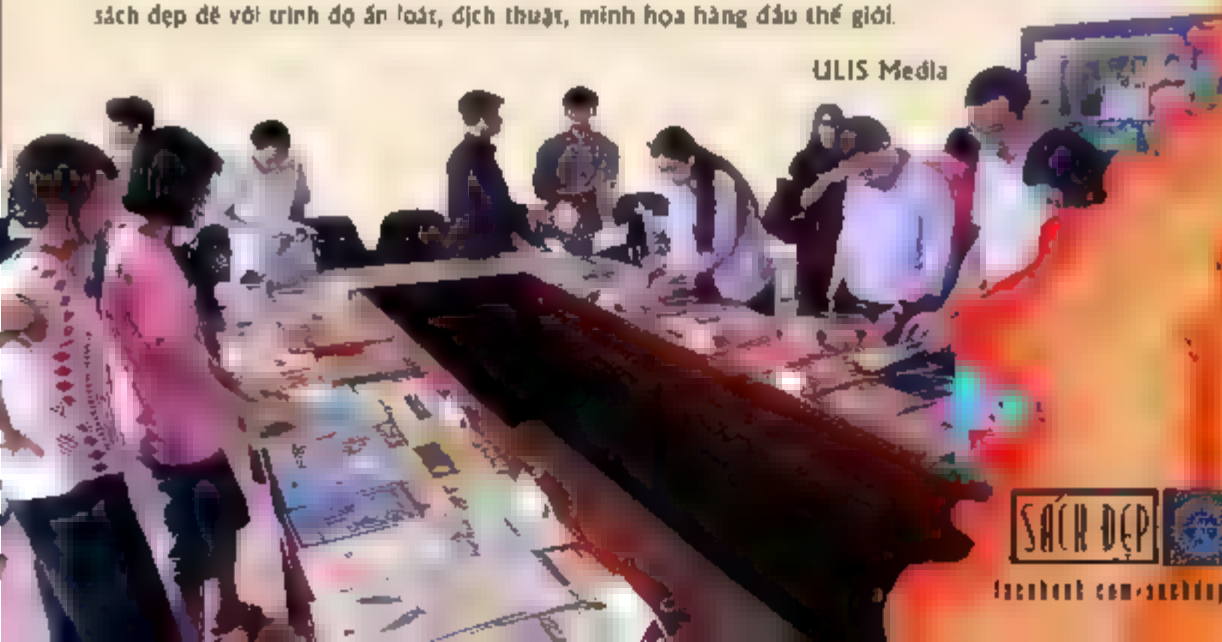

Những cuốn sách này được thực hiện bởi những nhà xuất bản hàng đầu của Liên Xô lúc bấy giờ, như Nô-vốt-xi, Tiến Bộ, Cầu Vồng, Hành tinh, Trẻ Nhỏ, Rạng Đông, Hòa Bình, v.v. Nội dung chính thường ca ngợi và giáo dục lòng dũng cảm, nhân hậu, cao thượng, sự trung thực, lòng yêu nước, tinh thần tập thể, sự bình đẳng, tình yêu với thiên nhiên, với động vật, cây cối, sự trân trọng con người, tình yêu với lao động. Tất cả đều được in ấn tuyệt đẹp ngay tại Liên Xô và phát hành bằng nhiều thứ tiếng để gửi tới các nước trên khắp thế giới, trong đó có Việt Nam.

Buổi trưng bày này vừa là hoạt động thương kỷ về đất nước học và quốc tế học của Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Quốc gia Hà Nội, vừa là một hoạt động ý nghĩa nhằm kỷ niệm 100 năm Cách mạng Tháng Mười Nga. Đây cũng như một lời tri ân tới những điều tốt đẹp mà Liên bang Xô-viết đã dành cho Việt Nam trong những năm tháng khó khăn, trong đó có việc làm phong phú thêm đời sống tinh thần của nhiều thế hệ người Việt bằng những cuốn sách đẹp để với trình độ ấn loát, dịch thuật, minh họa hàng đầu thế giới.

ULIS Media

SÁCH ĐẸP

facebook.com/sachdep1945.don

Ảnh tập thể và tập

CÂY XANH ĐI NÀO

CÂY XANH RÌ RÀO

Tác giả: A-léch-xây Mu-xa-tốp

Nhà xuất bản: NXB Cầu Vồng Mát-xcơ-va

Năm xuất bản 1989

Mu-xa-tốp sinh ra, học hết phổ thông, và sau đó làm giáo viên ở nông thôn. Ông đã tận mắt chứng kiến những biến cố to lớn làm thay đổi hẳn bộ mặt của vùng nông thôn cũ, nơi thành lập những nông trang tập thể, nơi cháy sáng những ngọn đèn điện đầu tiên ở nông thôn, nơi máy cày rạch trên đất đai những luống cày đầu tiên.

Nếp sinh hoạt của làng quê thay đổi làm thay đổi cả nếp sống của người lớn, trẻ nhỏ trong những làng quê ấy. Trong những tác phẩm của mình, nhà văn kể cho chúng ta nghe về những em học sinh đóng góp phần sức lực nhỏ bé của mình vào công việc chung của nông trang tập thể một cách say mê, sáng tạo và đầy nhiệt tình.

PHẦN CON NGƯỜI NGHĨEN BÁCH LIÊN KÕ

CON SỨC SỐNG TIỀN

How Ivan Went to See the Gun

Nhiều độc giả thời nay vẫn say mê những giá trị nhân văn, những bài học sâu sắc trong các tác phẩm tưởng như "lạc thời" này.

Không thể chia tay... Bác sĩ Aibolit

Hoàng Thanh Hùng - giáo viên một trường THPT ở Hà Nội - có một tình yêu đối với sách Liên Xô kỷ lạ và mãnh liệt.

Được thừa hưởng niềm say mê với sách Liên Xô từ người cha, một nhà nghiên cứu văn hóa và cũng là một người mê đắm sách

Kho sách của Hùng có những cuốn mà rất nhiều fan của Câu Vọng "chết mê chết mệ" như Bác sĩ Aibolit, Buratino, Mít đặc và các bạn Timua cùng đồng đội, Ông tướng của tôi.

Liên Xô, sau gần 20 năm sưu tập, hiện Hùng có đến hàng ngàn cuốn sách "Câu Vọng" (sách Câu Vọng được gọi chung cho những cuốn sách được xuất bản tại Liên Xô của các Nhà xuất bản Câu Vọng, Tiến Bộ, Novost...). Hùng có thể nói về sách Câu Vọng giờ này sang giờ khác, ngày này qua ngày khác mà không biết chán.

Trong căn hộ chung cư rất nhỏ mà hiện có đến ba thế hệ cùng chung sống, Hùng phải dành nguyên một phòng để chứa sách Câu Vọng.

Kho sách của Hùng có những cuốn mà rất nhiều fan của Câu Vọng "chết mê chết mệ" như Bác sĩ Aibolit, Buratino, Mít đặc và các bạn, Timua cùng đồng đội, Ông tướng của tôi.

Và sở dĩ kho sách cứ ngày một đầy lên là vì anh quyết không bán đi bất cứ cuốn nào, dù thậm chí mỗi cuốn anh đã có đến 3-5 bản. Công thì thoáng cao hứng và biết chắc là người nào yêu sách thì Hùng mới tặng.

Người nhà anh kể có cậu em thân thiết tập gia đình

để nghỉ Hùng tặng một cuốn Bác sĩ Aibolit

thay cho quà cưới. Nhưng

Hùng cũng phải suy

nghĩ mấy ngày, vì

thà cho 500.000,

1 triệu vào phong

bì làm quà còn hơn

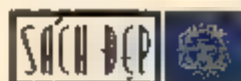
là phải chia tay một em

bác sĩ" Hùng nói vậy

Cũng như phần lớn những người yêu sách Liên

Xô, yêu nước Nga và văn học Nga, sở dĩ Hùng đắm đuối với những cuốn sách đó là do anh được sống với văn học Liên Xô từ nhỏ.

Và nó có ảnh hưởng lớn đến tâm hồn/tính cách của anh. Đồng thời anh cảm nhận được những giá trị văn học lớn từ những cuốn sách của Leo Tolstoy, Mikhail Sholokhov, A. Pushkin, Abraham Alkhanov.

"Bộ sưu tập sách Mỹ đặc của thành viên Lê Hải Đoàn" Ảnh: Yên Chi

Mê mẩn sách thiếu nhi

Lê Hải Đoàn - admin của trang Sách Đẹp - cũng là một "con nghiện" của sách Liên Xô.

Với mong muốn sẽ thành lập một thư viện sách miễn phí cho cộng đồng, từ thời học THPT, Đoàn đã có ý thức sưu tập sách.

Riêng với sách Cầu Vồng, Đoàn chủ tâm sưu tập sách cho thiếu nhi. Có bao nhiêu tiền bố mẹ cho, đến đi làm thêm... Đoàn đều dành để mua sách cả.

"Sách thiếu nhi Liên Xô thường được in bằng giấy tốt, nội dung dễ thương và đặc biệt là hình ảnh minh họa đẹp đến mê mẩn. Ngoài ra, nhiều cuốn sách thuộc loại cực kỳ hiếm có khó tìm. Những cuốn như Theo lệnh cá mương, Chú Степа hay Niềm vui nhà ta em em em suốt 3-4 năm mà chưa mua được..." - Đoàn chia sẻ.

"Mấy năm trước sách Cầu Vồng còn được bán với giá khá hợp lý thì từ cuối năm 2016 đến nay nó đã bị thổi giá kinh khủng. Ví dụ như cuốn Cầu vồng toán học vài năm trước có người chỉ bán 50.000 đồng thì nay đã lên đến 300.000-400.000 đồng/cuốn.

Hay một số cuốn thuộc hàng quý hiếm như Hành quân, Bà ngoại, Theo lệnh cá mương... lên đến 600.000-700.000 đồng/cuốn. Vậy mà cũng không có mà mua anh ạ" - Đoàn cho biết.

Bao nhiêu hàng sách cũ ở Hà Nội, Đoàn đều đã "tướt" qua và trở thành khách quen của không ít hàng.

Bất cứ khi nào có sách Cầu Vồng về, Đoàn luôn được ưu tiên gọi trước. Bao nhiêu hàng sách cũ trên

mạng, Đoàn cũng đều đã lên lạc, giao dịch...

Mê sách Cầu Vồng thiếu nhi một cách điên cuồng, gặp cuốn sách nào thích, cậu sẽ "chiếm" lấy bằng mọi giá.

Đang ở trọ tại Hà Nội, khi sách được cậu "cất giấu" ở Hải Phòng. Tuần nào Đoàn cũng phải về quê, vừa để mang sách về vừa để thỏa mãn cảm giác được "ngủ" trong một căn phòng toàn sách là sách.

Không ít bạn trẻ thuộc giới trẻ đến xem triển lãm sách báo Liên Xô do nhóm Sách cũ Liên Xô tổ chức vào ngày 27-10 vừa qua. Ảnh: Yên Chi

"Sách cũ Liên Xô" và hơn 1.400 thành viên

Tren mạng xã hội có một nhóm mang tên "Sách cũ Liên Xô" quy tụ hàng ngàn thành viên trên khắp cả nước có niềm đam mê sách Liên Xô nói chung.

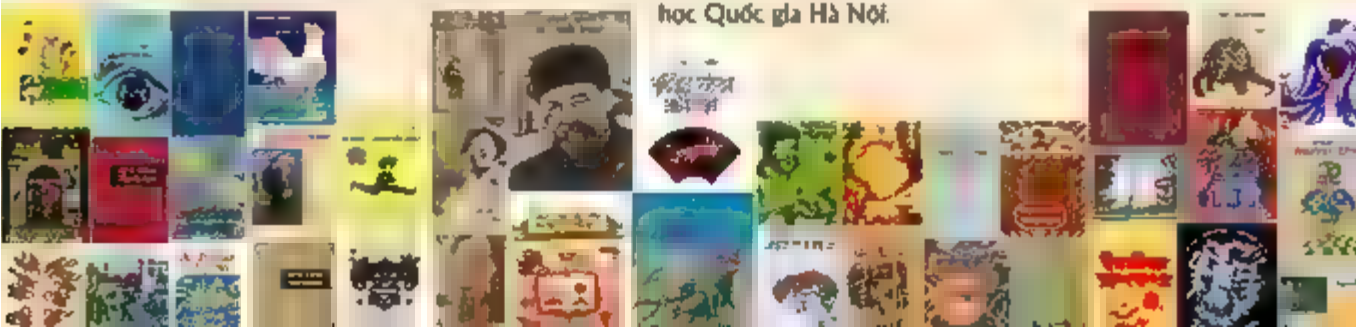
Các thành viên thường xuyên trưng bày những cuốn sách mà mình sưu tập được, trao đổi về những cuốn sách nên đọc, mua ở đâu, giá bao nhiêu thì hợp lý.

Mỗi tháng, thành viên của nhóm cũng thường xuyên tổ chức offline để giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm bảo quản sách.

Admin Hoàng Nguyen cho biết khi mới thành lập, nhóm chỉ lèo tèo trên chục thành viên nhưng hiện số lượng thành viên đã lên tới hơn 1.400 người, có cả những thành viên ở Ấn Độ, Nga, Đức...

Hoàng Nguyen cũng được biết tới là một tay sưu tầm "khủng" khá ngoài những cuốn "độc" như Những người trả thù tài tình trong lồng kính, anh còn có bộ sưu tập tạp chí Misha, Sputnik...

Một admin khác của nhóm là Nguyễn Thành Văn - giảng viên khoa tiếng Anh Trường đại học Ngoại ngữ, Đại học Quốc gia Hà Nội.

Thành viên của Nhóm sách cũ Liên Xô trong buổi giao lưu với nhà văn Albert Likhanov

Ảnh: YÊN CHI

Anh đồng thời là chủ của trang Fanpage My Raduga (Cầu Vồng của tôi) - nơi anh chia sẻ những cuốn sách trong bộ sưu tập của mình với hi vọng có thêm nhiều bạn trẻ biết đến văn học Xô viết, yêu sách Liên Xô như anh

Thành viên Tien Doan thì lại có bộ sưu tập tác phẩm Ông tướng của tôi của nhà văn Albert Likhanov với rất nhiều ấn bản hiếm quý. Đã có nhiều người tra cả chục triệu đồng để mua cả bộ sưu tập nhưng Tien Doan bảo sẽ không bao giờ bán.

Chị Nguyễn Thủy Loan - trưởng ban biên tập sách văn học của Nhà xuất bản Kim Đồng - cho biết thời gian qua dù văn học Nga không là dòng sách "hot" trên thị trường, song hàng năm Nhà xuất bản Kim Đồng vẫn tái bản khá nhiều tác phẩm của các nhà văn Liên Xô với mong muốn giới thiệu đến độc giả những tác phẩm có giá trị, sâu sắc, có ý nghĩa giáo dục và lễ sống cao thượng.

Hội buổi offline của Nhóm Sách cũ Liên Xô tại TP HCM Ảnh: YÊN CHI

Cũng theo chị Loan, với nền văn hóa đặc sắc, sách Nga nói chung và văn học Nga nói riêng luôn có vị trí trong trái tim bạn đọc nhiều lứa tuổi, nhiều thế hệ.

Mặc dầu vậy, những người yêu sách Liên Xô như Thanh Hùng, Hải Đoàn, Chính Kiều... vẫn không khỏi buồn khi giới trẻ ngày một thờ ơ với văn học kinh điển nói chung và Liên Xô nói riêng.

"Ngay như các học sinh, sinh viên, giảng viên bộ môn tiếng Nga cũng không nhiều người quan tâm đến những tác phẩm của L. Tolstoy, M. Sholokhop, A. Puskin... chứ chưa nói đến việc ham mê và truyền bá những giá trị của văn học Nga đến mọi người" Thanh Hùng tâm sự

YÊN CHI

<https://tuoitre.vn>

Albert Likhanov

ƯỚNG
còn tốt

vào hàng ghế trước mặt tôi. Họ đặt xuống ghế những cuốn sách lạ mắt, có lẽ là những phiên bản "Ông hoàng của tôi" Họ dường như không chờ gì nhiều đến buổi giao lưu mà đắm chìm nhiều hơn vào màn hình 2 chiếc điện thoại.

Một đôi già đặt câu hỏi về sự tàn rã Cam hui thất thủ cơ ? Tôi chứng ông Li Kha. Họp nơi ở ông đặt niềm tin và hy vọng còn lại của mình vào các bạn Việt nam vì tôi cảm thấy gọi người vì yêu đồng. Tôi nghĩ đó là một thứ tình cảm tốt đẹp và nhân văn. Đôi nam nữ ngồi trên thì kéo nhau cợt đùa nói đùa. Một lát

Buổi giao lưu tên gọi "Ông hoàng của tôi" một kỉ niệm nhỏ đáng yêu.

Tôi không mấy khi tham dự các buổi gặp gỡ giao lưu và tọa đàm nhưng lần này cũng quyết định đi một chuyến cho biết. Vết lốt, mấy bữa trước đã đọc hết "Ông hoàng của tôi" và thấy có cảm tình với cuốn truyện này.

Đến nơi trong đầu là buổi giao lưu sẽ diễn ra ở một nhà văn hóa hoặc một không gian "bác học" hơn, nên lượn qua lượn lại cái nhà hàng đó mấy lần. Tôi mới vỡ lẽ nó chính là địa điểm mình cần tìm. May mà người ta có trưng một tấm phông chào mừng ở ngay lối ra vào nên tôi bước vào cơ phần tự tin là mình không nhầm chỗ.

Tôi đến khá sớm, những căng dờ đóng đủ các thành phần quan trọng. nhà văn, MC và các vị khách mời, những em học sinh phổ thông. Tôi chọn một chỗ ngồi gần cuối các dãy ghế để theo dõi buổi giao lưu, thì thoàng lại lật giở những trang sách mua từ bàn của bạn tôi chiếc và chụp một vài bức hình nhà văn. Buổi giao lưu diễn ra được một lát thì cả một đôi nam nữ chạc 40 tuổi bước vào, và ngồi

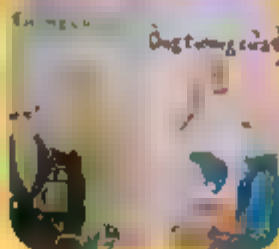
sau khi buổi giao lưu có khoảng trống giữa. Tương trình thì họ kéo nhau lên tây chửi là cả họ hỏi ra cơ' khi chứng trình một được 1/3 ! Có lẽ họ rất háo hức chút gì của nhà văn và dĩ nhiên là rất muốn nguyên khi ra về.

Những bài hát Nga như những khi em đầu lúc rộn ràng nói tiếp nhau. MC lịch lãm và các khách mời gần gũi. Tôi cuối buổi giao lưu mọi người xếp hàng đi tới lượt mình xin chữ kí nhà văn. Tôi mang theo 4 cuốn nữa bị làm (kể từ

ALBERT

Những con
Ngựa gỗ

KIEU CHINH

OFFLINE

tiền cũ Liên xô
chính phủ nó chính phủ

Christmas

Ho di meo. Buon giorno
Carli Co. Roma

Ở XỨ CỎ RẬM

Tác giả: Vla-di-mia Bra-ghin

Nhà xuất bản: NXB Cầu Vồng Mát-xcơ-va

Năm xuất bản 1988

Xứ Cỏ Rậm. Những sinh vật lạ lùng chiếm hữu xứ này.

Có loài, trong khi đi săn, biết bắt mỗi một cách chắc chắn, đến nỗi con mồi không thể cử động được, cứ như đó nặng đó chết.

Có loài được trang phục như thế nào do ma ke dịch, dù ở bên cạnh, cũng không nhìn thấy được. Chúng như biến thành một vật tàng hình.

Một số cư dân trong xứ này hàng chục năm sống bí mật đến mức ta không thể tưởng tượng được là chúng tồn tại thật. Nhưng sau đó chúng đổi cách sống xuất hiện trong thời gian ngắn và tiêu vong.

Các cư dân ở xứ này biết định hướng đi tới những dịch xa hàng chục ki lô-mét.

Ở đây cũng có trường hợp những sinh vật muốn thoát một người khách không mời mà đến thành phố của chúng lao tới nó và như xây bít nó vào trong tường.

Có bao nhiêu vật liệu để xây nhà ở xứ này. Có nhà làm bằng gỗ, có nhà làm bằng giấy và lụa, bằng xi măng và lá cây. Ở xứ này biết sản xuất các tông và chi, biết làm vôi và đồ gốm, làm sáp, bóng và rượu cồn...

Những cuộc phiêu lưu của con người đến xứ này đã được miêu tả bằng nhiều ngôn ngữ khác nhau và trong nhiều thời gian khác nhau.

Cách đây đã lâu, trong cuốn sách Ở Xứ Cỏ Rậm này, tôi đã kể về số phận của một con người, Xec-gây Đum-sep, sống ở xứ này gần 40 năm và về chuyện ông ta đã trở về thành phố Chen-xơ của mình như thế nào.

Mấy năm sau tôi nhận nhiều thư từ của bạn đọc trong đó họ góp nhiều ý kiến hay và nhưng nhận xét về một số chỗ chưa chính xác trong câu chuyện của tôi về xứ Cỏ Rậm.

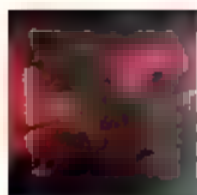
Thế xứ đó là xứ gì? Nó ở đâu? Tôi sẽ kể về nó, dựa vào chứng kiện của những người đã từng ở xứ đó. Song câu chuyện này sẽ hơi bất thường đôi chút...

In 1917 the October Socialist Revolution took place in Russia, and the working people came to power. The enemies of the Revolution did not lay down their arms, however, and Civil War broke out, lasting from 1918 to 1920. At that time [redacted] was fifteen years old but he fought along with adults in the ranks of the Red Army against the counter-revolutionaries. [redacted] was no exception in those dangerous years children grew up fast. Of course, at fifteen, [redacted] had no idea that he would become a writer and describe in his stories much of what he had seen and experienced during the Civil War. Soviet children are very fond of [redacted] books—

Câu 1. Hãy cho biết tên người bị ẩn dấu

1

a

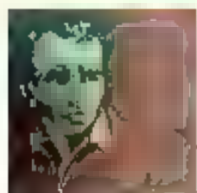
2

b

3

c

Câu 2: Cốt truyện và hình ảnh truyện xuất bản tại Việt Nam
Cốt truyện và hình ảnh truyện xuất bản tại Liên Xô
Hãy ghép tương ứng và cho biết tên truyện

Câu 3: Thu hình ảnh và màu sắc trong bức tranh và cho biết tên truyện

2

GAM BOX

T	A	K	M	K	R	P	N	Y
C	O	X	L	H		A	S	M
S	B		N	O	H	V	O	T
C	O	O	S	T	Z	E	L	N
B	U	R	A	T		N	O	O
E	F	V	V	A	V	M	H	S
K	L	B	E	B	N	A	L	H
T		X	P		A	E	B	A
D	H	M	I	T	D	A	C	C

Câu 2: Tìm 6 nhân vật quen thuộc trong các cuốn truyện, tiểu thuyết của Liên Xô và cho biết họ tên

Câu 2: Tìm các nhân vật khác nhau giữa 2 hình ảnh

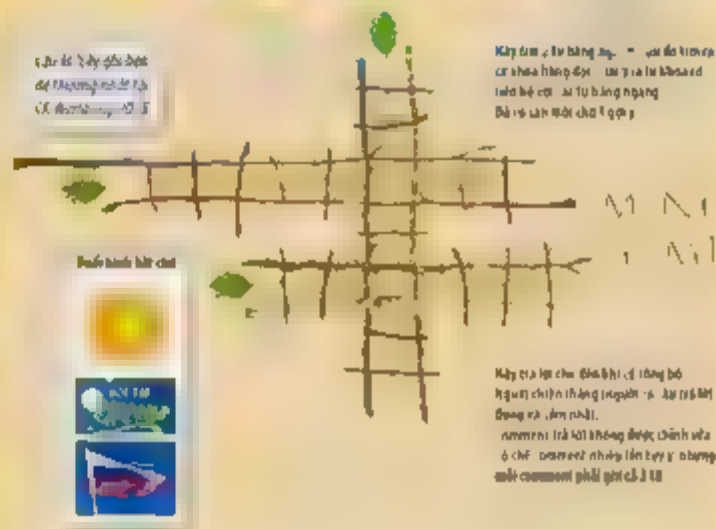
Câu 2: Tìm các nhân vật khác nhau giữa 2 hình ảnh

ĐỒ VUI

Cả 5 hình gọi ý đều có ý nghĩa
liên quan đến 1 nhân vật ẩn dấu

- 1 Ông sinh ra dưới thời Nga hoàng
- 2 Truyền cha và con
- 3 Hai ông Lev Tolstoy và Dostoyevsky có mối quan hệ khá căng thẳng với ông.
- 4 Phim Torrents of Spring là phim dựa vào tiểu thuyết của ông đã tham dự Cannes 1989.
- 5 Ông sinh năm 1818 năm nay kỷ niệm 200 năm ngày sinh của ông.

GAME 2

- Hàng ngang thứ nhất Zabivaka, đây là tên chú chó sói linh vật của WC2018 đang diễn ra tại Nga. Trong tiếng Nga "zabivaka" nghĩa là "người ghi bàn" hay "cây ghi bàn" - nguồn internet
- Hàng ngang thứ 2 Mật ười- thi ca Nga = Puskin
- Từ khóa hàng dọc là "thăng sáu". Đây là thăng diễn ra WC 2018 và cũng là thăng sinh của thi hào Puskin

DAP AN

Tất cả các sách giải trí của Ia I Perelman - Tượng đài lớn của các sách giải trí cho đại chúng. Vật lý giải trí (hay Vật lý vui) có 5 bản in (còn 1 bản tiếng pháp nữa ^^) Bản in đầu tiên gồm 4 cuốn (In năm 1976 mỗi cuốn 20 000 cuốn) , bản thứ 2 của tủ sách 2 tốt (In năm 1977 với số lượng đến 100 000 cuốn, Bản thứ 3 in năm 1989 tại Nga gồm 2 cuốn(mỗi cuốn in 50 000 cuốn) Bản cuối cùng là 2 cuốn (in năm 2003 với 6000 cuốn) 1 bản tiếng anh siêu đẹp in tại Nga mà hôm nay mua được (in năm 1975 có màu và hình vẽ siêu đẹp mua vs giá 20\$).Cơ học vui có 3 bản 2 Bản đầu tiên khổ to và nhỏ năm 1978 bản to in 30 000 cuốn bản nhỏ in 25 000 cuốn , cuốn cuối xb năm 2001 in 2 000 cuốn) Ngoài ra cuốn thiên văn giải trí siêu hiếm chỉ in một lần duy nhất năm 1964 tập 1 với 2050 cuốn tập 2 năm 1965 với 1750 cuốn.

ĐÀO ĐĂNG ĐẠT

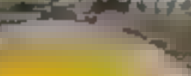
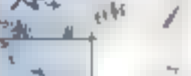
Perelman cũng viết các sách toán giải trí gồm đại số giải trí và hình học giải trí in tại Nga năm 1978 Toán ứng dụng trong đời sống in năm 1987 với 20 050 cuốn, Figures for Fun xuất bản năm 1979, Fun with maths and physics in tại Nga bản tiếng anh màu vẽ và hình ảnh siêu đẹp in năm 1984)

Sách ảnh kèm

Tại đây là

Mùa xuân

thành viên đội rất kỳ cựu. Chúng ta đã biết quên tại nơi

đường tác các

thành những đại

thành những đại

thành những đại

thành những đại

QUÀ TẶNG

CHU

Bây giờ chúng ta sẽ bắt đầu buổi truyền hình, nhưng trước hết phải vận máy truyền hình của chúng ta đã.

Các em hãy cắt cái màn ảnh theo những đường vạch đỏ và chuẩn bị các giải in hình vẽ trên tờ giấy kèm theo đây.

Cả lòng tôi ai cũng yêu quý Misco, không phải chỉ bởi những câu chuyện hàng ngày của em về cuộc sống ở thủ đô Matxcova trang lệ, nơi có quảng trường Đỏ, có lăng Lenin - , có nhà thờ Basil lung linh sắc màu trong đêm tối... mà còn bởi Misco là con gái của CHỦ XTEPA - một chiến sĩ Hồng Quân Liên Xô với bao huy chương danh giá đã tử trận trong một lần HÀNH QUÂN vùng ngoại ô Xiberi. Mẹ em vẫn đang phụ trách một công trường trồng rau ở thành phố nên gửi em về nhà BÀ NGOẠI. Chúng tôi vẫn gọi Misco là em "Misco bé nhỏ" nhưng mỗi khi có ai nhắc nhở tới em thì chúng tôi đều đồng thanh hô to "Misco - CÔ BÉ THÀNH THỊ".

Misco thích nhất là cứ mỗi chiều thứ 7 lại được quây quần với các bạn trong xóm dưới gốc cây phong già để tổ chức các trò chơi như hái hoa dân chủ lên những kế hoạch nhỏ sắp tới, hay đơn giản là kể những câu TRUYỆN THIẾU NHI mà mọi người đã đọc được gần đây trên gia sách nhỏ bác Putin.

Bạn Laptop xung phong kể về câu chuyện nghe THEO LỆNH CÁ MĂNG. CHỖ BÍT SƠ KÀ, EM MA SA VÀ CON GẤU chia nhau Ồ BÁNH mì như

Anh Li Kha Nốp thì chờ kể chuyện mà đưa ngay một câu đố CON GÌ MẠNH HƠN ? CAO. THỎ hay CON HUỖ TRẮNG khiến ai cũng bứt đầu vì khó. Bạn Laptop thì kể chuyện các LOÀI VẬT VUI ĐUA và xem CHỖ SÓI HÁT NHƯ THẾ NÀO trên NHỮNG BÁNH XE KHÁC CỠ NHAU rồi sau đó cùng nhau thảo luận xem THẾ NÀO LÀ HAY, THẾ NÀO LÀ DỒ. Nhưng vui nhất chắc là cuộc thi ai NÓI KHOÁC hay nhất với phần thưởng thuộc về anh Tonxtai. Anh kể về CHU KIẾN VÀ NHÀ DU HÀNH VŨ TRỤ. TRÊN ĐÔI CÁNH LA bay tới xứ cổ rậm tìm cho ra được BÔNG HOA B M. J giải lời nguyên cho CHỦ BÒ RƠM LUNG ĐÍNH NHỰA chống may bị mắc phải MẠNH KHỎE CỦA CAO.

Tới lượt Misco, em không kể về câu chuyện nào trong sách cả, em nói về bố em với những CHUYỆN KỂ VỀ CHIẾC TRỐNG TRẦN bố luôn mang theo trên dăm dãi đất nước. Có những điều chung tôi tò mò, muốn biết rõ nhưng em bảo đó là BÍ MẬT QUÂN SỰ và bố em chỉ nói là các con cứ yên tâm, có Hồng Quân Liên Xô, có Lenin, có Stalin, chúng ta nhất định thắng lợi!

CÔ BÉ THÀNH THỊ

*Tên nhân vật hư cấu
theo Liên Xô từng đặt cho nhân vật 21*

CÔ BÉ THÀNH THỊ

HOANG NGUYEN

Nghỉ hè, cô bé thành thị xa Mạc tự khoa rồi theo cánh bướm đỏ thắm của thuyền trưởng đơn vị xuôi về trại hè Ác tếch bên bờ sông Đồng êm dềm.

Và nơi đây bình minh yên tĩnh, đi dạo cùng con him trắng tai đen, em gặp Timua cùng đồng đội, rồi biết cả Vô lô đi a và các bạn. Nơi những miền trái chín, của kiến và chim bồ câu, của cây xanh rì rào, niềm vui nhà ta tương như bất tận. Bão táp nổi lên khi cướp biển Bắc ma lấy cười cả sáu xói gục chủ bê Misca chuyển nói khoác. Chúng đánh cắp chiếc chìa khóa vàng của bà ngoại Mít đặc gửi thế kỷ tương lai đổi lấy bột mỹ phẩm của ông già Khốt ta bí.

Chiến tranh đã bắt đầu như thế đó.

Hiệp đầu 0.1 khi bí mật quân sự lộ, số phận cậu bé đánh trống được quyết định.

Lửa trong thành phố xém tới. Đêm nguyệt thực

Bên bờ sông hoang vắng, Vô lô đi a và các bạn vẫn gắng sống đến bình minh.

Timua cùng đồng đội tiếp tục hành quân xông vào đồng bão. Chiến tranh và hòa bình cứ tiếp nối, chuyện những người sống và những người chết trở thành chuyện thường ngày ở huyện.

Bộ tổng tham mưu Xô viết trong chiến tranh cử ông tướng của tôi, Sapaep, đến giúp những người bạn kiên nghị. Coxchua lùn cũng tham gia dù tên anh không có trong danh sách. Chiến dịch Tiu bê tây ka bắt đầu với việc giành lại ngọn cờ trên tháp. Vùng đất Xanchiakov đã hồi sinh.

Tướng cướp Bắc ma lấy chiến bại, lên đoạn đầu đài. Có sáu Giê na và các bạn không chốn nương thân, may được bác sĩ Aibolit thu nhận.

Những người bạn kiên nghị chiến thắng, thép đã tôi (hề đấy. Chuyện mùi dỏ và thảo nguyên kết thúc chuyện sông Đồng cũng vậy.

Bình minh mưa, những bóng hồng vàng tỏa hương đánh thức cô bé tuổi mười bảy.

Chiếc nhẫn bằng thép gửi em nhớ lại và suy nghĩ về chuyện một người chân chính (!) Tuy rằng những kỷ niệm của tuổi thơ mãi mãi cùng ta nhưng câu hỏi "Lớn lên em sẽ làm gì?" từ người thầy đầu tiên, Lê nin của em, luôn ghi nhớ.

Rồi cả chuyện những người sinh viên, chuyện chúng em chọn nghề ra sao luôn nhắc nhớ. Con người trở thành khổng lồ còn nhớ đó.

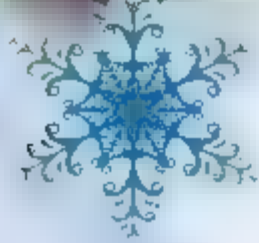
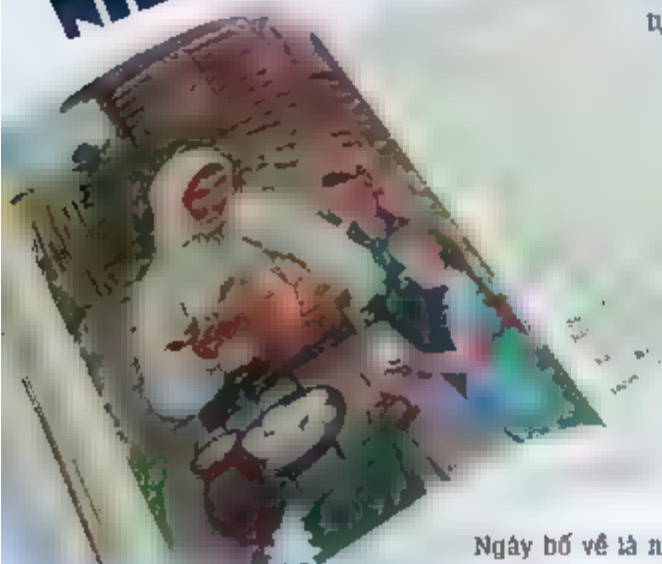
Chiều đồng hồ điện Cờ-rem-lin nơi trái tim Matxcova đã điểm, nhắc Marotxia đi học thối.

Nếu bảo tóm tắt câu chuyện thì chắc chỉ cần dùng một câu. Một em bé được người lính Hồng quân Liên Xô cứu mang về nhà cho vợ nuôi trước khi người bố trên chiến trường của em bé đến đón mang về. Tuy nhiên câu chuyện khai thác nhiều về những câu chuyện gần gũi của gia đình khi có thêm thành viên mới và cả những mẫu chuyện vụn vặt của mấy đứa trẻ trong xóm.

Ốc-xa-na - tên em bé tội nghiệp được người lính Hồng Quân đưa về khi cứu được em trong một trận cận của địch, mẹ em đã bị giết, được miêu tả với mái tóc màu vàng sẫm, chiếc áo dài in hình một đàn bướm có cánh màu đỏ và tên em cả ngộ chả có a, như thế. Người anh bắt cóc ở I-a-mun thì ôm chầm lấy em vì sang sướng thì cuối cùng cũng có một người em gái, cậu hăm hờ lấy hết đồ chơi của mình ra cho em, lại còn hứa với mẹ rằng "Con sẽ không bao giờ trêu em, bắt nạt em..." Chẳng biết tác giả có viết quá nên không nhưng cá nhân tôi vẫn tin dưới thời bao cấp dù Xô Viết hay ở Việt Nam, thì tình cảm của người dành cho người vẫn chan chứa (ít nhất là so với bây giờ).

Cách tác giả liếp cận vấn đề, rồi những câu chuyện thân thương những hình ảnh mà ta thường bắt gặp ở những tháng ngày tuổi thơ trước đây.

NIỀM VUI NHÀ TA

những đứa trẻ bá ngay lấy cổ bà khi lâu ngày bà đến thăm và lúc nào cũng mang cho quà. Những con chim non nặn bằng bột nhồi, và đặc biệt là hai đôi giày da mới, muốn đi giày mới thì phải rửa chân và trẻ con thì đều cảm thấy lạ thường và hạnh diện khi được đi giày mới ra đường. Cái thứ cảm xúc mà không chỉ trẻ con, mà ngay cả người lớn vẫn thấy lạ lẫm và đặc biệt mỗi khi diện đồ mới.

Truyện được diễn biến liếp theo với một chuỗi những sự kiện như thắng Ru-san đã bỏ chiếc giày của Ốc-xa-na xuống bên gốc nhỏ để thả trôi sông, rằng I-a-mun đã phải nỗ lực chạy dọc theo bờ sông và cuối cùng dưới sự giúp sức của ông I-ác-si-gôn "chấn chỉnh" đã có thể lấy được chiếc giày để có thể về dự lễ kỷ niệm mừng một thắng Nam. Những hình ảnh trong buổi lễ cũng được miêu tả bằng hình ảnh các bé cầm quốc kỳ và hô vang "Tổ quốc vĩ đại của chúng ta muôn năm!". Từng câu chữ luôn chan chứa niềm hào hứng mỗi khi tác giả nói về những lễ kỷ niệm, hình ảnh những lá quốc kỳ nhuộm sắc đỏ khắp lễ đài. "Thường lễ nghĩa là rất quý. Trong tay tôi bây giờ có một lá cờ. Tôi nắm chặt lá cờ hơn nữa." Hình ảnh mà đọc đến đây, tôi không ngoa thì cũng thấy hơi rung rung. À, yêu tổ quốc, yêu đất nước mà không thấy hạnh diện không yêu và trân quý là cờ cơ chứ. Khi đọc truyện tôi cũng phần nào hiểu được được khung cảnh đó, và tôi cảm nhận được khi sống trong thời bao cấp sống ở một đất nước Cộng Sản đang rất hưng mạnh thời đó: niềm kiêu hãnh của đất nước với các anh Hồng quân đang ngày đêm trên mặt trận chống phát xít thì chắc hẳn tác giả là một người rất tự hào và có niềm tin vào chế độ.

"CHƯA CÓ GẤP BỐ CHÁU KHÔNG?"

Là câu hỏi mà các em bé đã chạy đến nhà chú Ra-Ma-Dan để hỏi khi biết tin "Ngày chiến thắng", những ngày tháng chờ đợi ấy được khắc họa bởi những hình ảnh gần gũi, là những ngày mấy đứa trẻ ngóng nhìn con đường xe lửa về làng, để thấy thoáng bóng người là chạy ra đón, là đàn ngỗng từ ngày bố đi còn nhỏ tí tẹo thì nay đã lớn, là cây táo nhỏ ngày ngày được tưới nước cũng đã mọc lá nhiều. Mọi thứ đều biến đổi chỉ có hai đôi giày là nguyên vẹn vì được giữ gìn cẩn thận cho đến lúc bố về.

Ngày bố về là những tháng ngày hạnh phúc nhìn tranh minh họa và ghép hình ảnh từ những tác phẩm đã đọc trước đây như Hai Cây Phong, Ông Tướng của tôi, Ngôi nhà nhỏ trên thảo nguyên. Tôi đã phần nào tự vẽ ra ngôi làng thân quen đó, cái ngôi làng với rừng bạch dương thì tận mạch nước, có con sông Bạc, có hồ Cây Sồi, có đoàn xe lửa chạy dưới đất trời xa xa.

"Đây là tất cả quê hương yêu quý của các con. Sau những dãy núi, những cánh rừng, những dòng sông này vẫn là đất nước yêu dấu của các con. "

"Các con có biết thương nhớ là gì không? -
Bố cũng mong gặp các con lắm... bố còn muốn nhìn thấy những cánh rừng, những dòng sông và những con đường này nữa."

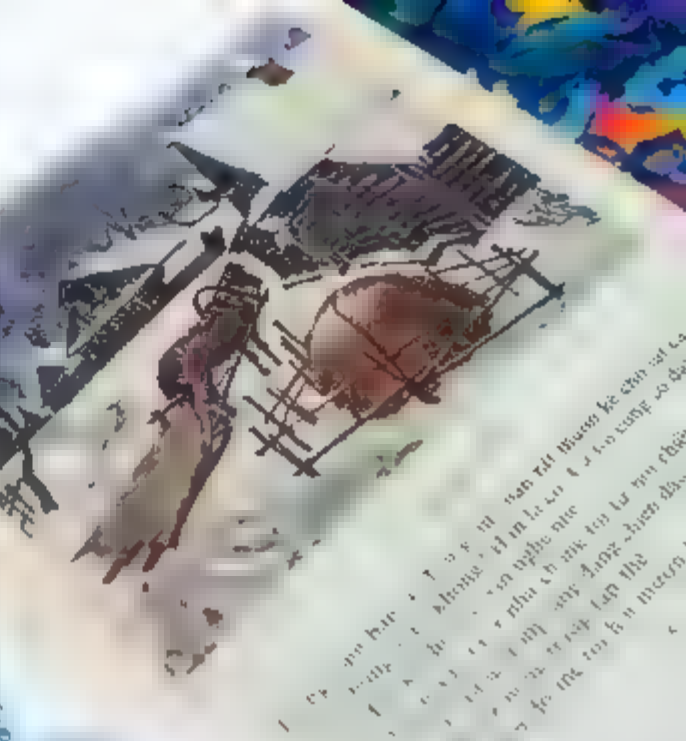
Những người lính Hồng Quân mang ra ngoài mặt trận không chỉ là tinh thần chiến đấu bất khuất chống phát xít mà còn là những hình ảnh thân thương nơi hậu phương: hình ảnh người vợ quanh năm không hết việc, những đứa con khôn dại, là những nông trường trồng rau, những chuồng ngựa, những cánh rừng bạt ngàn của quê hương xứ sở.

Những chương cuối của câu chuyện dẫn dắt người đọc tới một diễn biến khác: người lính Hồng Quân chiến thắng trở về - chủ Pi-Ôt - hồ ruột của Ốc-xa-na. Một ngày sau đó là chuỗi những hành hạnh phúc khi chủ Pi-Ôt dẫn hai anh em đi thăm thú làng xóm trước khi đến phút tiễn biệt.

Hình ảnh quần quít của 2 anh em trong những ngày cuối cùng gần nhau cũng khiến người đọc cảm động. Cái câu nói Ốc-xa-na bảo: "Anh này lấy con búp bê của em đặt lên con ngựa của anh để chúng mình dẫn nó đi chơi bảy giờ" khiến tôi liên tưởng đến câu chuyện "Cuộc chia tay của những con búp bê" khi 2 người anh em nhường nhau con búp bê "em nhỏ" và "siêu nhân" khi bị mẹ yêu cầu chia nhau trước khi mẹ đón em rời đi nơi khác. Hình ảnh đó như một lời minh chứng cho tình cảm của 2 anh em, một quãng thời gian tuyệt đẹp bên nhau.

Những hình ảnh tiễn biệt được miêu tả xúc động với chuyến xe ngựa của cả gia đình ra bến tàu tiễn hai bố con Ốc-xa-na, những cái ôm hôn, những vòng tay đôi vai rung rung của mẹ.

Thế là chim non của tôi đã bay về tổ cũ.

Xin mượn cái nôi của "Bố" để kết cho câu chuyện này.
Đứa con gái nhỏ của chúng mình sẽ mãi mãi là NIỀM VUI CỦA NHÀ TA. Bảy giờ không nắng gì Ốc-xa-na mà cả nhà ai cũng có hai tổ ấm.

L.H.D 23.7.2018

BÁC SỸ AI-BÔ-LÍT

Tác giả: Coóc này Tru- cốp-xki

Nhà xuất bản: NXB Cầu Vồng Mát-xcơ-va

Năm xuất bản 1984

Cuốn sách truyện Bác sĩ Ai-bô-lít của Coóc này Tru- cốp-xki là sự kết hợp hoàn hảo giữa lối viết văn xuôi và truyện thơ. Theo tiếng Nga thì Ai-bô-lít có nghĩa là "Ôi đau quá!". Ngay tên gọi của nhân vật chính của câu chuyện đã gợi mở và hứa hẹn cho các độc giả một thế giới ly kì cùng nhiều tình tiết sinh động, hấp dẫn.

Cuốn truyện được chia làm 4 phần: Du lịch đến đất nước khi, Chu Pen-ta và bọn cướp biển, Bác sĩ và tên cướp biển, Cuộc phiêu lưu của chuột trắng. Thông qua nội dung độc giả được quay trở về và hòa mình với thế giới tuổi thơ. Nhân vật chính của tiểu thuyết là bác sĩ Ai-bô-lít, một người giàu lòng nhân ái. Ông rất yêu quý bọn chim muông, thú vật. Nơi nào có bệnh nhân ông đều đi đến để chữa bệnh và muốn loài nào đều làm nơi thì mà ông yêu cầu. Ông cứu mạng những con vật đáng thương gặp nạn. Sống cùng ông có cô Sêu, chú cá Sâu, con Cú, chú Sóc, và đặc biệt là con Kéo Dây.

SÁCH CŨ LIÊN XÔ

TRONG THẾ GIỚI KỸ THUẬT SỐ

Khoa học công nghệ giúp con người ta làm được những điều mà trước đây tưởng như phi lý. Bài viết này thử hình dung những câu chuyện sẽ xảy ra trong tương lai gần, trong cuộc sống của những thành viên có thật của group "Sách cũ Liên Xô - Soviet book"

Câu chuyện như sau:

Thiên đại công nghệ giúp kết nối con người gần nhau hơn. Cả 5000 thành viên Sách cũ Liên Xô (số liệu tháng 01/2023) luôn được online trao đổi, trò chuyện, về những cuốn sách mình ưa thích.

Online ngày ngày, offline đều tuần. Chuyện offline được đều đặn, với vài trăm thành viên cả nam lẫn bắc như lúc này, là chuyện hầu như không thể, ở những năm 2017 xa xưa.

Tất cả là nhờ công nghệ "thực tại ảo"

Công nghệ thực tại ảo đi vào mọi mặt của cuộc sống, công việc giải trí, nghiên cứu, học tập, ... của từng con người.

Với những người yêu sách, và nhất là SCLX thì cuộc sống của họ thay đổi như thế nào nhờ công nghệ?

Trước hết, nói về một cuốn ebook của thời kỳ này.

Nếu như ebook thời kỳ đầu 2000-2017 chỉ có hình ảnh phẳng của các trang sách và chỉ đọc được bằng mắt thì ebook thời kỳ 2023 có thể cảm nhận được bằng tất cả các giác quan. Tất nhiên, phương tiện để sử dụng ebook sẽ phức tạp hơn, không phải chỉ cần một cái màn hình computer hay mobilephone. Người dùng ebook thời kỳ 2023 sẽ phải mặc một bộ "quần áo thực tại ảo" vào người. "Mặc" sách ebook ra, họ sẽ có cảm nhận như đang cầm, nắm một cuốn sách thực sự. Mỗi ebook có kích thước dày mỏng khác nhau, chất giấy thô, nhám hay bóng khác nhau. Mùi giấy cũng khác. Các ebook này được mua bán, trao đổi qua internet. Ebook do các nhà xuất bản phát hành, ebook cũng có thể thực hiện bởi các cá nhân có máy scan 3d thực hiện.

Với việc mua bán sách thật qua facebook thì có thay đổi gì?

Mỗi lần chủ một online bookshop chuẩn bị bán hàng họ không chỉ chụp một vài cái ảnh bìa rồi post lên mạng cứng với giá. Cách cổ điển này, của năm 2017 người mua ở xa không thể cảm nhận được hết cái hay của cuốn sách, từ nội dung cho đến hình thức. Người chủ shop sẽ cho sách vào một máy scan 3d và số hóa nó. Sản phẩm số hóa không phải là vài trang ảnh chụp 2d với định dạng file pdf, jpeg, bitmap và chỉ dành cho thị giác cảm nhận của thời kỳ đó đã công nghệ. Sản phẩm của thời 2023 sẽ là một file chứa đầy đủ hình khối, kích thước ba chiều, chất giấy, mùi giấy... và người đọc có thể đọc nó khi mặc bộ quần áo "kính thực tại ảo".

Với việc mượn ebook cũng thế. Với các ebook bản quyền, bạn không thể copy ra hàng loạt, mà chỉ có thể mượn của nhau nếu không muốn mua.

Với việc giao lưu, offline, triển lãm sách, thì công nghệ "thực tại ảo" sẽ tác động như thế nào?

Các hội chợ, triển lãm sách online được diễn ra khá đều đặn. Nhờ công nghệ thực tại ảo, người yêu sách có thể tham gia các hội chợ sách quốc tế, khu vực, và nội địa. Họ mặc bộ quần áo thực tại ảo vào người, mua vé online, nhận mã, rồi tự mình bước vào không gian giao lưu mua bán ảo trên toàn cầu.

Còn việc offline, Thứ tưởng tượng chỉ tốt hơn.

Trước tiên là địa điểm, thành viên Sài Gòn và các tỉnh Nam bộ rất đông, mà thành viên miền Bắc thì cũng không phải ít. Mỗi người một công việc, một lịch sinh hoạt, làm sao có thể tụ tập cùng nơi, cùng lúc được.

Công nghệ thực tại ảo 2023 sẽ giúp ta điều này.

Trước tiên là việc chọn địa điểm: một quán cà phê ở Sài Gòn, một góc phố sách Hà Nội hay một thư quán mà là bên bờ sông Hương, là những điểm qua quen thuộc đến nhàm chán. Các thành viên sẽ đề xuất, một quán cà phê tầng thượng của một khách sạn Matxcova gần Quảng Trường Đỏ hay một bãi cỏ bên bờ sông Neva của thành phố Saint Peterbourg.

Sau khi thống nhất, các member cử người liên hệ để đăng ký một room ảo trên internet. Lại nói về room ảo được mọi người lựa chọn, quán cà phê tầng thượng ở Moscow này, khá rộng rãi. Từ những năm đầu của công nghệ thực tại ảo, họ đã chủ động scan 3d toàn bộ không gian kinh doanh của mình. Việc scan không chỉ diễn ra trong một vài giờ, mà đủ 365 ngày. Các máy scan, giống như camera thời 2017) sẽ đặt rải rác. Tất cả âm thanh, ánh sáng, gió, đều được lưu lại. Tất cả đồ đạc, vật dụng đều được số hóa. Số hóa hình ảnh, màu sắc, chất liệu, độ nhám, độ bóng, mùi vị... cùng tất cả cảnh sắc diễn ra quanh nó trong suốt 365 ngày.

Sản phẩm sẽ là một file định dạng tta và up lên internet. Người dùng bỏ chi phí, đăng nhập và sẽ được cảm nhận đầy đủ không gian ảo này. Công nghệ thực tại ảo của năm 2027 còn cho phép các file tta cập nhật thông tin hàng ngày, hàng giờ.

Đăng ký được chỗ, vào đúng giờ, các member từ khắp miền đất nước, và cả một số ở nước ngoài, đều đội mũ và mặc quần áo thực tại ảo và bước vào chỗ hẹn trước.

Có chút sự cố kỹ thuật xảy ra. Những ngày đầu tháng 11 này, Matxcova rất lạnh, bầu trời thì u ám.

Các bộ quần áo thực tế ảo bắt đầu giảm nhiệt, rét run người. Cũng may, bộ phận kỹ thuật của quán đã kịp điều chỉnh cho không gian ảo trở về mùa hè. Mọi người cảm thấy ấm áp hẳn. Đùng là lần đầu đi tây off thiếu kinh nghiệm.

Những cái bắt tay, vỗ vai, những cái ôm thân tình đều có cảm giác như thật. Lê Hải Đoàn mang theo một chồng sách 3d scan và mời mọi người xem. Ai cũng trầm trồ khen ngợi công phu sưu tập của chủ. Do sách tự 3d scan nên không mắc vấn đề bản quyền, Lê Hải Đoàn copy cho mỗi người một cuốn. Con mr Nguyễn Thành Văn một giáo viên đến từ Hà Nội, người sở hữu tài trên ba nghìn cuốn sách Liên Xô (sau 10 năm sưu tập) thì khoe về thư viện sách khổng lồ của mình, cả thực và ảo càng làm mọi người hào hứng thêm. Nguyễn Thành Văn cũng đã scan 3d toàn bộ thư viện của mình thành các file ảo rồi share lên internet, hàng nghìn cuốn, và tạo thành một free library trên mạng. Nghe Nguyễn Thành Văn kể, hào hứng, mọi người cùng nhận địa chỉ, mã số, tạm chia tay không gian ảo Moscow coffee để cùng enter vào library của Nguyễn Thành Văn Việt bắc ngồ, làm ông chủ quán cafe ảo giật mình, khi đoàn khách ảo đến từ Việt nam đột ngột biến mất.

Tiếp đến là Kevin Vương, một thành viên ở u châu. Giới thiệu với mọi người về room ảo của một số thư viện, phố sách ở u châu mà chúng đã kịp 3dscan mỗi khi có dịp tham quan. Việc scan này không hề dễ dàng, do một số không gian trưng bày hạn chế, nghiêm cấm scan để giữ bản quyền.

Ngồi trong "quán", nhìn quảng trường đỏ, ngắm dòng sông Matxcova hiền hòa, thành phố yên bình của một ngày chủ nhật. Cảm giác thật thư thái và dễ chịu. Khác với mọi người, anh Andy mặc bộ quần áo thể thao, trẻ ra so với độ tuổi trung niên của mình. Anh kể vừa về từ room ảo "Lokomotiv stadium" Ở đây đang có cuộc thi đấu bóng đá giữa

Dinamo Kiev và Spartac Matxcova.

Huỳnh Lê Em, hôm trước báo bận do chuẩn bị kỳ thi tốt nghiệp cho học sinh, mà hôm nay cũng có mặt. Nhưng cậu chàng ăn mặc quá chín chắn, cứ như chuẩn bị lên lớp. Và khi mọi người đang trao đổi, trò chuyện, cậu ngồi khoanh tay trên bàn, và nói chuyện ri rầm một mình, dù chốc chốc có ngoảnh ra cười nói chút ít cùng anh em. Hỏi ra thì biết, cậu đang dăng nhập vào hai room ảo một lúc, một là quán cafe ảo ở sân thượng một tòa nhà cổ Matxcova, room kia chính là lớp học của cậu ta, và đang kiểm bài cho học sinh.

Kỳ lạ thế đấy, các thành viên Sách cũ Liên xô, dù nắm bao nhiêu câu chuyện khoa học viễn tưởng của nền văn học Xô viết, mà đôi khi vẫn giải mình như đang trong mơ, khi ứng dụng công nghệ thực tại ảo vào cuộc sống, vào thú vui sách vở của chính mình.

Thời gian cứ tiếp diễn, mọi người đến dần, đến dần và chẳng mấy chốc đã làm chật quán. Không gian cafe hàng ngày trở nên náo nhiệt với các vị khách đến từ Hà Nội, Huế, Sài Gòn, Cần Thơ... của nước Việt Nam xa xôi.

Tình hình là không đủ ghế, mình bèn ra hỏi bác chủ, rằng room ảo của bác đã cập nhật phiên bản mới nhất chưa. Phiên bản mới nhất của software thực tại ảo, người ta có thể co giãn, điều chỉnh kích thước, màu sắc, vật liệu của đối tượng. Ngành kiến trúc của mình dung cái này nhiều nên khá quen thuộc. Bác chủ quán gõ password, mình dùng tay, nét bấm, điều khiển để lóe dần kích thước của quán cafe. Việc co giãn này có ảnh hưởng đến các không gian ảo lân cận của thủ đô Matxcova, nhưng bác chủ nhà báo đã có giấy phép tạm thời nên không ngại gì.

Ngồi nói chuyện, xem sách ảo, nhưng hầu hết mọi người không gọi đồ ăn uống. Vì các anh mọi sách này dù sao cũng hơi update công nghệ. Riêng

đồng chí Lâm thì khỏe khà vui vẻ cùng ông bạn Ấn Độ, một chuyên gia phần mềm và cũng là một fan của Sách cũ Liên Xô. Bộ quần áo thực tại áo mà Lâm sử dụng do Ấn độ sản xuất, cho người dùng có cảm nhận của vị giác. Anh em uống nước lọc Lavie, và nhìn cậu chàng thưởng thức socola ấm nóng của Nga mà thêm rõ ràng.

Thấy anh chị em đã đông kha khá, Chinh Kieu, vua trò chơi của group, như các buổi off trước, lại đưa ra một game mới. Phần thưởng là một hình pop-up được tạo phần mềm pop-up making. Khi cho vào máy 3dprint sẽ ra đồ thật. Cũng như đời lần trước, Trần Tuệ Linh, chuyên gia google, có đáp án đúng đầu tiên. Mọi người thấy giải thưởng hay hay, xin xỏ copy. Chinh Kieu nhìn sang người trùng giết, Trần Tuệ Linh, có ý thăm dò. Tất nhiên là Trần Tuệ Linh không để chia sẻ giải thưởng độc đáo này. Để tránh mọi người dùng file áo in thành sách thật, làm mất ý nghĩa duy nhất của giải thưởng, tác giả đã chuyển sách áo sang chế độ "unable to 3d print", đặt password rồi mới copy cho mọi người. Chinh Kieu cũng hứa, khi về Hà Nội sẽ mở khóa và in thành file thật cho người trùng giết.

Đang giữa câu chuyện, thì xuất hiện thêm chủ Thượng Minh Quân, mặc bộ quần áo Tây nguyên lạ hoặc. Trông có vẻ hơi hắc. Thượng Minh Quân kể, chủ đang phượt ở cao nguyên. Nghe có off mà không thể tham gia ngay được. Đánh phải phòng xe về một thị trấn gần nhất và thuê bộ đồ thực tại áo chỉ trong một tiếng. Ấy vậy mà chưa đầy 30 p sao, hình ảnh của chủ chụp chườn rồi biến mất hẳn. Kiểm tra hệ thống, thì ra mạng internet nơi thị trấn cao nguyên kia bị đứt đoạn do bảo đường trạm phát sóng.

Chị KinSori, Hung Pham và nhà báo Đoàn Tiến đến kha muộn. KinSori, kể, do tính sai múi giờ, chị cùng Hung Pham đến Matxcova (áo) sớm quá nên lại vào room Arbat street để tìm sách cũ. Biết chút tiếng Nga nên khá tự tin đi du lịch. Sau khi rời phố Arbat, dừng ra phải sign in ngay vào room của quán cafe thì lại dùng link chuyển tiếp. Đó là xuống ga và bắt chuyến tàu điện ngầm sớm nhất để đến quán. Cũng may, trên chuyến metro áo lại gặp nhà báo Đoàn Tiến và rủ đi off luôn. Đoàn Tiến báo chủ sang Matxcova để làm phóng sự về người Việt ở nước Nga. Minh tự hỏi, làm phóng sự phải bay hẳn sang để gặp người thật việc thật chứ vào forum Matxcova áo thì có gì nhĩ. Liệu có như mấy chủ nhà báo hồi 2017 toàn lên mạng tìm tin để viết bài không.

Mọi người cùng quay vào hỏi han anh Andy, chị KinSori và Đoàn Tiến về thủ đồ áo Matxcova. Đoàn Tiến, tay nhà báo năng động, xõng xáo chia sẻ nhiều nhất. Chủ kể đã "sang Mat" được hai tuần, chỗ nào cũng đến, tuyến metro nào cũng qua. Thẻ nhà báo áo cho chủ thật lắm ưu đãi. Mọi người nghe xong xuyết xoa, khen nền khoa học công nghệ nước Nga. Họ số hóa hầu như toàn bộ thủ đồ lên không gian ảo để phục vụ các hoạt động chính trị, kinh tế, xã hội. Anh bạn Ấn độ của Lâm chậm chạp lắng nghe, và kể thủ đồ New Deli cũng thế, giới trẻ có xu hướng thích sống và cả làm việc trong không gian ảo hơn là thật.

Các chủ một sách Việt Nam chỉ biết há hốc mồm, rồi bất giác tự hỏi, đã bỏ công sang thăm, thấy trực tiếp quảng trường Đỏ, không biết xuống chơi luân thủ thế nào. Nghe vậy, Đản Đẳng Đạt

thành viên yêu công nghệ với thu sưu tập sách *Mời*, mới giải thích "Về nguyên tắc, mọi không gian thực tại ảo, khi liên kết được với nhau về mặt thị giác, thì đều có khả năng kết nối hoàn toàn"

"Nghĩa là từ đây có thể đi trực tiếp tới quảng trường Đỏ?" Ai đó hỏi tiếp.

Đào Đăng Đạt lại trả lời "Nhìn chung là thế, nhưng tại không gian ảo này phải có sự thỏa thuận tương tác từ trước, và cũng phải mặc bộ quần áo thực tại ảo phiên bản mới nhất mới dùng được. Ở đây, ngoài nhà báo Đoàn Tiến, thấy có một Lâm olifant dò điều kiện kỹ thuật"

Lâm olifant ta nghe vậy, vẻ tự hào ra mặt, hỏi ngay Đào Đăng Đạt cách xuống thăm quảng trường Đỏ.

Cậu chuyên gia công nghệ giải thích luôn cho mọi người cùng nghe: "Bằng điều khiển trong bàn tay, ở ngón trỏ có đèn tia laser, anh Lâm olifant muốn đến đâu thì hướng tia laser vào đó và nhấn enter. Nếu chỗ cần đến quá xa thì bật thêm chức năng zoom hoặc gõ tọa độ điểm cần đến"

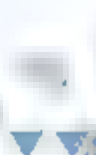
Hào hức, lại lâu tâu, Lâm olifant nhấn nút và, trong chớp lát, mọi người đã thấy cậu ta đứng giữa quảng trường, giơ tay vẫy vẫy. Chú chạy tung tăng một lúc, rồi ngó nghiêng, chỉ tay lên một tháp canh

trên tường thành, chắc cũng muốn lên đó. Thấy đôi người xung quanh lắc đầu xua tay nhưng Lâm olifant không nghe. Chỉ thấy cậu chàng tung người lên chục mét rồi rơi pạch xuống bụi cây. Có vẻ không xảy ra gì lắm, nhưng Lâm olifant vừa lồm cồm bò dậy thì đã một chú an ninh Nga chạy tới. Lâm olifant tính bỏ chuẩn nhưng không kịp. Viên an ninh Nga đỡ ngay đôi cùi chỏ thẳng vào Lâm olifant. Cậu chàng người Việt đứng bất động và tự di chuyển về phía người an ninh.

Rắc rối to đây.

Mọi người trong quần, qua chức năng zoom image và sound volume, đều có thể nhìn rõ, nghe rõ cuộc nói chuyện ở xa của Lâm olifant. Nhưng hầu như chẳng ai hiểu, vì chưa cập nhật phần mềm automatic translate. Nghe Lâm olifant ta lí nhí mấy câu "Bbetham, "Bbetham." chẳng ai nào ra ai nào.

Một số người trên quảng trường xúm lại hỏi, lại có cả mấy người đến từ Việt Nam. Mấy người đồng hương này có vẻ quan tâm, nhìn ngó Lâm olifant đang bị chất vấn, rồi quay sang tìm đoàn của mình cũng đang trên quảng trường, nhờ hỗ trợ Đoàn du khách Việt kéo đến, khá đông. Họ trao đổi một lúc, rồi có hai đại diện ra nói chuyện, xin hỗ trợ Lâm olifant. Thành viên sách Lặn xỏ

trong quán giờ mới nhận ra hai người Việt kia chính là Trần Quang Hiệp và Little Prince cũng là hai admin mất tích của group sách Liên xô. Ông chủ quán cafe cũng ra hỗ trợ. Còn chủ Đoàn Tiến thì im re, vừa ăn vừa hết hạn nên không thích dính dáng.

Việc dàn xếp suôn sẻ, Lâm Olifant trở lại quán cùng hai admin. Anh em lại hỏi thăm bác Trần Quang Hiệp, nghe bác dặn dịch sách cũng dẫn tour ở Việt Nam, giờ lại sang cả Nga à. Anh Trần Quang Hiệp bảo, thời đại khoa học kỹ thuật phát triển, người ta đi du lịch ảo nhiều nên các hướng dẫn viên như anh cũng phải update công nghệ. Chưa biết được nhiều về Matxcova, anh phải rủ Little Prince đi cùng hỗ trợ. Little Prince vốn từng du học nên rất quen thuộc thành phố này cùng các kiến thức lịch sử, văn hóa ở đây.

Một số người vẫn thắc mắc về sự cố vừa rồi, ông chủ quán giải thích thêm. Rằng không gian ảo của điện Kremlin là nơi

phải đảm bảo an ninh quốc gia. Nên họ chỉ cho phép nhìn chứ không vào được bên trong. Anh Lâm Olifant bị quy vào tội đột nhập trái phép, may là người nước ngoài, lại là người Việt, nên họ thông cảm cho qua.

Lâm Olifant ta gãi đầu về ngưỡng ngáp. Còn về cái dui cui của người cảnh sát, ông chủ quán giải thích tiếp rằng đây là vật dụng cần sử dụng phổ biến trên không gian ảo và chỉ dành cho lực lượng đặc biệt. Nó có khả năng điều khiển người khác từ xa.

Buổi off giờ đã vui lại càng vui khi lần đầu có mặt đủ các admin. Livestream làm cho chương trình càng thêm sôi động. Hai hotgirl Hồng Hạnh và Hồng Diệp Nguyễn chuyên gia trốn off của group, nhận tin báo muốn tham gia. Nhưng mọi người cùng trả lời, giờ thì xin visa ảo kịp sao được mà đòi sang, thích thì hồng qua compute cục gạch thôi. Thấy giáo Huỳnh Lê Em vừa xong việc, đã đứng dậy chuẩn bị ra giao lưu cùng mọi người. Thấy Gia Khoa Sách ngồi bên cạnh, tư lự một góc, chủ nói năng gì. Huỳnh Lê Em vỗ vai, bảo Gia Khoa Sách "Bác ra vui tí với anh em chứ?" Cái vỗ vai làm bàn tay Huỳnh Lê Em rớt cả tay mà cậu béo kia vẫn không động đậy. Huỳnh Lê Em không cảm

hấy gì khác thường

Chuyện đang rôm rả, bỗng nghe thấy tiếng còi tít như báo động. Một tiếng chuông Nga hiện lên giữa phòng. Hầu hết thành viên không đọc được lạ hăm, chuyện nên càng không để ý

Đột nhiên, tường rung bập bập. Rồi một âm thanh chói tai vang lên.

(((((Uuuuung))))

Căn phòng thu lại về kích thước ban đầu. Bàn ghế xô lệch, Li tách đổ vỡ. Mọi người ngã dúi dúi rồi bị iên chặt vào nhau.

Ông chủ quán người Nga chạy tới cùng đội ngũ kỹ thuật kiểm tra.

Thì ra, tay cán bộ kỹ thuật Ivanko thiếu kinh nghiệm, đặt nhầm chế độ hẹn giờ khiến không gian ảo trở lại kích thước cũ sau ba tiếng.

Có chút may mắn, vì mỗi mẫu bàn ghế chạm lộng của quán cafe đều có số lượng lập lại nhiều. Ông chủ quán chọn những mẫu bàn ghế li tách, còn tốt dùng lệnh copy để tạo lại thay thế các mẫu hỏng. Tuy nhiên, đến phần rượu quy bị hỏng thì không thể phục hồi được vì chúng được mua tư chính hãng và không thể sao chép. Và nghìn đô bị thiệt hại là 4. Tay Ivanko ngốc đứng khép nép không nói gì, lo chắc phải đền

ông chủ vài tháng lương chứ chả chơi.

Anh em sách cũ thấy cũng ài ngại, bàn nhau góp tiền giúp hân. Thống nhất là mỗi người 50k. Ấy thế mà chỉ vài người có mang tiền, phần lớn chưa làm vì ảo đế chuyển tiền dành hẹn về nước chuyển sau. Không gian coffee lại rộng rãi thoải mái. Mọi người giờ mới chính lại ảo quẩn cho đỡ xộc xệch sau sự cố vừa rồi. Vô tình, tất cả cũng nhìn ra góc phòng, thấy tay Gia Khoa Sách vẫn ngồi yên như không hề hấn gì. Mình kín đáo nhắn tin cho hân "M đến đây để off hay ngủ gật đấy?" Không thấy Gia Khoa Sách có phản ứng gì. Vậy mà ha phút sau vẫn có tin nhắn trả lời "Bác thông cảm, em đang bận dọn sách ở Hội sách Quốc Tử Giám, nên cứ "thăng đệ" qua hợp thay."

"Vớ vẩn, cái phiên bán robot của mày thì bịp được ai, chỉ làm chật phòng thôi. Mày chỉ được cái to mồm hồ hào off ỉ ỉ thôi"

Không thấy Gia Khoa Sách trả lời nữa, chắc hân giận và cá ngại.

Một lát sau, anh Trần Quang Hiệp và Little Prince xin phép rút lui trước, vì phải về với đoàn khách du lịch. Mọi người nhìn nhau rồi cũng lục tục đứng dậy, chào hỏi và chia tay. Một ngày offline trên không gian ảo kết thúc với nhiều sự kiện đáng nhớ. Anh em hy vọng còn nhiều dịp gặp nhau hơn.

(Hà Nội 7/1/2023)

[illegible]

Chuyện phiêu lưu của Mít Đặc và các bạn

Tác giả: Ni-cô-lai Nô-xốp

Nhà xuất bản: NXB Cầu Vồng Mát-xcơ-va

Năm xuất bản 1986

Cốt truyện xoay quanh cuộc sống tự lập và mối quan hệ của những cô bé, cậu bé tí hon ở thành phố Diệu và các thành phố hư cấu khác. Trong số các em bé này thì Mít Đặc là một cậu bé nổi đình đám nhất với những ý nghĩ nghịch ngợm và lý tưởng của cậu. Trái ngược lại với Mít Đặc là Biệt Tuốt, một cậu bé hiểu biết rộng, chăm chỉ và thường bị Mít Đặc ghen tị. Các cô bé cậu bé này biết làm thành thạo những công việc của một người lớn như biết sửa xe, vẽ tranh, làm khinh khí cầu, làm thơ, chữa bệnh...

SUU TẬP SÁCH LIÊN XÔ CÙNG VÌ ĐỀ NHỚ LẠI NHỮNG "NGÀY LIÊN XÔ", "THÁNG LIÊN XÔ", "NAM LIÊN XÔ" thuở nao!

*(Góc nhìn hẹp góp phần lý giải một niềm đam
mê của hơn một thế hệ người Việt)*

Sưu tập sách Liên Xô, vì nội dung hấp dẫn, vì
bìa đẹp, minh họa ấn tượng, sưu tập bán hiếm, bản
độc,...

Thì ai sưu tập sách với bất kỳ sách thể loại
nào cũng thế.

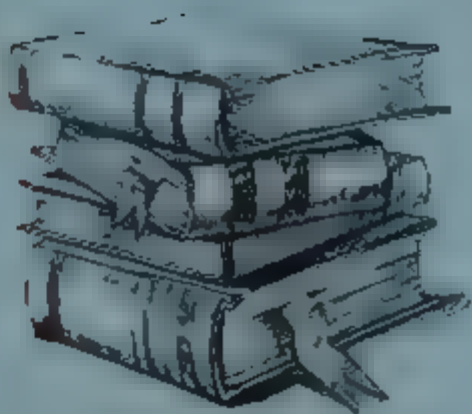
Nhưng với những người trên dưới 40 trở lên,
Sưu Tập Sách Liên Xô, còn là sưu tập những hoài
nệch đã qua. Nhìn cuốn sách bìa láng, minh họa
đẹp, chữ Nga... là bao kỷ niệm những năm 90 về
trước được gợi lại.

Liên Xô, những năm 90 về trước, thực sự là
một phần của người Việt, tâm hồn, máu thịt, cuộc
sống..

Một ngày bình thường, của những người Việt
Nam bình thường, hàng trăm hàng nghìn sự kiện
đều ít nhiều gắn với Liên Xô

Sáng dạy, cái đồng hồ Liên Xô treo tường, để
bàn đã gọi mọi người dậy.

Đi học, dép lê, thỉnh thoảng có dịp được đi đẹp,
giay Liên Xô, da. Mua đồng, đôi người có cái tất xu

ất. May mắn thì được bố mẹ mua
cho cái xe đạp Liên Xô,, giá 8.000
VNĐ bán ở Bách hóa Tổng hợp Hà
Nội (Tràng Tiền Plaza ngày nay)

Cặp đi học, đương nhiên với
phần lớn học sinh, là dùng cặp VN
làm, da bò, giả da, rẻ. Nhưng cũng
có năm được bố mẹ mua cho cặp
Liên xô sản xuất, đeo hai dây đẳng
sau. Cũng từng sở hữu hai cái cặp
Liên xô. Một cái hồi lớp 7, màu đỏ,
đẹp, dây đeo tiện lợi. Lên cấp 3,
một cái khác, màu đen, xạch tay.

Trong cặp, cái hộp bút nhựa
là phổ biến. Tuy sản xuất tại Việt
Nam, mà có hình chú gấu Misha và
biểu tượng Olympic Matxcova
1980. Những năm 80, cả lớp mình,

cả thế hệ mình, mấy năm liền, đều dùng loại hộp bút nhựa dạng này. Hông. ra Công ty thiết bị trường học ở phố Lý Thường Kiệt mua cái mới, chỉ chọn màu mới cho chút thay đổi.

Bút dạ Liên Xô là giấc mơ của bạn học sinh Việt Nam. It tiền thì cố làm bộ 6 màu cơ bản, nhiều tiền hơn thì 12 màu, 15 màu.

Compa Việt Nam thì rẻ tiền, ít công dụng, thiếu chính xác, dễ hỏng. Con compa Liên Xô thì cung cấp, chắc chắn, chính xác, cũng là niềm ao ước của số đông.

Vớ, phần lớn các bạn đều dùng vớ Việt Nam in, đôi lúc có người dùng vớ in ở Liên xô, chữ Nga, g ấy đẹp hơn. Minh cũng đôi lần được dùng vớ này. Nhờ hồi đó, học sinh đều phải bọc sách vở để "tranh dây bẩn" Ấn phẩm Liên Xô cũng góp phần đáng kể đáp ứng nhu cầu này Các loại sách báo tạp chí, truyện, của Liên xô, cơ khổ đủ lớn, sẽ được các be dành để bọc vở Thường là các bao, truyện cũ, nhưng đôi lúc cũng mua cả một đôi cuốn tạp chí Liên xô, mới để bọc vở Kỷ niệm với mình, là đã mua một quyển sách Liên xô, dạy gấp hình (kiểu như Origami) mới tinh ở Nguyễn Xi về bọc vở, và còn giới thiệu cho nhiều bạn cùng mua. Tiếp là nhớ hồi vào cấp 9, lấy cả chồng bao Ca sáu của ông già, tích trữ từ những năm 50-60, dùng để bọc vở. Dùng ra trao lưu kem văn hóa một thời của nhiều thế hệ học sinh

Sách báo Liên xô, in đẹp, mới lạ, đương nhiên gắn nhiều kỷ niệm với bạn trẻ Việt Nam.

Tạp chí Liên xô in tiếng Việt, thời mình, thấy có hai loại, một là LIÊN XÔ NGÀY NAY, khổ cỡ A4, ít màu, không có truyện tranh. Và thứ hai, là LIÊN XÔ, tạp chí khổ to, giấy bóng, nhiều hình, có truyện tranh cho thiếu nhi, cả tranh vui, có cả quảng cáo hãng hàng không Aeroflot của Liên xô, thường nằm trang cuối. Một số cơ quan nhà nước thường đặt tạp chí Liên xô. Ngoài ra, còn thấy tạp chí Misha, tiếng Nga, dành cho thiếu nhi, và tạp chí Sputnik cũng tiếng Nga.

Sách khoa học, giáo dục, chính trị, sách văn học cho người lớn, trẻ em, thì bán nhiều ở các hiệu sách Hà Nội, sạp báo có ít, hiệu lớn có nhiều. Phong phú nhất là các hiệu ở phố Tràng Tiền, bao gồm Hiệu sách Quốc văn trước ở ngã tư Tràng Tiền, Ngõ Quỳ, Hiệu sách Ngoại

văn này là hiệu sách Thăng Long. Hiệu sách ở phố Nguyễn Xí. Ba hiệu này, đều có hàng vài chục mét vuông, cả góc của hàng, bày sách Liên Xô, cả tem, bưu ảnh Liên Xô. Phố Tràng Tiền, thấy nhiều sách Liên xô nhất. Còn các sạp báo lẻ thì bán lẻ tẻ, truyện tranh Novosti, truyện tranh Cầu vồng...

Ấn tượng riêng còn nhớ mãi, là những góc quầy bày hàng chục cuốn mỹ thuật của nhà xó Aurora Leningrad, khổ to cho đến sành hội họa, giá 8000 đ, bên cạnh là đôi ba cuốn khổ vuông nhỏ, giá 2-2500đ. Bưu ảnh Liên xô nhiều, đẹp, tem cũng phong phú.

Tỉ vi, những năm cuối 80s, bắt đầu phổ biến. Thiv vô đồ của Liên Xô, là một huyền thoại. Chương trình tỉ vi hồi đó, bên cạnh phim VN, thì phim nước ngoài chủ yếu là từ Liên xô, ngoài ra có phim Cộng hòa dân chủ Đức, Ba Lan, Tiệp khắc... Một tuần chỉ có ba buổi chiếu phim trên tỉ vi. Tối thứ 4, tối thứ 7, và chiếu Chủ nhật. Hồi những năm 80s, tỉ vi không có suốt ngày đêm như bây giờ, mà chỉ từ 7h tối đến khoảng 10-11h đêm. Mỗi đầu là chương trình Những bông hoa nhỏ, cho thiếu nhi, hay có phim hoạt hình, mà Hầy đội đầu của Liên Xô, luôn là phim quen thuộc. Phim truyện Liên xô và phe XHCN nhiều,

Những kẻ báo thù không bao giờ bị bắt, Chết s to m biết bay, Công chúa Arabella... Vẫn nhớ "Đức kết" của đồng bào khán giả truyền hình Việt Nam, là, phim Ba Lan hay, có cảnh nude, phim Liên xô cũng không phải quá hiếm...

Hồi đó, ngoài đài Việt Nam, cả nước có duy nhất một đài, một kênh truyền hình, tivi còn bắt được sóng của truyền hình Liên xô, tiếng Nga. Thói quen "sành điệu" của nhiều bạn trẻ Việt, là, sáng Chủ nhật, bắt sóng đài Liên xô xem các cô tập thể dục nhịp điệu... Về thể thao, hồi đó thỉnh thoảng có các đội bóng Liên xô và Đông Âu sang Việt Nam giao hữu, rồi giải quần vợt các nước XHCN... Người hâm mộ bóng đá Việt Nam, ngoài các thần tượng chung của thế giới, như Maradona, Gullit, Van Basten, Platini... thì phần đáng kể dành cho sự quan tâm, yêu mến các cầu thủ, và câu lạc bộ bóng đá Liên xô, như Spartac Maccova, Dinamo Kiev, Lokomotiv Maccova... Xem bóng đá, phần lớn coi các đội Liên Xô và Đông Âu là phe ta, phe mình... Nhớ World Cup 94, người Việt hầu hết đều tiếc cho đội Nga không qua được vòng bảng, và mừng cho thành tích của đội Bungari, vì cùng là phe ta cũ.

Đi ngoài đường, xe buýt những năm 80 cũng nhiều, có hai loại, là trần cong, và loại

vuông thành sắc cạnh, xe Ka rô sa của Tiệp. Nhưng về xe ô tô con, phổ biến là xe Liên xô, với Vonga đen cho cán bộ cấp cao, và xe La đa cấp thấp hơn, tiếp đến là xe U-oat mui bạt, xe Hải Âu chở khách. Các xe vận tải Liên xô cũng hay gặp. Xe máy thì có Minsk Liên xô, Babetta Tiệp, Simson Đức, xe đạp phổ biến có Mifa Đức, Eska Tiệp, mini Liên xô...

"Du học" "Du học sinh" - thời đồ học sinh của Việt Nam sang Liên xô và phe XHCN ở Đông Âu để du học, có vẻ không ít. Hầu hết bạn trẻ Việt Nam nào cũng ít nhiều có người quen, bạn bè đi học ở Liên xô.

Cấp thấp hơn, cũng là đi Liên Xô và cả Đông Âu không phải đi học, mà là đi lao động. Hồi đó, cụm từ "đi xuất cảng" "đi xuất khẩu lao động" là phổ biến. Ai được đi lao động xuất khẩu là có dịp đổi đời. Thành quả của mấy năm lao động Liên Xô, là những chuyến hàng, đóng thùng gỗ, chở về nước. Đồ hàng từ công ten nơ gỗ, cũng là sự kiện của cả khu phố, cả làng cả xóm. Khởi đầu, xe tải chở đến cổng ngõ, mọi người tháo thùng gỗ, dỡ

hàng, cái gì có ở cửa hàng bách hóa và cả chợ đen Matxcova, thì đều có trong kiện hàng. To nhỏ lớn bé, đất rỗ... có hết. Xe máy, xe đạp, rồi tủ lạnh Saratốp, tivi vô đồ...

Giường bạt xếp của Liên Xô cũng được ưa chuộng. Nhiều chiếc giường bạt, sau thời gian dùng lâu dài, bị rách, bán khung nhôm cho đồng nát. Rồi lại được dân mình tận dụng, lắp bộ bạt mới, bán tiếp ra thị trường.

Tiếp là nổi áp suất Liên xô, bình giữ đá lạnh, rồi sách, vở, bút, cặp đi học, giấy, dép da, quần áo. Rồi con lật đật, vật trang trí quen thuộc trong các tủ kính gia đình.

Áo lông Đức những năm 80-90 là một của thanh niên Việt Nam. Thực phẩm gửi theo thùng hàng hay có kẹo Socola, đôi khi hình như còn có cả thịt hộp, dưa muối...

Hàng chuyển về từ Liên xô và Đông Âu chiếm phần quan trọng thỏa mãn nhu cầu cao cấp của người Việt.

Hồi đó, gia đình bạn nào có người đi học, hay lao động ở Liên Xô, Đông Âu, thường có mức sống hơn hẳn. Phong cách sống, ăn mặc, xe cộ, đều khác. Cái mũ lông Liên Xô, hay mũ kiểu Hồng quân Liên Xô, áo lông Đức, giày da Liên Xô... Đi xe mifa, Eska đi học. Vào nhà thì hay bày Matruska, con lật đật, rồi sách vở, truyện... Thật đáng ngưỡng mộ, thật là giấc mơ của bao người.

Đài, báo, tin tức, sách vở, lúc nào cũng có tin về Liên xô. Liên xô luôn được sự yêu mến, quan tâm của đồng bào người Việt.

Đã từng nghe khá nhiều, nghe

đi nghe lại.

"Liên bang Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Xô viết", "Xô viết tối cao", "Cách mạng tháng Mười", "Cải tổ", "chống chạy đua vũ trang" phe xã hội chủ nghĩa anh em", "khối Vacsava" "g ài bóng đá quân đội các nước Xã hội chủ nghĩa", "nông trang tập thể" "thủ đô Matxova", "thành phố Kiev" "thành phố Tbilisi" "thành phố Vladivostok" "Trại hè A rơ tếch", "biển Đen", "biển Ban tích", "đại sứ quán Liên xô tại Hà nội" "Đồng chí Goochbachop", "đồng chí Trec nen cô", "Đồng chí Sevatnatde" bộ trưởng ngoại giao Liên xô" "du học sinh VN ở Liên xô" "chương trình kỷ niệm 70 năm CM tháng Mười"....

Cuộc sống ở Liên xô là hình mẫu lý tưởng trong tâm trí người Việt để hướng tới. Mỗi khi mua được một vật dụng mới, lại thấy vui vui vì tiếp cận được gần với "tiêu chuẩn" Liên xô, mức sống Liên xô (!!?). Nồi áp suất này, tủ lạnh ti vi này, rồi xe đạp này, tủ đá này... rồi lắp điện thoại riêng này...

Nhớ khoảng hai mươi năm trước, Hà nội lắp nhiều buồng điện thoại công cộng trên hè phố. Điện thoại loại này quen thuộc từ lâu, trong hình các sách báo Liên xô. Niềm vui chợt lại đi với chút man mác.

Liên xô nay có

còn đâu, để mà so sánh nhĩ.

Rồi chục năm nữa, khi Hà nội mình có thêm tàu điện ngầm, cái nổi lòng man mác kia chắc gì không quay trở lại. (??!!?)

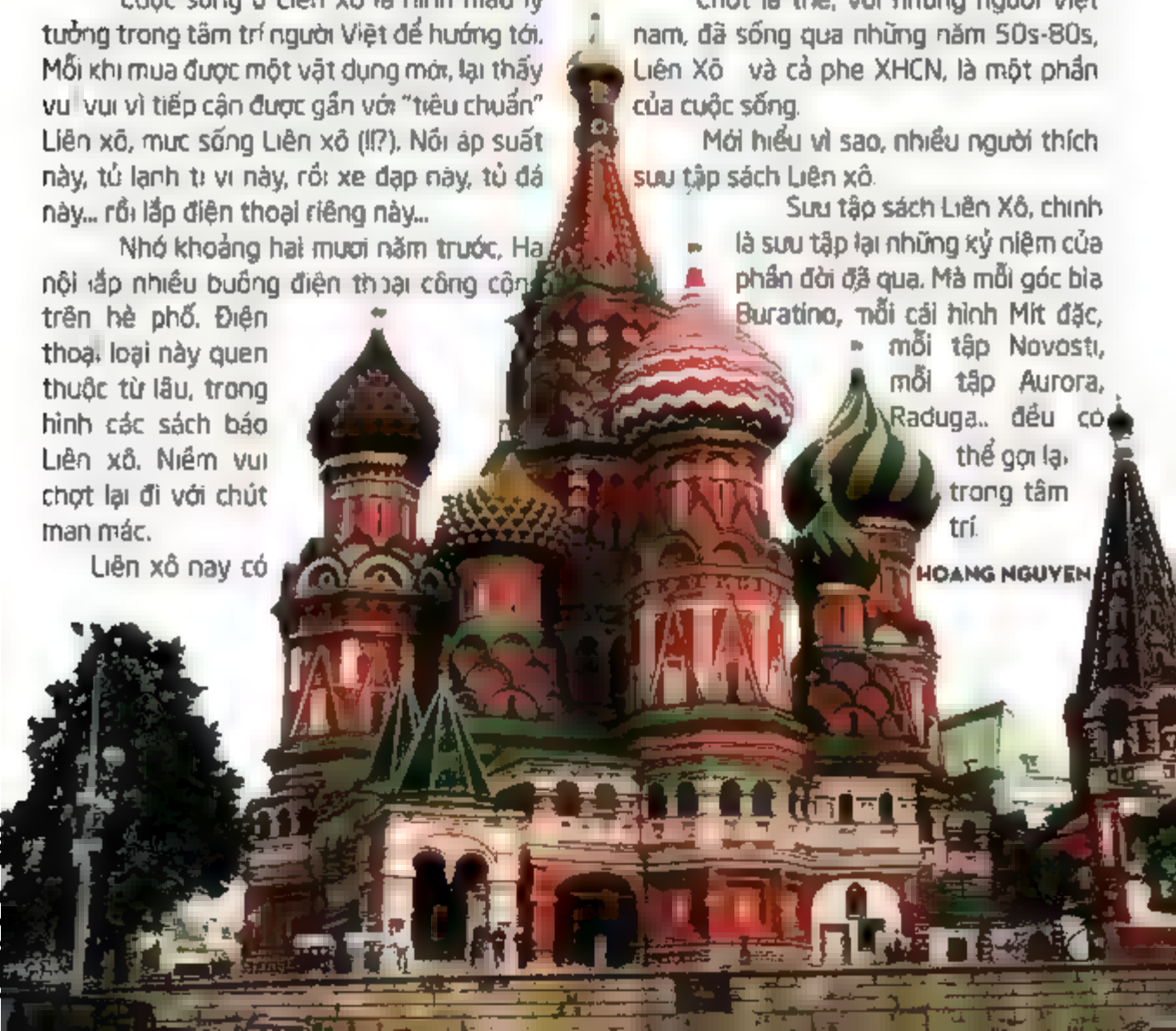
Trên đây, chỉ là đôi dòng của một người 7x, "dưới mái trường XHCN", về những trải nghiệm đã có, gần với Liên xô và phe XHCN một thời. Còn với hàng trăm nghìn người VN khác, 4x, 5x, 6x,... với cũng hàng trăm nghìn mối liên hệ, ràng buộc khác với Liên xô, thì không biết "tổng khối lượng" hoài niệm còn nhiều đến thế nào (và bao nhiêu G.gabyte mới ghi đủ). Cũng vì trong nửa thế kỷ biến động của lịch sử xã hội VN, mỗi ràng buộc với đất nước vĩ đại này là vô cùng kháng khí.

Chốt là thế, với những người Việt nam, đã sống qua những năm 50s-80s, Liên Xô và cả phe XHCN, là một phần của cuộc sống.

Mới hiểu vì sao, nhiều người thích sưu tập sách Liên xô.

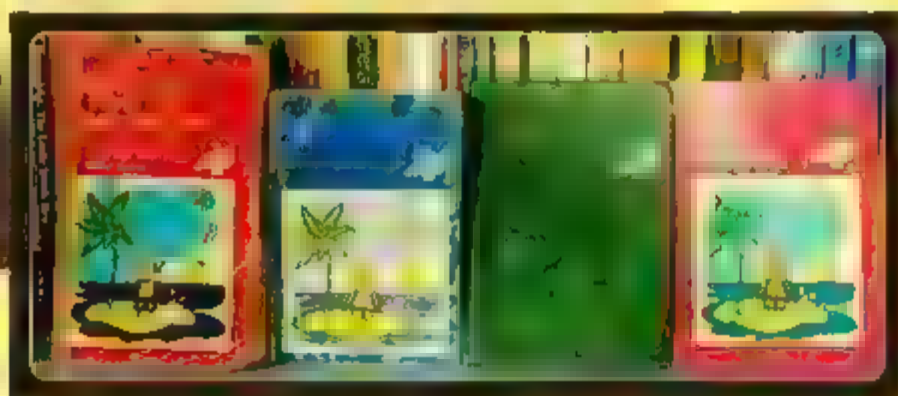
Sưu tập sách Liên Xô, chính là sưu tập lại những kỷ niệm của phần đời đã qua. Mà mỗi góc bìa Buratino, mỗi cái hình Mít đặc, mỗi tập Novosti, mỗi tập Aurora, Raduga.. đều có thể gọi lại, trong tâm trí.

HOANG NGUYEN

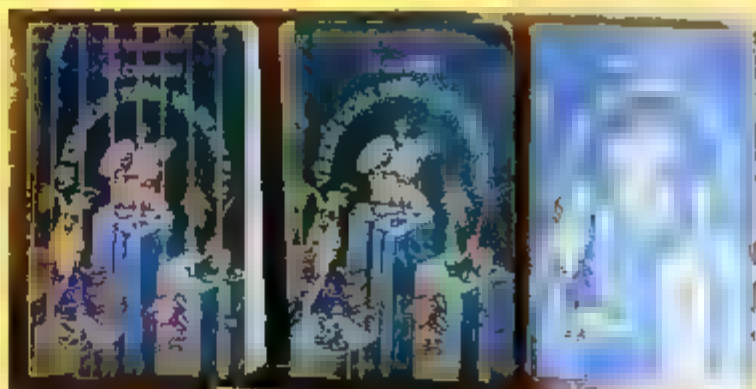
HOANG NGUYEN Kỷ niệm 70 năm CM tháng 10 lần đầu thay bản tiếng Pháp 80 năm nhật được bản tiếng Việt. ở nhà tập kết rạc 100 năm kỷ niệm, full. Qua trình sưu tập cũng mất gần 1/3 thế kỷ. PS. các bác có sách về CM t10 cũng chuẩn bị show dần thôi. Quan tri vien 27 tháng 9, 2017 gần Hà Nội

ANGY NGUYEN

Bùng là đủ to thì rất sung sướng
Thành ngữ tiếng Nga với minh họa
Bản tiếng Việt nhưng có đầy đủ
Nga, Anh, Pháp, Việt. Số giáo dục
Hầu Giang xuất bản
Bản tiếng Pháp vừa tìm được
chiều này.
Bản tiếng Anh xuất bản lần 1
Bản tiếng Anh xuất bản lần 2

Ba sắc thái của quyển sách
Quyển đầu tiên, chính chủ, được đọc nhiều lần nên giấy
rời ra tung trang phải dán băng dính dính trong.
Quyển giữa tương đối nguyên vẹn nhưng hơi thấm nước.
Quyển thứ ba đẹp nhất còn nguyên, chỉ là bị cù theo
thời gian, nhưng chắc là chưa đọc lần nào.
Thích cả 2 quyển

Thép đã tôi thế đấy

Theo tiểu thuyết của
Nikolai Ostrovski

Thép đã tôi thế đấy

Tác giả: Nhi-ca-lai Ax-tơ-rốp-xki

Nhà xuất bản: NXB Thông tấn Novosti

Năm xuất bản 1986

Pavel Korchagin là nhân vật chính của tác phẩm. Ostrovsky đã xây dựng thành công nhân vật này (chính là hóa thân của tác giả) khiến cho nhiều độc giả yêu quý nhân vật Pavel và phương châm sống của Pavel cũng đã trở thành phương châm sống của nhiều thanh niên thế hệ Pavel. Cái quý nhất của con người ta là sự sống. Đời người chỉ sống có một lần. Phải sống sao cho khỏi xót xa ân hận vì những năm tháng đã sống hoài, sống phí, cho khỏi hổ thẹn vì dĩ vãng ti tiện và hèn đớn của mình, để khi nhắm mắt xuôi tay có thể nói rằng: tất cả đời ta, tất cả sức ta, ta đã hiến dâng cho sự nghiệp cao đẹp nhất trên đời, sự nghiệp đấu tranh giải phóng loài người. . . Ngày nay, khi đọc tác phẩm theo quan điểm rộng hơn, nhiều người cho rằng cuộc đấu tranh giải phóng nhân loại còn là cuộc đấu tranh với bóc lột, đói nghèo và bệnh tật, với dốt nát và vô chính phủ với áp bức và bất công, với chiến tranh và xung đột. Cuốn tiểu thuyết đã được dịch ra hơn 70 thứ tiếng và in ra ở hơn 80 nước, trong đó có Việt Nam.

VĂN HỌC LIÊN XÔ

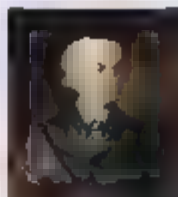
LỊCH SỬ nền văn chương

Cũng giống như các nền văn chương của các quốc gia khác, Văn Chương Nga gồm nhiều tác phẩm rất giá trị. Các nhà văn người Nga đã dung tải cả các thể loại để diễn tả những hai bờ môn chính nổi tiếng nhất là tiểu thuyết và thơ phú. Đặc điểm của các nhà văn này là thể văn, nội dung của tác phẩm và cách phân tích tâm lý nhân vật rất sâu sắc. Các nhà văn Nga đã bận tâm về các vấn đề xã hội, tôn giáo, triết học và luân lý.

Nền Văn Chương Nga chịu ảnh hưởng lớn của các biến cố lịch sử. Vào khoảng cuối thế kỷ thứ 10, đạo Thiên Chúa đã được truyền sang đất Nga và các tác phẩm văn học đều mang dấu vết tôn giáo. Thời kỳ quan Mong Cổ tràn vào chinh phục đất Nga thì nền Văn Chương Nga trong thế kỷ 13 tới 15 đã chứa đựng các đề tài về Rợ Thát Đạt (Tartar). Nước Nga bị cô lập với thế giới Tây Phương trong hơn 200 năm, cho tới cuối thế kỷ 17 các bản dịch nhiều tác phẩm của Tây Phương mới bắt đầu xuất hiện trên đất Nga rồi từ cuối thế kỷ 18, bắt đầu phổ biến các hình thức văn chương phản kháng các tham nhũng chính trị, suy đồi đạo đức, chống đối Sa Hoàng và chế độ nông nô.

Trong thế kỷ 19, nền Văn Chương Nga, kể cả thơ và kịch, đã phát triển rực rỡ và nền văn học này bước vào giai đoạn hiện thực (realism) vào giữa thế kỷ. Từ đầu thập niên 1890, các nhà văn Nga chịu ảnh hưởng của các đường lối nghệ thuật và thơ phú của nước Pháp và các tư tưởng của nhà triết học người Đức Friedrich Nietzsche. Họ đã dung

Nga

Tyutchev

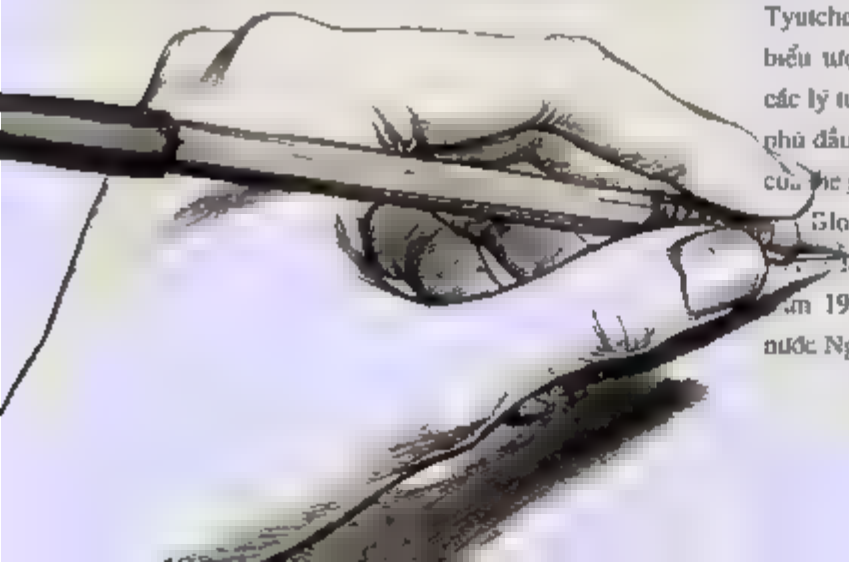
Lermontov

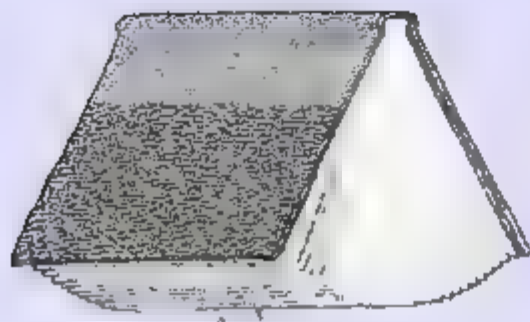

Dostoevsky

các tư tưởng du nhập phối hợp với nền triết học tôn giáo địa phương để viết ra các tác phẩm mang các nét vẽ đặc thù với sự xuất hiện của các nhà thơ lớn của nước Nga và giai đoạn sáng tác này đã chấm dứt khi xảy ra Cuộc Cách Mạng Tháng 10.

Vào giai đoạn từ 1890 tới 1920, tình thần cách mạng đã lan tràn trên toàn đất Nga. Văn Chương Nga được canh tân và mang nhiều sinh động và đây là Thời Kỳ Bạc (the Silver Age). Đời sống hàng ngày và các vấn đề xã hội đã được các nhà văn biểu tượng (symbolists) thể hiện qua các tác phẩm thơ phú và tiểu thuyết, đặc biệt là các tác giả như Tyutchev, Lermontov, Dostoevsky. Nhà thơ biểu tượng như Alexander Blok đã diễn tả các lý tưởng tôn giáo trong các tác phẩm thơ phú đầu tiên rồi về sau lại mô tả các xấu xa của thế giới. Tác phẩm nổi tiếng nhất của nhà thơ Blok là cuốn "Mười Hai" (the Twelve), là ca ngợi cuộc Cách Mạng Bolshevik năm 1917 là cách thanh lọc tinh thần của nước Nga.

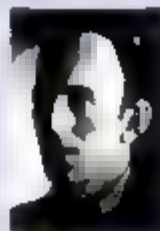

Andrei Bely Leonid Andreyev Ivan Bunin

Andrei Bely cũng là một nhà thơ nổi tiếng và nhà viết tiểu thuyết xuất sắc. Trong tác phẩm *St. Petersburg* (1913), thủ đô của nước Nga đã được mô tả là nơi mà các nền triết học Đông và Tây đã gặp nhau và xung đột nhau dữ dội. Leonid Andreyev là người viết nhiều truyện ngắn giết gân với các đề tài như sự điên khùng, tình dục hay sự khủng bố, ông đã phối hợp các yếu tố của biểu tượng và hiện thực trong các sáng tác và hai tác phẩm của ông là truyện ngắn *"Nụ Cười Đỏ"* (*the Red Laugh*, 1904) và vở kịch *"Người bị đánh"* (*He who gets slapped*, 1915).

Vào đầu thế kỷ 20, còn có một nhà văn danh tiếng là Ivan Bunin với các tác phẩm có đề tài là tình yêu và cốt chết, và các văn phẩm của ông giống như của trường phái biểu tượng (symbolism). Một trong các

tác phẩm của Bunin là *"Kẻ sang trọng từ San Francisco"* (*the Gentleman from San Francisco*, 1905), đề cập tới một nhà triệu phú người Mỹ đã làm việc quá sức nhọc và về sau không được hưởng thụ cuộc đời.

Nikolai Gumilev Osip Mandelstam Anna Akhmatova

Tới khoảng năm 1910 tại nước Nga, đã xuất hiện trường phái văn học hậu biểu tượng (Post symbolism). Các nhà văn này đã dùng các hình ảnh rõ ràng của xã hội, dùng lời mới thứ ngôn ngữ cụ thể hơn để diễn tả và họ đã phản kháng các tác phẩm mơ hồ, mang tính triết học của trường phái biểu tượng. Các nhà văn hàng đầu của trường phái mới này là Nikolai Gumilev, Osip Mandelstam và Anna Akhmatova. Trong các nhà văn hậu biểu tượng, lại có một nhóm cấp tiến khác được gọi là nhóm tương lai (the futurists) với đường lối thể hiện khác trước, và đại biểu của nhóm này là nhà văn Vladimir Mayakovsky, với đặc điểm ngôn ngữ mạnh và hình ảnh mô tả khác thường.

Về bộ môn thơ, có Boris Pasternak là một nhà thơ lớn mô tả đời sống và thiên nhiên. Các âm thanh và từ vựng con ngôn ngữ Nga được một nhà thơ khác thử nghiệm, đó là Marina Tsvetaeva.

Boris Pasternak Marina Tsvetaeva

Tháng 11 năm 1917, đảng Cộng Sản Bolshevik lên nắm chính quyền và đã kiểm soát mọi hoạt động văn hóa, nối tiếp chính

sách kiểm duyệt chặt chẽ các tác phẩm văn chương của chế độ Sa Hoàng khi trước và vì vậy kể từ năm 1917 mọi nhật báo, tạp chí và văn hóa phẩm tại nước Nga đã trở nên các dụng cụ chính trị của đảng Cộng Sản. Nhà Nước đã kiểm tra chặt chẽ việc in ấn, nhiều nhà in bị đóng cửa, số lượng sách báo giảm hẳn đi đồng thời chính quyền Cộng Sản đã khuyến khích các nhà văn, nhà thơ phải làm phát triển một thơ văn chương của giai cấp vô sản, và các tác phẩm văn học phải phục vụ quyền lợi của giới công nhân và nông dân. Sự kiểm duyệt và chỉ đạo của chính quyền Cộng Sản đã bóp nghẹt các sáng tác văn học khiến cho trong giai đoạn 1917-

1920, đã không có nhiều tác phẩm được viết ra. Tới thập niên 1920, chính quyền Cộng Sản đã nới lỏng một đôi phần tự do, các phê bình văn học được cho phép như đã xuất hiện một số nhà thơ, nhà văn mới. Isaak Babel với tác phẩm "Kỵ Binh Đỏ" (Red Cavalry, 1926) mô tả các hoàn cảnh khủng khiếp của chiến tranh. Leonid Leonov nói về các hệ quả tâm lý của cuộc Cách Mạng đối với người dân Nga bằng hai cuốn tiểu thuyết nổi tiếng nhất là "Người bán rong" (the Badger, 1924) và "Kẻ Cắp" (The Thief, 1927). Alexei N. Tolstoy viết hai tác phẩm "Chị Em" (the Sister, 1921) và "Buổi sáng lạnh lẽo" (Bleak Morning, 1941). Các tiểu thuyết vào giai đoạn này mô tả đời sống trung lưu của người dân Nga trong thời gian từ 1914 tới 1926.

Isaak Babel

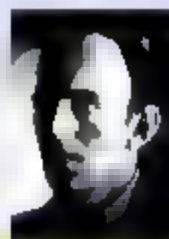
Leonid Leonov

Tolstoy

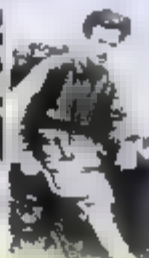
Cuối thập niên 1920 là thời kỳ đàn áp của chế độ cộng sản, mọi nông dân bị dồn vào các "nông trường tập thể". Công cuộc cải tạo ruộng đất này đã làm thiệt hại 10 triệu mạng sống trong số đó một nửa bị chết đói. Các nhà văn không được nhà nước Liên Xô chấp nhận cũng bị thanh trừng, như Kharmis, Pilnyak, Mandelsham. Nhà thơ nông dân Nikolaye Klyuyev. Rồi từ năm 1928, bắt đầu chương trình kinh tế 5 năm tại Liên Bang Xô Viết với chủ trương xây dựng nền kỹ nghệ. Các nhà văn Nga được yêu cầu viết về các vấn đề kinh tế, mô tả các nông trường tập thể, các công tác xây

dựng nhà máy vì vậy chất lượng văn chương của giai đoạn này rất kém ngoại trừ một vài tác phẩm như cuốn "Thời gian, hãy tiến về phía trước" (Time, Forward' 1932) của Valentin Kataev

D. Ivanovich Kharmis Boris Pilnyak Mandelsham

Qua đầu thập niên 1930, chính quyền Stalin đã ra lệnh cấm hẳn mọi hoạt động văn học tư nhân và thiết lập nên Hội Nhà Văn Xô Viết (the Union of Soviet Writers). Hội này là một công cụ của chính quyền Cộng Sản có chủ đích kiểm soát và chỉ đạo tất cả các nhà văn chuyên nghiệp vào việc mô tả cách xây dựng Xã Hội Chủ Nghĩa. Các nhà văn được lệnh phải viết ra các tác phẩm lạc quan, phải có "tính đảng", có tính đấu tranh giai cấp, dễ hiểu và có thể văn tương tự như thể văn của Tolstoy hay Gorky. Các tài liệu văn học nào không đi đúng đường lối của đảng Cộng Sản đều bị kiểm duyệt và các nhà văn "khó bảo" bị loại ra khỏi Hội Nhà Văn, bị cầm tù và cuộc đời văn nghệ của họ coi như bị chấm dứt.

Valentin Kataev Nikolai Ostrovsky

Vào giai đoạn chuyên chính này tác phẩm văn học khá phổ biến và tượng trưng cho công cuộc đấu tranh là cuốn tự thuật giả tưởng

fictionalized autobiography) có tên là "Thép đã tôi thế đấy" (How the Steel Was Tempered, 1932-34) của Nikolai Ostrovsky. Aleksey Tolstoy là một trong các nhà văn được Stalin ưa chuộng nhất, đã khen ngợi các Sa Hoàng dung bạo quyền tức là những người Nga được Stalin ngưỡng mộ. trong cuốn tiểu thuyết đang dở "Đại Đế Peter" (Peter the Great, 1929-45) và trong vở kịch "Ivan khủng khiếp" (Ivan the Terrible, 1941-43). Đồng thời Gorky và 34 nhà văn khác, như Katayev, Shklovsky, Aleksey Tolstoy và Zoshchenko, đã ca tụng các công trường lập nên do các người tù cải tạo mà thực ra, mỗi công trường, nông trường đã dùng tới xương máu của hàng chục ngàn sinh mạng. Trong các năm đen tối này, tiểu thuyết được coi là giá trị nhất là cuốn "Bậc Thầy và Margarita" (The Master and Margarita) của Mikhail Bulgakov, viết ra để "cất kín" trong các năm 1928-40 và chỉ được phép xuất hiện vào năm 1973.

Sholokhov

Tác phẩm văn chương nổi danh nhất của giai đoạn Stalin là cuốn tiểu thuyết "Giòng Sông Don êm đềm" (The Quiet Don, 1928-40) của Mikhail A. Sholokhov, mô tả về cuộc Cách Mạng và nội chiến. Về câu chuyện của một người Cossack trẻ có hạnh phúc bị tàn phá bởi thảm cảnh chiến tranh. Sholokhov nhận Giải thưởng Nobel về Văn Học năm 1965.

Trong thời gian chiến tranh với Đức Quốc Xã từ 1941 tới 1945, chính quyền Cộng Sản đã cho các nhà văn đối phản tự do trong việc sáng tác bởi vì họ quan tâm tới việc kháng chiến chống Đức hơn là xây dựng xã hội chủ nghĩa. Các tác phẩm quan trọng trong giai đoạn này thường mô tả những đau khổ và côi chết. Konstantin Simonov viết cuốn "Ngày và Đêm" (Days and Nights, 1943-44), nói tới cuộc chiến tranh hào vệ tổ quốc.

Sau khi Thế Chiến II chấm dứt, chính quyền Cộng Sản lại xuất phát việc kiểm duyệt. Một số tiểu thuyết gia bị khai trừ khỏi Hội Nhà Văn như Anna Akhmatova và Mikhail Zoshchenko, một nhà châm biếm xuất sắc.

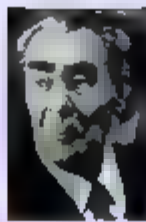

Mikhail Zoshchenko

Năm 1953, Stalin qua đời, bắt đầu

một thời kỳ dễ thở trong đời sống Xô Viết và trong nền văn học. Sự thay đổi này được đánh dấu bằng cuốn tiểu thuyết ngắn "Tan Băng" (The Thaw) xuất bản năm 1954 của nhà văn Ilya Ehrenburg. Trái với chủ đạo của chính quyền Cộng Sản là phải mô tả đời sống Xã Hội Chủ Nghĩa tràn đầy hạnh phúc và lạc quan yêu đời, Ehrenburg đã trình bày những cô đơn, những thất vọng. Sau đó bạo quyền của Stalin lại được nhà văn Alexander Solzhenitsyn phơi bày qua cuốn "Một Ngày trong Đời của Ivan Denisovich" (One Day in the Life of Ivan Denisovich) và cuốn tiểu thuyết này mô tả các trại tù lao động Xô Viết. Tới năm 1956, Nikita Khrushchev đọc một bài diễn văn tố cáo các tội ác to lớn của Stalin và từ nay, các nhà văn Cộng Sản chính thống bị người dân Nga coi như lỗi thời và các nhà văn bất đồng chính kiến được coi là những người cấp tiến.

Joseph Stalin

Nikita Khrushchev

Leonid Brezhnev

Trong thập niên 1960, đã có một số nhà văn trẻ, cấp tiến hơn, cổ động cho tự do và tình sáng tạo trong đời sống văn nghệ chẳng hạn như hai nhà thơ trẻ Yevgeny Yevtushenko và Andrey Voznesensky. Các khuyết điểm trong cuộc sống Xô Viết còn được Vasily Aksyonov đề cập, còn Vasily Shukshin trình bày các cực khổ của đời sống nông thôn và cảnh nghèo khổ của các nông dân trong các nông trường tập thể.

Chế độ kiểm duyệt văn hóa gắt gao của chính quyền Cộng Sản đã khiến cho nhiều tác phẩm văn học không được xuất bản trong xứ, một số nhà văn đã lên lối đưa ban thao ra nước ngoài. Năm 1957 cuốn tiểu thuyết "Bác Sĩ Zhivago" của Boris Pasternak xuất hiện bên nước Ý rồi, năm sau, được phổ biến tại các quốc gia Tây Âu và Hoa Kỳ. Ông Pasternak được trao Giải thưởng Nobe về Văn Học năm 1958 nhưng ông đã từ chối nhận giải vì áp lực của chính quyền Cộng Sản.

Vào năm 1964, Leonid Brezhnev đã thay thế Nikita Khrushchev làm Tổng Bí Thư Đảng Cộng Sản Liên Xô, nên kể từ nay các nhà văn tự do lại bị bắt bớ, xét xử và cầm tù. Yuliy Daniel với bút hiệu là Nikolay Arzhak, đã bị bắt giam vì phổ biến "các tài liệu truyền truyền chống Xô Viết" tại ngoại quốc. Tuy thế các tác phẩm văn học Nga vẫn được đưa đến và phổ biến bên ngoài Liên Xô. Cuốn truyện "Cuộc xét xử bắt đầu" (the Trial Begins) của Andrey Sinyarsky, với bút hiệu

Abram Tertz, mô tả các khủng bố tại một quốc gia sống dưới chế độ công an trị. Sinyarsky bị bắt giam năm 1966 và bị đưa đi cải tạo tới năm 1971 rồi sau đó được chính quyền Cộng Sản cho phép đi cư qua Pháp vào năm 1973, mở đầu lần sống thứ ba của các nhà văn Nga tị nạn với các nhân vật như Solzhenitsyn, Brodsky, Vasily Aksyonov, Georgy Vladimov, Vladimir Voinovich và Alexandr Zinovyev.

Tại phương tây vào năm 1968 đã xuất hiện tác phẩm "Vòng tròn thứ nhất" (the First Circle) của Alexander Solzhenitsyn. Cuốn tiểu thuyết này mô tả đời sống của các tù nhân chính trị trong thời đại Stalin. Solzhenitsyn được trao Giải thưởng Nobel 1970 về Văn Học nhưng rồi bị trục xuất khỏi Liên Xô vào năm 1974.

Trong các năm từ 1970 tới 1980, các hạn chế văn học đã làm khó khăn thêm việc sáng tác và xuất bản tại Liên Xô nhưng vẫn có một số nhà văn chủ tịch Xã Hội Chu Nghĩa bằng cách mô tả những kiểu sống ích kỷ và đạo đức giả mà họ là nhân chứng. Các suy đồi luân lý và sự xuống cấp chuẩn tại các vùng nông thôn đã được Valentin Rasputin trình bày, còn Vladimir Voinovich chạm biếm đời sống Xô Viết trong tác phẩm "Đời sống và các cuộc phiêu lưu lạ lùng của anh binh nhì Ivan Chonkin" (the Life and Extraordinary Adventures of Private Ivan Chonkin, 1975). Yuri

Trifonov đề cập tới các nạn giải đạo đức của giới trí thức Xô Viết qua tác phẩm "Một Đời Khác" (Another Life, 1975) và "Ông Già" (Old Man, 1978).

Giữa thập niên 1980, nhà lãnh đạo Mikhail Gorbachev đã đưa ra chính sách "Cởi Mở" (glasnost) nhờ đó các tư tưởng và tư tưởng được nới lỏng và vì vậy, các tác phẩm của Pasternak và của Akhmatova lần đầu tiên xuất hiện tại Liên

Xô.

Vào thời đại Gorbachev, người dân nước Nga được tiếp xúc với các tác phẩm của các nhà văn bị cấm đoán trước kia như Solzhenitsyn, Mandelstam và Tsvetaeva. Các tác phẩm mang tư tưởng tôn giáo cũng được phổ biến như của Vasily Rozanov và Nicolas Berdyaev. Các nữ văn sĩ có tài cũng xuất hiện, chẳng hạn như Aleksandra Tolstaya và Ludmila Petrushevskaia. Cuốn tiểu thuyết ngắn với tên dịch là "Moscow tới cuối đường hầm" (Moscow to the End of the Line, 1969) của Venedikt Erofeev được tặng lớp dân chúng

mỗi ưa chuộng. Hình ảnh về "thiên đường sụp đổ" qua các tệ nạn như nghiện rượu, ma túy, tham nhũng, băng đảng... cũng được mô tả trong các tác phẩm văn học cho đến khi Liên Xô tan rã vào năm 1991

II- Các tù nhân Gulag.

Trong thời gian nắm quyền tại Liên Xô từ năm 1929 tới năm 1953, Stalin đã theo đuổi một đường lối cách mạng thực tế, không chấp nhận tình cảm ý thức hệ, không cho phép một người nào được thảo luận hay đi lệch ra khỏi chính sách của đảng Cộng Sản và phần lớn các câu nói của Lenin được coi là các chân ngôn, không được phép tranh luận. Stalin đã làm phát triển một thứ tôn sùng cá nhân, tự coi mình là người thừa kế duy nhất của Lenin, là người duy nhất có quyền diễn tả các ý thức hệ của đảng Cộng Sản. Tất cả những kẻ chống lại những giáo điều mới này đều bị coi là phản động

Stalin đã chủ trương đường lối "Xã Hội Chủ Nghĩa trong một quốc gia" (Socialism in one country) nhờ đó, mặc dù bị thế giới tư bản bao vây, Liên Xô vẫn sẽ có thể trở thành một xã hội không giai cấp. Để giành được nền độc lập kinh tế trong tương lai không bị lệ thuộc vào các nước tư bản bên cạnh, Liên Xô phải phát triển kỹ nghệ nặng, nhà nước phải mạnh, quyền lực phải được tập trung vào trong tay Stalin, tất cả các kẻ chống đối đều phải bị thanh trừng. Từ cuối thập niên 1930, tại Liên Xô đã diễn ra ba cuộc thanh trừng lớn và rất nhiều vụ xét xử nhỏ qua đó các cựu đảng viên Bolshevik bị tố cáo là phản bội, họ bị nài ép hình hoặc hành hạ trong các điều kiện sinh sống rất cực khổ

Vụ tranh trừng hay xét xử đầu tiên bắt đầu vào tháng 8 năm 1936, khi đó Genrikh G. Yagoda làm trùm công an mật vụ. 13 bị cáo bị buộc tội đi theo Léon Trotsky vào năm 1932 trong một tổ chức phỉ loạn để chống lại Stalin. Đây là các đảng viên Bolshevik xuất sắc của giai đoạn Cách Mạng Tháng 10 năm 1917 với những tên tuổi như Grigory Yevseyevich Zinovyev, Lev Borisovich Kamenev và Ivan Smurnov. Ngày 24-8-1936, họ bị tòa án kết tội và đều bị hành quyết.

Vụ xử thứ hai mở ra vào tháng 1 năm 1937 khi N.I.Yezhov đã thay thế Yagoda làm trùm mật vụ NKVD. 17 bị cáo là những nhân vật danh tiếng như

G.L. Pyatakov, G.Y. Sokolnikov, L.P. Serebryakov và Karl Radek. Họ cũng bị kết tội là thuộc trung tâm phản động Trotskít cộng tác với Đức Quốc Xã và quân phiệt Nhật Bản để phá hoại Liên Xô, lật đổ chính quyền Xô Viết để tái lập chế độ tư bản. Họ bị tòa án cộng sản kết tội vào ngày 30-1-1937.

Vụ xử thứ ba vào tháng 3 năm 1938 gồm các bị can Nikolay Ivanovich Bukharin và Aleksey Ivanovich Rykov, là những nhân vật cộng sản xuất sắc của cuối thập niên 1920, gồm cả Genrikh G. Yagoda là trùm một vụ trước kia và 3 bác sĩ danh tiếng, tất cả 21 bị cáo, bị buộc tội phá hoại và làm gián điệp để phá hủy chế độ Xô Viết và phục hồi chủ nghĩa tư bản.

Ngoài ba vụ xử công khai kể trên, tại Liên Xô dưới thời Stalin còn có hàng ngàn vụ xử kín mà nạn nhân là các nhà trí thức, các sĩ quan cao cấp trong quân đội Xô Viết, các đảng viên bất mãn. Các vụ thanh trừng này đã khiến cho lực lượng quân sự Liên Xô bị suy yếu trong giai đoạn đầu của cuộc xâm lăng Đức Quốc Xã vào tháng 6 năm 1941.

Tại Liên Xô vào cuối thập niên 1920 cũng bắt đầu các công cuộc cải cách ruộng đất. Các phú nông và các nông dân chống lại chính sách tập thể của nhà nước Xô Viết đã bị đưa đến các nhà tù gọi là "trại cải tạo lao động" (forced-labor camps). Hệ thống trại cải tạo lao động, được gọi tắt là GULAG, được bắt đầu do nghị định Xô Viết ký ngày 15-4-1919, quản lý do cơ quan công an mật vụ OGPU (sau này đổi tên thành NKVD và KGB).

Gulag là chữ tắt của Glavnoye upravleniye lagerey, có nghĩa là "Cơ quan quản lý các trại cải tạo lao động" (Chief administration of Corrective Labour Camps). Danh từ GULAG không được Tây Phương biết tới cho đến năm 1973 khi xuất hiện các cuốn truyện "Quần Đảo Ngục Tù" (The Gulag Archipelago, 1918-56) của Alexander Solzhenitsyn và đây là quần thể các trại cải tạo rêu rạc trên khắp miền đất nước Liên Xô, mỗi trại chứa từ 2,000 tới 10,000 tù nhân. Các tù nhân Gulag gồm rất

nhiều thành phần: các nông dân từ các vụ cải cách ruộng đất, các thành phần đảng viên và quân nhân bị khai trừ khỏi đảng Cộng Sản, các nhóm dân thiểu số bị nghi ngờ không trung thành, các nhà trí thức bất đồng chính kiến, các kẻ bị tình nghi phá hoại hay phản động, các người Đức hay tù binh chiến tranh người Nga đã bị Đức bắt, các tội phạm thường và các người dân vô tội, nạn nhân của các vụ thanh trừng do Stalin phát động.

Có 3 đợt tù cải tạo Gulag chính: giai đoạn 1929-32 là các năm cải cách ruộng đất tại Liên Xô, giai đoạn 1936-38 khi chính sách thanh trừng của Stalin lên cao nhất và giai đoạn ba là sau Thế Chiến II. Từ cuối thập niên 1920, số tù cải tạo đã bắt đầu gia tăng tới hàng trăm ngàn người và theo Văn Hào Solzhenitsyn, trong khoảng các năm từ 1928 tới 1953, có vào khoảng từ 40 tới 50 triệu người bị kết án dài hạn và làm lao công trong quần đảo ngục tù. Làm sao biết được con số thực sự của các nạn nhân, nhưng theo Sừ Gia người Nga Roy Medveda ước lượng vào năm 1989, đã có vào khoảng 20 triệu người dân Nga chết vì các lao động cải tạo, vì cải cách ruộng đất, vì bị chết đói hay bị hành quyết, còn các học giả Tây Phương ước lượng có từ 15 tới 30 triệu người chết trong các trại tù Gulag trong thời gian 1918-56.

Từ năm 1923, Công An Xô Viết đã thiết lập các trại tập trung cải tạo trên đảo Solovetski nằm trên bờ Biển Trắng (the White Sea) rồi sau đó rất nhiều các trại cải tạo được xây dựng thêm tại Karelia, Vorkuta, Pechora, tại miền Cực Khuyết của mạn bắc Liên Xô và tại vùng Siberia băng tuyết. Hệ thống tập trung cải tạo tù nay trở thành một hệ tổ chức lao động vĩ đại trên toàn thể lãnh thổ Liên Xô, ngay cả tại Thủ Đô Moscow, để khai thác công sức của các tù nhân cần thiết cho chính sách kỹ nghệ hóa của Stalin. Lúc đầu, các tù nhân phải lao động trong các kỹ nghệ rừng, kỹ nghệ đánh cá và kỹ nghệ hầm mỏ, sau đó tại các công trình lớn như việc xây dựng kênh đào Biển Trắng - Biển Baltic (the White Sea-Baltic Sea canal). Những tù nhân Gulag này không được ăn uống đầy đủ, không có áo ấm mặc, lại phải làm việc trong thời tiết cực lạnh của miền băng giá nước Nga.

Sau khi Stalin chết vào năm 1953, việc khai thác các tù nhân Gulag mới giảm bớt và các trại cải tạo lao động được sửa đổi vào năm 1955 và quản lý do cơ quan GUITK (Glavnoye Upravleniye Ispravitelno-Trudovikh Kolony = cơ quan quản lý các thuộc địa cải tạo lao động).

Phạm Văn Tuấn

QUYỀN SÁCH ĐẤT NHẤT ĐƯỢC XUẤT BẢN Ở LIÊN XÔ

QUYỀN SÁCH

МАЛЕНЬКИЙ ГЕРОЙ

А. В. ДИСТЯКОВСКИЙ

2-я изд. 1948

1-я изд. 1947

SACH ĐEP

facebook.com/sachdepshinhhoa

IAMIN MUXTAPHIN

Thời thơ âu gian khó

NHÀ XI ẮT BÀN
TIỀN BỘ
MATXCOVA

Thời thơ ấu gian khổ

Tác giả: Iamin Muxtapin

Nhà xuất bản: NXB Tiến Bộ

Năm xuất bản 1981

Thời thơ ấu gian khổ là một câu chuyện đẹp giản dị kể về cuộc sống cuộc chiến đấu của những người dân làng Tayshet ven rừng taiga, bối cảnh câu chuyện từ lúc bắt đầu cho tới khi kết thúc cuộc Chiến tranh Vệ quốc vĩ đại. Cũng giống như Thép đã tôi thế đấy I, tác giả sống nó rồi mới viết nó, nhân vật chính của câu chuyện chú bé Iamin đã cùng với những người dân làng Tayshet sống, chiến đấu, lao động và học tập kiên cường làm nhiệm vụ của hậu phương lớn đảm bảo cho những tuyến đường sắt luôn luôn thông suốt ra mặt trận, góp phần chiến thắng phát xít

Nikolai NOSOV

Chuyện về cha đẻ của **MÍT ĐẶC & BIẾT TỐT**

Nikolay Nosov không viết về những đứa bé ngoan. Các nhân vật nhí của ông đầy khiếm khuyết và luôn mắc lỗi, nhưng điều quan trọng nhất với trẻ nhỏ là phải biết cố gắng mỗi ngày.

Nhắc tới nền văn học thiếu nhi của Nga là người ta nhớ ngay tới Nikolay Nosov. Ông là các tác phẩm mang đầy tính hư cấu về những vùng đất ở trong tưởng tượng hay những câu chuyện trong đời sống hàng ngày. Ông luôn thu hút độc giả nhí bằng lối kể chân thực, hài hước đặc trưng của con trẻ.

Có thể nói, Nikolay Nosov đã đóng vai một đứa trẻ để kể chuyện về chính mình. Tuy thành công với nhiều sáng tác dành cho thiếu nhi, nhưng cơ duyên khiến ông cảm bút viết cho độc giả nhỏ tuổi lại rất tinh cò.

Nikolay Nosov sinh năm 1908 tại thành phố Kiev (Ukraine), trong một gia đình có truyền thống nghệ thuật. Bố của ông là một diễn viên. Ngay từ khi còn nhỏ, Nikolay Nosov đã được theo bố đến trường quay. Nhìn thấy bố hóa trang và

say sưa tập luyện cho vai diễn, niềm đam mê điện ảnh đã hình thành và lớn dần lên trong lòng cậu bé Nikolay.

Vì hoàn cảnh gia đình gặp nhiều khó khăn, học hết trung học cơ sở, Nikolay Nosov đã phải tạm thời nghỉ học để làm công nhân trong nhà máy trộn bê tông. Nhưng niềm đam mê điện ảnh dường như chưa bao giờ tắt trong ông. Năm 1927, Nosov quyết định nộp hồ sơ thi vào Học viện Nghệ thuật Kiev và đổ vào khoa Đạo diễn.

Ông học ở đây trong 2 năm, sau đó chuyển sang trường Đại học Điện ảnh Moskva và tốt nghiệp chuyên ngành đạo diễn năm 1932. Từ sau khi tốt nghiệp đại học cho tới đầu những năm 1950, Nikolay Nosov hoạt động như một nhà làm phim chuyên nghiệp, trên nhiều thể loại như: phim hoạt hình, phim khoa học, phim tài liệu... Với vai trò một đạo diễn, năm 1943, ông đã được nhà nước trao tặng Huân chương Sao đỏ cho chum phim tài liệu về kỹ thuật quân sự.

Chính cậu con trai nhỏ là động lực đầu tiên đến Nikolay Nosov sáng tác cho thiếu nhi. Đầu có thể điều khiển một lúc rất nhiều máy móc và nhân lực trên trường quay, nhưng ông lại tỏ ra lúng túng khi chơi cùng cậu con trai hiếu động. Ông cảm thấy mệt mỏi khi cậu bé cứ chạy nhảy và la hét liên tục. Để giờ cho cậu con trai ngồi yên dù chỉ vài phút, "ông bố tội nghiệp" đành bịa ra vài câu chuyện hài hước để kể cho cậu nhóc.

Không ngờ, cách đơn giản này lại có hiệu quả!

Con trai của Nosov ngồi yên trong vòng tay bố, chăm chú lắng nghe và ngoan ngoãn như một chú mèo con. Từ đó, ông dành nhiều thời gian hơn để quan sát cách hành động thường ngày của lũ trẻ như việc chúng loay hoay tìm cách mở lọ mứt hay lọ dưa chuột muối. Từ đó, ông phát triển các tình tiết này thành những truyện ngắn dành cho thiếu nhi.

Tập truyện ngắn dành cho thiếu nhi đầu tay của Nikolay Nosov có tựa đề Tuk-tuk-tuk được xuất bản năm 1945. Năm 1952, ông được trao Giải thưởng Stalin cho truyện dài dành cho thiếu nhi Vichla ở nhà và ở trường.

Nhân vật chính của tác phẩm là hai cậu bé tình nghịch Vichla và Koschla. Vichla học kém môn toán còn Koschla lại học kém môn tiếng Nga. Trong khi Vichla cố gắng học hành chăm chỉ để theo kịp các bạn thì Koschla chủ biệt lười biếng và y lại. Hàng ngày cậu vẫn chép bài tập tiếng Nga của Vichla. Sợ cô giáo phạt, Koschla còn cá gan nghĩ học và bắt Vichla bao che cho mình. Từ đây, nhiều câu chuyện dở khóc, dở cười xảy ra.

Ra đời năm 1951, tới nay Vichla ở nhà và ở trường đã được dịch ra hơn 100 thứ tiếng và chính phục độc giả nhí trên toàn thế giới. Không chỉ có vậy, tác phẩm còn được chuyển thể thành phim hoạt hình, phim điện ảnh.

Với tác phẩm này, Nikolay Nosov đã không đứng trên cương vị một người lớn để phán xét những đứa trẻ. Ông đã đứng ở vị trí của các em để thông cảm cho những lỗi lầm tuy rất đáng giận mà cũng thật đáng thương. Bởi thế, câu chuyện về Vichla ẩn chứa nhiều bài học sâu sắc. Không thể tạo nên một đứa bé ngoan từ hình phạt, nhân cách phải được xây dựng từ sự thấu hiểu và bao dung.

Dù viết cho thiếu nhi, các tác phẩm của Nikolay Nosov vẫn thể hiện một cách sâu sắc tinh thần Nga, tình cách Nga. Điều đó được thể hiện qua tinh thần lạc quan, hăng say lao động, mến khách và bao dung.

Để góp phần giữ gìn sự phong phú của văn hóa Nga nói chung và tiếng Nga nói riêng, nhà văn đã đưa vào trong tác phẩm của mình rất nhiều thành ngữ, ngôn ngữ dân gian.

Tuy vậy, Vichla ở nhà và ở trường không phải là tác phẩm thiếu nhi nổi tiếng nhất của Nikolay Nosov. Nhắc tới ông, là người ta nhớ tới Chuyện phiêu lưu của Mít Đặc và các bạn, một tác phẩm hư cấu hài hước về đôi bạn thân Mít Đặc và Biết Tuốt.

Vượt ra khỏi khuôn khổ của một tác phẩm văn học, những cụm từ như "mít đặc" và "biết tuốt" đã đi vào đời sống trở thành biệt danh của rất nhiều đứa trẻ. Độc giả nhí ở Việt Nam biết tới các tác phẩm của Nosov từ năm 1980 thông qua ấn phẩm của NXB Cầu Vồng. Ngoài Vichla ở nhà và ở trường, Chuyện phiêu lưu của Mít Đặc và các bạn, độc giả nhỏ tuổi trong nước còn biết tới ông qua một số tác phẩm khác như: Gia đình ừ, Neznaika trên mặt trăng.

Nikolay Nosov mất năm 1976 tại Moskva. 40 năm sau ngày ông ra đi, những tác phẩm của ông vẫn được bạn đọc nhí ở khắp nơi trên thế giới đón nhận đầy hào hứng và say mê.

LINDA và cây phong nhỏ

Yanka Bryl
Dịch: Lê Hải Đan

Căn nhà màu xanh xanh xôn của người thợ làm đường nằm ngay cạnh xe buýt. Nhìn lướt qua từ cửa kính xe ai cũng có thể thấy căn nhà với những bức tường xanh và một hàng rào bất nhiên là cũng màu xanh nữa, mái che màu trắng trên những ô cửa sổ lớn cùng với mái ngói nhiều màu sắc sặc sỡ. Xa hơn, dọc bên đường là những hàng cây non vừa mới được trồng bên những hàng cột điện.

Độc một căn nhà nằm dọc ven đường, cô bé Linda 4 tuổi dễ thương của chúng ta sống trong Linda rất thích đứng ven đường, hươ tay và hít thức "bạn thân" Rick - 1 bác chó già bụng bự sủa vang mỗi khi thấy bất kỳ chiếc ô tô nào chạy qua. Cô lẩn, không vượt qua nổi cảm dỗ, cô bé phun nước miếng vào lòng bàn tay như mấy hội con

trai vẫn làm, bắt đầu chạy song phía bên kia của con đường nhựa phẳng lì. Khi chưa chạy được nửa đường thì có 2 tiếng còi ô tô. Đôi chân trần của cô bé té công vì sợ Linda đứng sững lại và khóc toáng lên "Me eee ai eee". Chiếc ô tô dừng lại, người tài xế mở cửa xe bắt đầu la mắng nhưng Rick đã sủa rất hung dữ khiến người lái xe vội vàng đóng cửa lại, sợ hãi lái xe đi mất.

Từ đó trở đi Linda không còn sợ hãi khi qua đường không có bố mẹ giúp đỡ nữa. Cô bé cũng chẳng mấy khi đứng sát vệ đường như hôm nay. Trừ những hôm nghe thấy những tiếng inh tai từ mấy cái xe kéo đang lê lê trên đường như mấy con sâu róm.

2. Bố mẹ vào thị trấn rồi. Tối hôm ấy, mẹ quay về một mình và mang theo 1 món quà Linda đã ao ước rất lâu. 1 cái áo khoác lông. Mẹ mặc để giúp cô công chúa nhỏ, thút thút cả nút trên áo khoác. Bế cô trong tay, đi

về phía chiếc đèn ngủ rồi trồm trồm xuống giường mà:

"Xem nào, Bạch Tuyết của mẹ đây rồi!"

Cô bé lập tức quên mất cả buồn khi bố phải sang mời mới về. Linda rất muốn mặc áo mới này đi dạo ngay nhưng mẹ nói rằng giờ muộn quá rồi, trời đang tối và lạnh buốt nữa. Linda khóc tí ti nhưng 1 lát là nín. Không sao cả, cô sẽ chờ đến ngày mai, nhưng liệu mẹ có cho mặc áo này cả đêm được không nhỉ??? Mẹ cười và đóng ụ. Trong nhà giờ ấm lắm. Bà ngoại sợ lạnh nên đã đốt hánng sưởi củi trong lò sưởi. Linda nhanh chóng cởi áo khoác và đi ngủ, kiên nhẫn chờ đợi ngày mai.

Nằm một chiếc, Linda thao thức rồi hỏi: "Mẹ ơi, cây phong con có bị lạnh không?"

3 Cây phong non nằm ở phía bên kia đường nơi mà Linda không được phép băng qua. Nó không đúng 1 mình mà còn rất nhiều những cây non khác như cây chanh, cây bạch dương được trồng từ mùa thu năm trước. Có cả 4 cây táo và 1 cây lê nữa. Chúng đều ở cạnh cây phong mà Linda đã trồng.

Làm sao 1 cô bé có thể tự tay trồng cây được chứ? Phải rồi, không phải cô ấy tự trồng đâu, Linda chỉ giữ cây trong khi 2 anh con trai đổ đất vào trong hố 2 anh ấy là Vladix và Alex, rồi tiếp là Mikhail, Maryika, Maya và Olya. Ôi, cả 1 trường toàn trẻ con!

Lúc đầu Linda chỉ đứng ở cửa rồi nhìn các anh chị trồng cây ở bên kia đường. Nghe thấy tiếng xì xào trẻ con, "anh bạn" Rick giờ nua nheo mắt, ngẩn cổ, cái đuôi thì hí hửng vể vể vào cánh cổng. Linda muốn tham gia cùng với các anh chị lắm lắm.

Đám trẻ dường như là nhận thấy điều đó nên đến bên vệ đường và hét lên:

- Này em, con chó của em không cần bạn anh đâu chứ?

- Khôngggggggg!!! Chó nhà em không cần trẻ con đâu. Linda thút thít kiểng lên đầu ngón chân.

- Qua đây giúp bạn anh trồng cây đi!

2 cậu bé, Vladix and Alex băng qua đường, cầm tay Linda, cẩn trọng nhìn con chó giờ đang chạy theo sau. Cô bé không quên nhìn lên phía đối nơi mà những chiếc ô tô có thể xuất hiện bất cứ lúc nào.

Cô giáo đang hướng dẫn mấy nhóm học sinh khác lúc đầu thì quay ra máng 2 cậu vì đã dắt cô bé qua đây, mà không hỏi ý kiến bố mẹ nhưng rồi lại tư tốn dần lấy Linda, trò chuyện và hân vào đời mà cô bé như thế mẹ cô vẫn làm vậy.

Đám trẻ chọn cây non nhỏ và đẹp nhất đưa cho Linda.

Giờ thì nó đã được buộc chặt vào 1 cái sào bởi những cọc ram, trông như thể 1 đũa bẻ đứng không vững vậy. Chắc hẳn nó đang rất lạnh, tuyết rơi nhiều quá!

- Mẹ ơi, lúc nào thì con được ra ngoài và ngắm cây phong ấy ???

4. Lúc hoàng hôn, 1 con thỏ rừng rón rén băng qua bãi tuyết dày. Thấy "mùi" thỏ rừng, Rick liền vểnh tai, găm qu và cuối cùng thì sủa lên "Woof! Woof! Woof!" - khi đang nằm dài bên vệ cửa. Thỏ rừng thấy thế hoảng sợ vụt nhảy, bay như tên qua đồng tuyết.

Vào buổi sáng, Rick lần theo những dấu vết mà thỏ rừng để lại quanh nhà, rồi đến vườn và biến mất. Khi Rick trở lại, nó gọi "Bạch Tuyết" Linda xung xinh trong chiếc áo khoác lông đang phún kích đúng ở trước cửa, nhieu mây

vì chơi mất.

Rick đến bên Linda và như thường lệ, chạm nhẹ vào cổ bé, đưa đầu xuống dưới bàn tay cô như thể muốn nói "Chào Linda, cùng tôi đi, vượt đôi tai dài của tôi đi !!!"

"Đi ra kia, nào" Linda bắt mới "Mày sẽ làm bẩn áo của tao mất. Đi ra đi" Bỏ tay ra khỏi bao tay trắng mềm mại, cô đẩy Rick ra.

"Cô thấy thế à??" Rick "nói" nhưng cũng chẳng hề khó chịu. "Nhưng tôi muốn cho cô xem cái này"

Lúc đó, Rick đột nhiên nhảy bổ tận hưởng sự phún kích mà chỉ nó mới có thể hiểu được, bắt đầu quay mòng mòng rồi nhả sóng xoài trên mặt đất và sủa "Woof! Woof! Woof!"

5. Lần này Rick đã sai khi lại khiến Linda trải lại cha mẹ, băng qua đường một lần nữa. Nó chạy sang rồi bắt đầu "gọi" cô bé "Woof! Woof! Woof!"

Một trời, áo lông mới và tuyết ... đều tuyết với cả! Linda thấy quá phún khích, thấy ồm ồm ra cực kỳ thoải mái. Nghĩ 1 hồi, cô bé nhìn ra sau, rút tay ra khỏi bao và bắt đầu chạy. Khi đi qua những vệt tuyết dài trên đường, cô bé té ngã. Lúc đó, cô bé sợ hãi, tuyết trong lòng bàn tay, lao xạo rồi tan chảy, sau đó cô cười phá lên rồi bật khóc "Rick! Chờ tao! Tao tới đây!"

Thay vì đợi, Rick chạy lại phía cô bé rồi cô 2 cùng chạy. Băng qua xa lộ rồi đến 1 con đường mòn nhỏ hẹp với những hàng cây được trồng dọc theo nó Linda nhớ ra 1 thứ, đứng lại và nói

- Rick, cây phong non ở kia kia! Ở ngay kia! Ở chỗ góc ghếch, mày chẳng biết được đâu..."

Linda đứng trên đường hẳn đầy những vết chân ngựa, trong khi Rick ở ngay sau nhưng cái cậu - Đợi lối này, ngay đây! Cô bé hét lên

Nhưng Rick đang bận với thú tiêu khiển vốn dĩ cùng những dấu vết của con thỏ rừng đang chạy đồng trước. Nó ỷ chạng những cái đầu mà khiến chú vọt vó lẫn ra tận bia rừng, chính là con thỏ đã chạy quanh nhà tối hôm trước đây mà

– “Woof! Woof! Woof! Rick lại sủa. Theo ngôn ngữ của loài chó thì tạm hiểu là “ Tất hân thì đi theo tôi này!”

Linda không thêm chủ ý đến chủ và chạy dọc theo con đường mòn. Khi tới nơi mà cô bé đã trồng cây phong đỏ, cô liến rẽ vào và đưa một tóit lớp tuyết mỏng. Cô bé ngộ quy, đưa tay chạm vào đám tuyết 1 lần nữa. Cô chẳng thể khóc lúc đó nữa. Sau khi định thần lại, Linda to lớn

– Cây phong nhỏ, mày không sao chứ???

Những giọt nước mắt cứ thế nối tiếp nhau lăn dài trên kheo mắt xanh. Cứ thế .

Thường thì, Linda chẳng khóc bao giờ đâu, 1 đứa trẻ không bao giờ khóc ấy. Nhưng 1 kẻ độc ác nào đó đã xô ngã 2 cây non! Không phải là cây phong mà là 2 cây táo Olya và Alex đã trồng. Không chỉ làm gãy cây mà thậm chí còn lột vỏ cây, bẽ hết những cánh nhỏ nữa.

Rick ngoe nguẩy đuôi ông chung muốn an ủi Linda. Nhìn những bước chân nhẹ nhàng rồi buông ra những tiếng hú nhỏ, nhưng là sao Rick có thể nói cho Linda biết được lời ở đây là do con chó xấu xa kia và lời cô ả. Bà ngoại nữa. Đêm trước Bà chẳng chịu dậy để mở cửa cho Rick ra ngoài, chẳng những thế lại còn tức giận đập mạnh vào tường để bắt cậu ngừng sủa. Rồi, giờ xem, mọi chuyện ra sao???

Lúc đầu thì Rick chỉ gầm gừ thôi, nhưng quá điên tiết vì con chó rừng kia, cậu bắt đầu sủa lớn “ Woof! Woof! Woof” – Đợi đấy, con bại dãi kia, tao sẽ bắt được mày. Rick nguyên rủa con chó bằng ngôn ngữ của loài chó nhưng Linda thì chẳng thể hiểu được cậu nói gì.

Cuối cùng, Linda cũng ngừng khóc, nắm chặt bàn tay lau nước mắt rồi nhét trở lại vào bao tay, đồng dọc nói như cha cô bé vẫn thường

“Rick! Theo tao!”

Cô bé ấn trọng bước qua những đám tuyết

bà đầu không. Thế rồi, cô bé chẳng vội về nhà mà đi thẳng đến ngôi trường làng mới xây.

Rick theo sau Linda. Đó là lúc cậu hành xử đúng mực chứ không rề rang rề dọc hay chạy lên trước như mọi khi.

7 Vào 1 đêm lạnh lẽo và tĩnh mịch, 1 chiếc xe trượt tuyết đi ngang qua, cung có thể là 1 cái ô tô đang lao vun vút trên đường. Từ xa có thể nghe thấy tiếng chuông reo trên những chiếc cần điều khiển của xe và thậm chí tiếng rú tư động cơ ô tô còn có thể nghe từ xa hơn. Ngồi trong những chiếc ô tô ấm áp hay sau những cỗ xe trượt tuyết, để làm ấm mình, mọi người thường hút thuốc, tám chuyện nói lại cười phá lên.

Trong lúc đó, nàng “Bạch Tuyết” Linda đang an giấc trong ngôi nhà nhỏ yên tĩnh nằm sát ven đường.

Áo khoác lông và bao tay được treo trang tử. Rick cũng đang mơ màng bên hàng lang thỉnh thoảng lại gầm gừ mê sảng, hình như vao nhớ lại cái gì đó khó chịu, rồi lại vểnh tai lên nghe ngang xem liệu tên “xấu xa bại dãi” đã làm hỏng máy, cây non kia có đang lên lá qua những đám tuyết không.

Còn Linda thì vẫn đang say giấc nồng.

Cô bé mơ thấy con chó rừng đã đi tới chỗ những cây non 1 lần nữa như muốn gặm nhấm 2 cây táo mà Olya và Vladik đã trồng. Nhưng 2 cây táo ấy đã được bảo vệ bởi 1 tấm áo choàng ram mỏng. Linda chạy tới trường rồi các bạn cũng đến, buột hết ram xung quanh những cây táo. Vì thế con chó rừng quyết định sẽ gặm sang cây phong của Linda để trung phạt cha việc cô bé đã chạy tới trường. Nhưng cây phong cũng có 1 lớp áo ram bảo vệ rồi vì Linda cũng đã nhờ các anh chị giúp cô bé che chắn cho cây phong nhỏ. Vậy là nó cũng có áo, trắng nhỏ bé như Linda ấy. Con chó rừng cứ thế gào sục nhảy lên cành cây. Cây Phong nhỏ “ 1 cậu bé chẳng thể di chuyển” như thế đang đung đưa những cành cây giống như những bàn tay của Linda, cười đùa vui vẻ.

Linda cũng cười. Được ngồi lên chiếc xe trượt tuyết hóng ngày, Alex, Vladik và Olya đang đùa cô bé dọc theo theo xa lộ. Rất nhiều trẻ con có trường luôn! Rick chạy theo cùng họ, sủa đầy hào hứng “Woof! Woof!” Sau đó cả giáo đến lấy Linda và đưa cho mẹ của cô bé “ Ch! Đùng giận Linda nhé, cô bé phải chạy đến nói báo tin cho chúng tôi. Ngày, hôm nay Linda thực là 1 cô bé ngoan”

Cây Phong nhỏ như cũng đang cười rúc rúc, đưa cánh lá

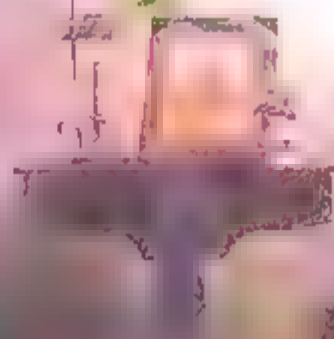

ULTIMATE SKINCARE

PLUSKIN

Very fine wrap

997-1117

ALÉCHXANDRƠ PUSKIN

tuyển tập văn xuôi

Tác giả: Puskin

Nhà xuất bản: NXB Cầu Vồng

Năm xuất bản 1985

Alechsandro Puskin là nhà được được ví là "mặt trời của nước-Nga" thời kỳ phục hưng. Có thể nói tới nay, ông là một trong vài nhà thơ có thể xếp vào hàng vĩ đại trong lịch sử nhân loại. Thơ Puskin là thơ về tình yêu, say đắm...

Nhưng Puskin còn là một nhà văn xuất sắc. Nhưng tác phẩm văn xuôi (tiểu thuyết ngắn, truyện ngắn) như Con dấm Plê, Người con gái viên đại úy... trong cuốn sách này đã quá nổi tiếng, mà bất kỳ ai yêu văn chương không thể không biết, không đọc.

MIKHAIL SHOLOKHOV

SÔNG ĐÔNG không luôn êm đềm

Tác phẩm đồ sộ "Sông Đông êm đềm" của nhà văn Nga vĩ đại Mikhail Sholokhov đến nay vẫn còn tranh cãi ai thực sự là tác giả khi trái tim ông đã ngừng đập. Suốt một thời gian dài, giới nghiên cứu, lý luận, phê bình văn học Nga đã dày công tìm hiểu, mổ xẻ, giải mã "biên niên sử lý tưởng" về một con người. Mà thực tế, số phận của ông cũng chưa chắc biết bao điều không thể nào lý giải, đôi khi là nghịch lý.

Thời thơ ấu

Mikhail Sholokhov sinh năm 1905, là con ngoài giá thú của người thợ binh dân Alexander Sholokhov và Anastassia Chernikova, con gái của một nông nô nghèo khổ. Bà ngoại của Mikhail rất tức giận về chuyện này, bèn gả đứng "cô con gái chưa hoang" của mình cho Stefan Kuznetsov, một người côzác đứng tuổi đã góa vợ. Ông này chấp nhận cưới cô gái đang mang bầu và đứa trẻ sinh ra cũng được lấy họ là Kuznetsov. Ngày bé, Mikhail luôn tưởng rằng mình là người côzác chính cống. Nhưng chẳng bao lâu sau, ông Stefan Kuznetsov qua đời, bà Anastassia đến chung sống với người tình đầu tiên của mình (là cha ruột của đứa bé) và đổi họ của Mikhail từ Kuznetsov thành Sholokhov.

Đông họ Sholokhov vốn hình thành từ thế kỷ 15 tại một vùng đất phương Bắc của nước Nga, và đến giữa thế kỷ 19, ông nội của Mikhail là Stepa Sholokhov, một thương nhân không thành đạt, đã đưa gia đình đến định cư ở vùng hạ lưu sông Đông, một khu vực mà phần đông dân cư là người côzác. Sau này, khi đã trưởng thành, Mikhail Sholokhov, dù biết rằng mình không phải dân côzác chính gốc vẫn luôn coi đó là dân tộc "của mình". Đời sống, sinh hoạt, tập quán và tính cách của người côzác được thể hiện đậm nét trong các tác phẩm của ông.

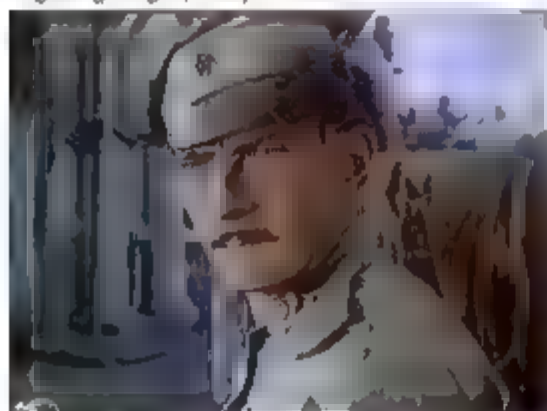
Kẻ đạo văn?

Nghị án "đạo văn" đeo đuổi Sholokhov suốt cả cuộc đời. Cho đến nay, nhiều người vẫn không thể tin được rằng một chàng trai mới 23 tuổi, học hành chẳng đâu vào đâu, vốn sống cũng không được bao nhiêu, lại có thể viết nên một tác phẩm đồ sộ như Sông Đông êm đềm. Sự im lặng suốt một thời gian dài của nhà văn trẻ (trước những chỉ trích, cáo buộc) càng như dầu đổ thêm vào lửa – ngay cả có nhiều lời lên án Sholokhov đạo văn, Mikhail Sholokhov không bao giờ phủ nhận sự thật rằng mình chỉ mới học hết lớp 4, và ông cũng thường ca ngợi Maxim Gorky, một người chưa qua bất kỳ trường lớp nào vẫn trở thành ngôi sao chói lọi trên bầu trời văn học Nga. Xả viết khiến cá thể giới phải nghiêng mình kính nể.

Quá cũng thật phi lý không ai phiên trách Gorky là "thất học" nhưng lại có rất nhiều người thường mỉa mai rằng Sholokhov là "nhà văn chưa học hết cấp sơ học yếu lược" (!). Tuy nhiên, cũng không ít người ra sức

tôn vinh, ủng hộ ông, bằng cách viện dẫn rằng đại thi hào Mikhail Lermontov đã cho ra đời kiệt tác Trận Borodina khi chỉ mới 23 tuổi. Những người chống đối thì đòi hỏi cứ liệu, hãy cho chúng tôi xem bản thảo gốc của Sông Đông êm đềm! Những người ủng hộ: "Ngay cả Boris Pasternak cũng không giữ lại bản thảo Béc sĩ Givago" Sholokhov "giữ quyền im lặng" suốt nhiều năm trời và rồi vượt qua giông bão, tên tuổi của ông cũng vang dội khắp toàn cầu.

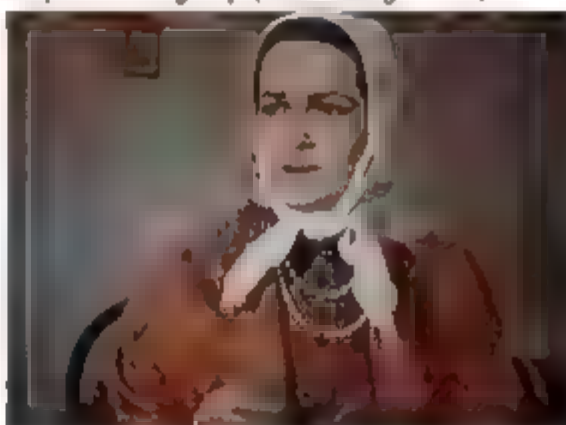
Tạo hình nhân vật Gerasim tác phẩm "Sông Đông êm đềm" trên phim
Hơi thở của tử thần

Quả thực, Sholokhov có ý né tránh, không nhắc đến một số sự kiện trong đời mình. Sholokhov gia nhập Hồng quân từ năm 13 tuổi, tham gia nội chiến, đến năm 16 tuổi đã trở thành chính ủy trong một đơn vị hậu cần, phụ trách quân lương. Một lần, toàn bộ đơn vị bị quân phi bất sống. Chính ủy bị đưa đến gặp tướng phi Makhno. Sholokhov chắc chắn mình sẽ bị giết. Nhưng nhìn thấy vẻ non nớt của chính ủy Hồng quân, lại được nghe đến gốc gác cô bé của anh ta nên Makhno tha chết cho Sholokhov và tha bổng toàn đơn vị, chỉ tước đoạt những cỗ xe chứa đầy lương thảo mà đơn vị này đang vận chuyển.

Theo lời kể của những người chứng kiến, Makhno dọa Sholokhov là sẽ treo cổ nếu bắt được lần nữa. Nhưng bà Svetlana, con gái của Sholokhov, dẫn lại lời cha kể rằng chẳng có chuyện bị bắt làm tù binh gì ráo. Trên đường vận chuyển quân lương, một số người (trong đó có Sholokhov) bị lạc, khi nhìn thấy một ngôi nhà bên đường họ bèn gõ cửa và người ra mở cửa

không ai khác mà chính là... tướng phi Makhno. Dù ở hai bên chiến tuyến, nhưng sau khi đàm đạo, Makhno cảm mến viên chính ủy trẻ tuổi nên tha cho về đơn vị. Lại có một giai thoại cho rằng Sholokhov (chỉ một mình, chứ không phải toàn đơn vị) bị quân thám báo của Makhno bắt đưa về gặp chủ tướng, rồi đó được tha với những tình tiết tương tự hai giai thoại trên.

Trường hợp khác: Sholokhov được một hạo tướng tặng một con ngựa tốt; thời ấy, những chuyện như thế là bình thường, nhưng sau đó Sholokhov bị cáo buộc là đã nhận hối lộ từ tay "lô thù của nông dân" để rồi không trừng phạt tên cường hào nọ, và suýt bị xử bắn. Quả thực, Sholokhov từng bị đưa ra tòa án binh, nhưng với lý do khác: viên chính ủy trẻ bị buộc tội "lông quyền" vì đã tự ý sửa đổi sổ liệu (cho sát với thực tế) trong các văn bản tài liệu về tình hình cấp phát quân lương. May mà cha của Sholokhov đã cứu được con thoát bản án tử hình bằng cách hiến cho Hồng quân một số lượng lớn tiền bạc, tài sản và đưa ra trước tòa những bằng chứng (có thể là nguy tạo) cho thấy khi "phạm tội", Sholokhov chưa đầy 16 tuổi (độ tuổi thụ hình). Kết quả, Sholokhov chỉ bị phạt một năm tại đơn vị lao công khổ sai (dành cho những quân nhân đang chấp hành những án phạt dưới khung tử hình).

Sholokhov Makhno đang "chơi" với súng - hình dân và đối dân để có tình yêu

Tình em - duyên chị

Đầu năm 1923, Sholokhov giải ngũ, lên thủ đô Matxcova học bổ túc công nông và kiếm sống bằng đủ mọi nghề như bốc vác, thợ nề, phu xe... Những lúc rảnh rỗi, anh tập tành làm thơ, viết văn, tham gia sinh hoạt

sáng tác với những cây bút trẻ thủ đô. Cuối năm 1924, Sholokhov trở về quê nhà để cưới vợ. Anh yêu cô Lidia, con gái thứ của một phú nông trong vùng. Nhưng khi đặt vấn đề hôn nhân, cha cô gái lại khuyên Sholokhov nên cưới cô chị cả là Maria và hứa sẽ giúp anh phát triển công danh sự nghiệp. Sholokhov xiêu lòng, cưới Maria làm vợ (lúc đó cô đang là nhân viên kế toán dưới quyền chủ rể tương lai). May mắn sao, đó là cuộc nhân vô cùng hạnh phúc, họ sinh được bốn người con, hai trai hai gái và sống mãi nguyên vẹn nhau suốt 60 năm trời, cho đến khi xuôi tay nhắm mắt.

Natalia trên phim là diễn viên nữ hiện đại, yếu đuối, rất mực thủy chung

Chiếc mìn "phản cách mạng"

Năm 1926, mới 21 tuổi, Sholokhov bắt đầu viết *Sông Đông êm đềm*. Năm 1928, phần Một của tác phẩm được xuất bản, lập tức bị các nhà văn Xô viết chỉ trích, nhưng lại lại được các phần tử Bạch vệ đang sống lưu vong ở nước ngoài hoan nghênh nhiệt liệt. Sếp của Cục chính trị thuộc Dân ủy nội vụ lúc đó là Henrich Yagoda nói đùa nôm na thật với Sholokhov: "Này Mikhail, cậu trở thành phần tử phản cách mạng từ lúc nào thế? Cuốn *Sông Đông êm đềm* của cậu được đám Bạch vệ rất mê, còn quân ta thù ghét".

Nhưng tác phẩm này lại được Stalin ủng hộ. Về sau, Stalin cũng ủng hộ cả bộ tiểu thuyết *Đất vỡ hoang* của Sholokhov (tác phẩm viết về phong trào tập thể hóa nông nghiệp ở Liên Xô trong thời kỳ trước Chiến tranh Vệ quốc vĩ đại, Ông phát biểu: "Chúng ta có chủ trương tập thể hóa nông nghiệp. Có gì là xấu nào? Tại sao lại phải né tránh việc phản ánh phong trào này trong các tác phẩm văn học nghệ thuật?". Sau khi được Stalin "bật đèn xanh" bộ sử thi này được ấn hành rộng rãi, tuy nhiên, tựa đề "đứt đời" bằng máu và nước mắt được đổi thành *Đất vỡ hoang* cho nó "êm đềm" hơn.

Năm 1965, Sholokhov trở thành nhà văn Xô viết đầu tiên được phép nhận giải thưởng Nobel văn học mà không gặp phải bất cứ sự cản trở nào từ chính quyền Liên Xô. Thực tế, từ năm 1958, khi Ủy ban giải thưởng Nobel lựa chọn nhà văn Xô viết Boris Pasternak để trao giải Văn chương, các nhà lãnh đạo Liên Xô đã đề nghị thay thế Pasternak bằng Sholokhov. Nhưng ủy ban này vẫn nhất quyết bảo lưu quyết định của mình. Về sau, trả lời phỏng vấn một tạp chí uy tín của Pháp, Sholokhov đã tận tình Pasternak là một cây bút xuất sắc và phát biểu hoàn toàn thành thật: "Dùng ra, không nên cấm mà phá ấn hành kiệt tác *Bác sĩ Givago*". Dưới thời Xô viết, những ý kiến có tính "phản kháng" như thế thường bị trừng phạt nặng nề, nhưng Sholokhov, với uy tín và những cống hiến lớn lao của mình, đã được "bình an vô sự". Cũng cần nói thêm, toàn bộ tiền thưởng nhận được (14 giải thưởng Nobel và giải thưởng Lenin) Sholokhov đều hiến cho quỹ phát triển (trường học riêng giải thưởng Stalin được trao trong thời gian diễn ra Chiến tranh Vệ quốc). Ông đã gửi tặng các chiến sĩ ngoài tiền tuyến.

"Con cưng" của Stalin

Sholokhov trở thành tác gia kinh điển ngay từ khi còn đang sống. Tên tuổi của ông vượt ra xa bên ngoài biên giới Liên Xô. Người ta gọi ông là "con cưng của Stalin", nhưng cũng không ít người gọi ông như thế với ý mỉa mai là "kẻ cơ hội". Quả thực, Stalin rất quý trọng Sholokhov và

yêu cầu các cấp chính quyền, đoàn thể, tổ chức xã hội phải "tạo điều kiện tốt nhất cho Sholokhov làm việc, sáng tác". Sholokhov là một trong số rất ít người có thể nói thẳng, nói thật với Stalin những suy nghĩ của mình. Trong một số tác phẩm của mình, ông đã không ngần ngại mô tả những nét tính cách đời thường khá dung tục của "lãnh tụ vĩ đại" hoặc mô tả nạn đói khốc liệt dưới thời Stalin, chẳng hạn "cả trẻ em lẫn người lớn đều phải ăn tất tật những gì kiếm được, từ miếng vỏ dưa ải đó đánh rơi cho đến vỏ cây sồi"

Có những lời đồn đoán cho rằng Sholokhov sáng tác theo "đơn đặt hàng" hay chỉ là những "gợi ý" của Stalin. Không hề có điều đó! Một lần, trong một bữa tiệc, Stalin chúc Sholokhov viết nên những tác phẩm mà trong đó "thể hiện một cách trung thực và chính xác những người lính Xô viết anh hùng và những vị tướng lĩnh Liên Xô vĩ đại", tương tự như từng thể hiện các nhân vật của mình trong hai phần đầu của Sông Đông êm đềm. Nhưng khi phần thứ ba của tác phẩm này ra đời vào đúng dịp sinh nhật thứ 60 của Stalin, không hề có một dòng nào về "lãnh tụ Stalin vĩ đại", trong

khi các nhân vật lịch sử khác như Lenin, Trotsky, Kutuzov... được nhắc đến rất nhiều.

Từ thập niên 1950, Sholokhov dần lánh xa "giới thượng lưu Xô viết", từ chối chức vụ Tổng thư ký Hội nhà văn Liên Xô, về sống ở quê nhà vùng sông Đông, chuyên tâm sáng tác. Nhưng từ sau khi ông được trao giải thưởng Nobel văn học năm 1965, ông được hưởng rất nhiều ưu đãi, chẳng hạn đi lại giữa thị trấn Veshensk quê hương với Matxcova đều bằng trực thăng của nhà nước dành riêng cho ông. Năm 1999, bản thảo gốc Sông Đông êm đềm được tìm thấy sau bao năm chiến tranh ly loạn, đã giải tỏa hoàn toàn nghi án "đạo văn" mà người đời từng gán cho Mikhail Sholokhov.

Phạm Bá Thủy

NHỮNG GIAI THOẠI VỀ CẶC NHÀ VĂN NGA - XÔ VIỆT

Không ai đòi hỏi tính xác thực của các giai thoại. Hướng hồ tôi được nghe những giai thoại ấy bên tách trà Nga bóng rầy quấy thêm thìa mật ong hoặc bên cốc rượu vodka, riêng mùi thơm cũng đủ làm ngất ngây. Và vào những đêm tuyết đã đóng thành những bờ đá cứng phía bên ngoài cửa sổ... Tôi kể hầu bạn đây...

1- Tình cho lời ngày hôm nay vẫn chỉ có hai nhà văn Nga Xô Viết nhận được Giải Nobel Văn chương. Đó là Boris Pasternac với tiểu thuyết "Bác sỹ Dzwago" và Mikhail Solokhov với tiểu thuyết "Sông Đông êm đềm"

Giải thưởng Nobel giành cho "Bác sỹ Dzwago" không được chính quyền Xô Viết thừa nhận. Tên tuổi của Boris Pasternac cũng như cuốn tiểu thuyết Nobel của ông suốt mấy chục năm rúng bị "đặt ra ngoài vòng pháp luật" Vì trí của nhà văn và giá trị đích thực của tác phẩm chỉ được khôi phục kể từ ngày nước Nga bước vào thời kỳ Perestroika (Cải tổ).

Ấy vậy nhưng giải thưởng Nobel giành cho bộ tiểu thuyết mang chất sử thi "Sông Đông êm đềm" thì lại được thừa nhận ngay từ thời Xô Viết. Còn tác giả của nó nhà văn vùng sông Đông thì nổi danh như một trong những người đứng đầu văn đàn Xô Viết ngay từ những năm 1920 cho tới tận hôm nay.

Quanh số phận đầy bi kịch nhân vật chính của "Sông Đông êm đềm", chàng trai Cô đốc Grigori Melekhov cũng được lý giải theo nhiều cách khác nhau.

Trong những năm Xô Viết, tại các trường trung học phổ thông và đại học số phận truân chuyên đầy sóng gió của Grigori Melekhov thường được giải thích bởi sự bấp bênh, hay ngã nghiêng của tầng lớp trung lưu hoặc tiểu

tư sản trước cơn lốc của cuộc cách vô sản. Còn cái kết cục đắm nước mắt của anh chính là hậu quả cái chất "nhờ nhừ", không ra trắng, không ra đỏ của tầng lớp mà Grigori Melekhov xuất thân.

Bước qua thời Perestroika cho đến tận hôm nay bi kịch của Grigori Melekhov được giải thích là bi kịch chung của tầng lớp trí thức (trong số đó có văn nghệ sỹ) Nga. Vì sự hiểu biết và lương tâm họ không thể lựa tìm cho mình một thái độ dứt khoát giữa Trắng và Đen. Họ lăm lăm, ngộ nhận và tình ngộ và lại lăm lăm tiếp... Vì sao ư, vì bản thân cuộc sống khó mà thm ra sự hoàn thiện hiện hữu và đích thực.

Không hiểu có phải vì lý do đó mà tiểu thuyết "Sông Đông êm đềm" được cả phe tả và phe phải đều đồng thanh tán thưởng, cổ sây không?

2- Trong chính thể Xô viết có hai nhà văn đều được coi là hai cây đại thụ của văn chương Nga - Xô viết,

nhưng họ lại thường được xem là hai cực đối lập nhau và bản thân hai người cũng không ưa thích nhau. Đó là Ilya Erenbuorg (tác giả của các cuốn tiểu thuyết như "Paris thất thủ", "Con bão táp", tùy bút "Thời gian ởng hộ chúng ta" và cuốn hồi ký cuối đời "Con người-Năm tháng-Cuộc đời") và Mikhail Solokhov

Tương truyền Ilya Erenbuorg hiểu rõ từng viên đá lìa trên nhiều cơn phố ở thủ đô các nước châu Âu, và nói tiếng Pháp hay hơn người Paris. Ông quen biết, giao lưu với rất nhiều danh nhân văn hóa của Pháp và châu Âu như danh họa Picasso, các nhà thơ Paul Eluya, L. Aragon, nhà văn Roman Rolan, E.Heminway... Ilya Erenbuorg xông pha trận mạc trong thế chiến hai, luôn có mặt trong các cuộc họp thảo văn chương tại châu Âu. Và khi ngồi vào bàn viết văn, viết báo ông đã chọn

cho mình chiếc bàn quen thuộc ở góc một quán cà phê giữa khu phố ồn ào, náo nhiệt nhất ở Moskva. Hình như chính sự thu hút, chộn rộn kia mới kích thích được trí sáng tạo của ông. Cũng nói ngay, đích thân ông chủ quán cà phê nọ đã chọn góc bàn ấy cho nhà văn. Suốt trong mấy chục năm ông ta đã khoan dài nhà văn những tách cà phê ngon nhất và dĩ nhiên là... miễn phí. Ông chủ quán chỉ mong sau ngày khi nhà văn không còn ở trên cõi đời, ông ta sẽ được quyền được gần chỗ góc bàn đó tắm biển đông ghi dòng chữ: "Nơi đây, Ilya Erenbourg đã viết tiểu thuyết X, tiểu thuyết Y..."

Mikhail Solokhov- ngược lại, cho đến tận khi trút hơi thở cuối cùng vẫn sống tại cơ ngơi của mình thuộc một thị trấn vùng Sông Đông (nay thuộc nước Cộng hòa Ukraina). Mỗi lần có việc gì phải lên Moskva, ông tỏ ra rất miễn cưỡng và chỉ mong mau mau được trở về để hít thở ngọn gió mát và hương hoa đồng nội của vùng Sông Đông. Mikhail Solokhov có hẳn một trang trại rộng mênh mông, quanh năm từ thời xanh tươi các loại hoa trái và rau củ. Vào dịp thu hoạch, những người làm của ông chất đầy rau quả lên những chiếc xe do ngựa kéo để mang bán ở chợ nông trường. Bên thành xe họ không ngại ngừng gì khi treo tấm bảng gỗ: " Rau quả của văn hào Mikhail Solokhov"

Mikhail Solokhov - theo những người cùng thời kể lại - không hề biết bất cứ một ngoại ngữ nào, ngoài tiếng Nga và tiếng... Cô đặc. Như một sự bù đắp, từ năm 16 tuổi ông đã ngồi trên mình ngựa với chiếc mũ kỵ binh của tướng Budionnui mang ngôi sao đỏ giữa trán và thanh kiếm tuốt trần tham gia những trận đánh sống mái với bọn Bạch vệ và đủ mọi sắc lính khác. Vì các công tích, vì lòng quả cảm, năm 18 tuổi Mikhail Solokhov đã trở thành chính ủy Sư đoàn chỉ huy cá nghìn người lính Xô Viết.

3-Maxim Gorky với nhiều tác phẩm văn học nổi tiếng như tập truyện ngắn "Những mẫu chuyện nước Ý" (Bà lão Idceguyn, Trái tim Đan cô, Chìm bão bão...), Bộ ba tự truyện (Thời thơ ấu, Thời đi ở, Trường Đại học của tôi), tiểu thuyết "Foma Gordeev" và đặc biệt là tiểu thuyết "Người mẹ" đã được coi là Ông tổ của Chủ nghĩa hiện thực

xã hội chủ nghĩa trong văn chương.

Khi M.Gorky còn là nhà văn trẻ, đại văn hào Nga Lev Tolstoi vẫn đang sống. Trong hồi ký và những ghi chép của mình, M.Gorky ghi lại với giọng có phần điệu cợt L.Tolstoi: "Ông già rất mau nước mắt. Hễ cứ nghe thấy nơi nào đang khổ cực, người nông dân nào đang chịu cảnh bán thân, nghèo túng lập tức hai tròng mắt ông già đầm nước. Ông thương cảm thật lòng hay người già thường bị viêm tuyến lệ?"

Vài chục năm sau trong những ghi chép về Maxim Gorky, các nhà văn Xô Viết cũng nhận xét: "... đến đâu, ngồi đâu, nghe thấy những chuyện buồn, những số phận gặp trắc trở, cực khổ, M. Gorky thường òa khóc không kiềm nén nổi, y hét một chú bé lên ba!"

4-Alexei Arbusov là nhà viết kịch Xô Viết nổi tiếng ở thập niên những năm 1930-1960 với những vở như "Tamhía", "Những năm phiêu bạt", "Chàng Marat đáng thương của tôi"... Đặc biệt là vở "Câu chuyện tểkút" một vở kịch thần tượng chất trữ tình về những người thợ đi xây dựng đập thủy điện. Vở kịch này đã từng gây tiếng vang rộng rãi tại nước ta vào đầu những năm 1960 và ghi dấu ấn tài năng của những nghệ sỹ sân khấu thế hệ đầu của Việt nam như Lộng Chương, Can Trường, Trúc Quỳnh...

A.Arbusov kết thân với nhà văn nổi tiếng bởi những truyện ngắn mộng mơ, thậm được tình người Constantin Pavlovsky bởi tâm tính, sự rung cảm nghệ thuật của hai người rất gần gũi nhau.

A.Arbusov có thói quen không thích đọc những vở kịch mình mới viết xong cho bà vợ-một nữ diễn viên Nga tóc vàng, đôi mắt to xanh biếc đẹp và đẹp quý phái trong giới sân khấu Nga. Ông cũng không thích dắt bà vợ tới nhà hát trong những lần kịch bản của ông được đưa lên sân khấu. Có một sự e ấp, ngượng ngáp rất dễ thương mỗi khi ông né tránh lời khẩn cầu của bà vợ muốn xem đêm công diễn vở kịch dựng theo kịch bản do ông viết

Rất đáng trân trọng và cũng thật trở trêu, mỗi lần C.Pavlovsky viết xong truyện ngắn nào, kịch tác giả

NHỮNG GIAI THOẠI VỀ CÁC NHÀ VĂN NGA - XÔ VIẾT

A.Arbutov đều nước mắt hết lời khen ngợi và đích thân đọc truyện ngắn ấy cho bà vợ nghe. A.Arbutov còn thường nói với bà vợ mình: "Anh viết vở này, vở kia thành công chính vì do truyện ngắn này, truyện ngắn nọ của C.Pastovsky khơi gợi cảm hứng"

Rồi đến một ngày bà vợ thương yêu bỏ nhà biến kịch ra đi. Một tuần, nửa tháng trời qua vẫn không thấy vãn mòng. Tỉnh cò, một sáng nọ, mở ngăn kéo tủ đầu giường của bà ông nhận được những dòng chữ viết ngay ngắn, cẩn thận, chứng tỏ bà đã cân nhắc kỹ càng: "Arbutov thương yêu. Em đến sống với Pastovsky. Vì không thể thiếu anh ấy được. Mong anh tha thứ. Hy vọng ba chúng ta sẽ mãi mãi là bạn của nhau. Như từ trước tới nay!"

5-Aleksandr Fadeev (nổi tiếng với các tiểu thuyết Chiến bại, Đội thành niên cận vệ) giữ chức Chủ tịch Hội Nhà văn Liên Bang Xô viết đã hai nhiệm kỳ dài tới cả 10 năm. Ông nuôi quyết tâm rời bỏ chiếc ghế này để giành những năm tháng cuối đời viết một vài cuốn sách mà ông đã ấp ủ từ lâu. A.Fadeev vào điện Kremlin gặp A.A Zdanov khi đó là Bí thư Ban Chấp hành Đảng Cộng sản Liên Xô - phụ trách công tác tư tưởng, văn hóa để giải bày nguyện vọng của mình.

A.A Zdanov năn nỉ A. Fadeev làm thêm một nhiệm kỳ nữa. Thấy không xong, A.A Zdanov liền hỏi nhà văn:

Thế đồng chí đã có dự kiến gì sẽ thay mình đảm nhận công việc nặng nề đó chưa?

Như đã suy nghĩ từ rất lâu, A.Fadeev nói luôn:

- Thưa đồng chí Bí thư, đồng chí Mikhail Solokhov kể cả về tài năng lẫn uy tín rất xứng đáng được giữ chức vụ này à!

Rồi một buổi sáng đẹp trời tại vùng Sông Đông Mikhail Solokhov nhận được điện khẩn mời lên Moskva gặp A.A Zdanov. Với độ tinh tỉnh của "một chủ ngựa vùng Sông Đông" - như bạn bè nhà văn thường gọi thế, Mikhail Solokhov đã đoán biết sự việc gì sẽ xảy ra. Ông vốn không thích ngồi ghế quyền chức, thêm vào đó cũng không thể sống xa vùng Sông Đông đâu cho chỉ dầm ba ngày. Ấy vậy nhưng ông vẫn mau mắn đáp máy bay lên Moskva, tìm vào điện Kremlin đúng ngày giờ A.A Zdanov đã hẹn trong giấy triệu tập.

Ông Bí thư Đảng phụ trách văn hóa tư tưởng thuyết phục gần nửa tiếng về vị trí, tầm quan trọng của Hội Nhà văn Liên Xô; về việc đã xem xét kỹ lưỡng không ai xứng đáng đảm nhiệm công việc này như người đang ngồi trước mặt. Đợi cho A.A Zdanov ngưng lời, Mikhail Solokhov nheo nheo cặp mắt màu xanh biếc, làm bộ thảng thốt, nhà văn vùng sông Đông nói với ông Bí thư Đảng:

- Tôi, công việc hệ trọng như vậy mà đồng chí Bí thư không báo sớm cho tôi? Tôi đã chót mua Lăm vé máy bay khứ hồi trở về Sông Đông rồi.

Không hiểu do nét mặt, điệu bộ hay giọng nói của nhà văn khiến A.A Zdanov phá lên cười, phẩy tay:

Thôi cút về Sông Đông đi! Tôi chịu thua cái thứ lạc cá ở óc óc của anh rồi.

Từ đó đến ngày từ giả cõi đời, Mikhail Solokhov luôn luôn tồn tại chỉ với tư cách của người viết!

TÔ HOÀNG

NHỮNG GIAI THOẠI VỀ CÁC NHÀ VĂN NGA - XÔ VIẾT

Aleksandr Sergeyevich Pushkin là nhà thơ, nhà văn, nhà viết kịch nổi tiếng người Nga.

Ông được tôn vinh là đại thi hào, Mặt trời thi ca Nga, có những đóng góp to lớn trong việc phát triển ngôn ngữ văn học Nga hiện đại và là biểu tượng của dòng văn học lãng mạn Nga thế kỷ XIX.

Tên tuổi của ông gắn liền với tuyệt tác thơ tình "Tôi yêu em", bản thơ ca bất hủ được biết đến bởi hầu hết người yêu thơ trên thế giới. Bài thơ thể hiện nhiều nét nghệ thuật tinh hoa của thơ Pushkin.

TÔI

Tôi yêu em: đến nay chẳng có thể
Ngọn lửa tình chưa hẳn đã tàn phai;
Nhưng không để em buồn lòng thêm nữa,
Hay khiến em phải gợn bóng u hoài.

YÊU

Tôi yêu em âm thầm không lo ngại,
Lúc vui vẻ, lúc lấm bực lòng ghen,
Tôi yêu em, yêu chân thành đến thắm,
Của em được người tình như tôi đã yêu em.

EM

"Tôi yêu em" được cho là lấy cảm hứng từ Anna Olenia, người con gái Pushkin yêu và muốn lấy làm vợ. Olenia là một cô gái xinh đẹp, với làn da trắng, gương mặt đầy cá tính.

Có mang vẻ đẹp điển hình của những người phụ nữ thập niên 1820 với dáng đi uyển chuyển, thần hình thuở thơ, cùng mái tóc cô những lọn tóc cột gọn gàng.

Olenia sinh ra trong một gia đình có truyền thống, bố là Viện trưởng Viện hàn lâm nghệ thuật thành Peterburg nên Anna là cô gái có học vấn cao và không xa lạ với xã hội của những cá nhân kiệt xuất cùng thời với cô.

Năm 1829, Pushkin ngỏ lời yêu với Anna nhưng bị cô từ chối. Khi đó, Pushkin đã viết một bài thơ thay lời chia tay với cô.

Lấy cảm hứng từ bài thơ ấy, Pushkin đã thi vị hóa hình tượng người trong mộng thành hình mẫu sáng tác bản romance rất được yêu mến.

Жди меня, и я вернусь
 Жди меня, и я вернусь.
 Только очень жди,
 Жди, когда наводят грусть
 Желтые дожди,
 Жди, когда снега метут,
 Жди, когда жара,
 Жди, когда других не ждут,
 Позабыв вчера
 Жди, когда из дальних мест
 Писем не придет
 Жди, когда уж надоест
 Всем, кто вместе ждет.

Жди меня, и я вернусь,
 Не желай добра
 Всем, кто знает наизусть,
 Что забыть пора.
 Пусть поверят сын и мать
 В то, что нет меня,
 Пусть друзья устанут ждать,
 Сядут у огня,
 Выпьют горькое вино
 На помин души...
 Жди. И с ними заводно
 Выпить не спеши

Жди меня, и я вернусь,
 Всем смертям назло.
 Кто не ждал меня тот пусть
 Скажет: - Повезло.
 Не понять, не ждавшим им,
 Как среди огня
 Ожиданием своим
 Ты спасла меня
 Как я выжил, будем знать
 Только мы с тобой.-
 Просто ты умела ждать,
 Как никто другой

Em ơi đợi anh về
 Đợi anh hoài em nhé
 Mưa có rơi dầm dề
 Ngày có buồn lê thê
 Em ơi em cứ đợi.
 Du tuyết rơi gió thổi
 Du nắng cháy em ơi
 Bàn cũ có quên rồi
 Đợi anh về em nhé!
 Tin anh du vắng về
 Lòng ai du tài tê
 Chẳng mong chi ngày về
 Thi em ơi cứ đợi!

Em ơi em cứ đợi
 Du ai thương nhớ ai
 Chẳng mong có ngày mai
 Du mẹ già con dại
 Hết mong anh trở lại
 Du bạn viếng hồn anh
 Yên nghỉ nắm mộ xanh
 Nắng chén tình dốc cạn
 Thi em ơi mặc bạn

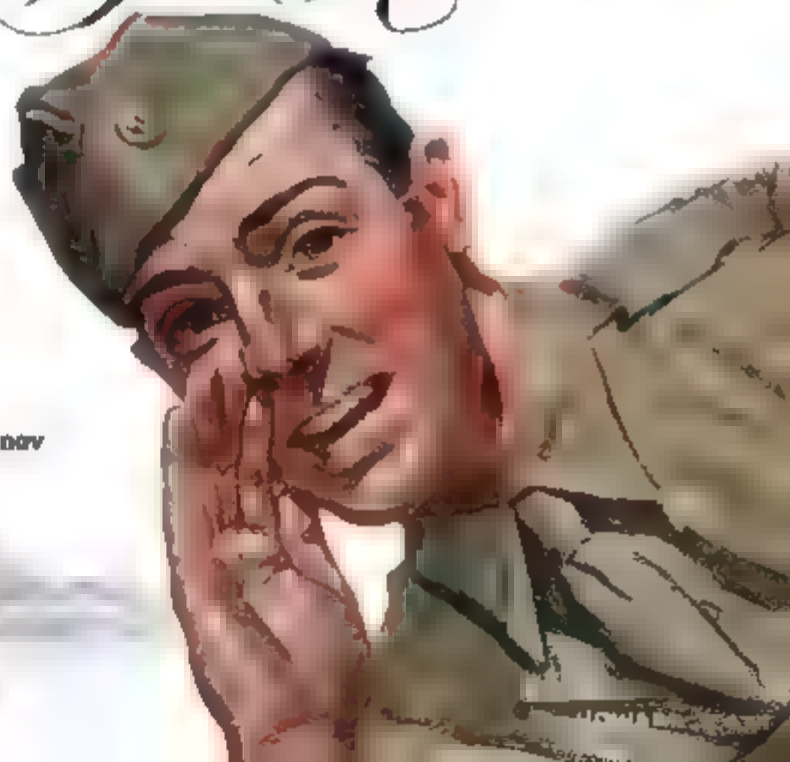
Đợi anh hoài em nghe
 Tin rằng anh sắp về!
 Đợi anh anh ỉa về.
 Trông chết cười ngạo nghễ

Ai ngày xưa rơi lệ
 Hẳn cho sự tình cờ
 Nào có biết bao giờ
 Bởi vì em ước vọng
 Bởi vì em trông ngóng
 Tan giấc bước đường quê
 Anh của em lại về

Vì sao anh chẳng chết?
 Nào bao giờ ai biết
 Có gì đâu em ơi
 Chỉ vì không ai người
 Biết như em chờ đợi

Tố Hữu

Đợi anh về

CON ĐƯỜNG mùa đông

Зимняя дорога
Сквозь волнистые туманы
Пробирается луна,
На печальные поляны
Льет печально свет она.

По дороге зимней, скучной
Тройка борзая бежит,
Колокольчик однозвучный
Утомительно гремит

Что-то слышится родное
В долгих песнях ямщика:
То разгулье удалое,
То сердечная тоска...

Ни огня, ни черной хаты
Глушь и снег. Навстречу мне
Только версты полосаты
Попадаются одни.

Скучно грустно... Завтра, Нина,
Завтра к милой возвратясь,
Я забудусь у камина,
Загляжусь не наглядаясь.

Звучно стрелка часовая
Мерный круг свой совершит,
И, докучных удаляя,
Полночь нас не разлучит

Грустно, Нина: путь мой скучен,
Дремля сползнул мой ямщик,
Колокольчик однозвучен,
Отуманен лунный лик.

Xuyên những làn sương gợn sóng
Mảnh trăng mờ ảo chiếu qua
Buồn dài ánh vàng lai láng
Trên cánh đồng buồn giăng xa

Trên con đường mùa đông vắng vẻ
Cỗ xe tam mã băng đi
Nhục ngựa đều đều buồn tẻ
Đều đều khắc khoải lòng quê

Bài ca của người xa lạ
Có gì phảng phất thân yêu:
Như niềm vui mừng khôn xiết
Như nỗi buồn nặng trĩu lâu

Không một mái lều, ánh lửa...
Tuyết trắng và rừng bao la...
Chỉ những cột dài cây số
Bên đường rừng vắng chào ta

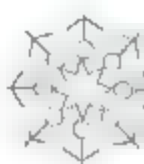
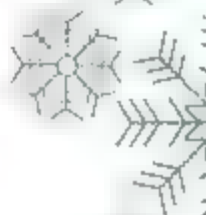
Ôi, buồn đau, đi cô lẻ...
Trở về với em ngày mai
Nhina, bên lò lửa đỏ
Ngắm em, ngắm mãi không thôi

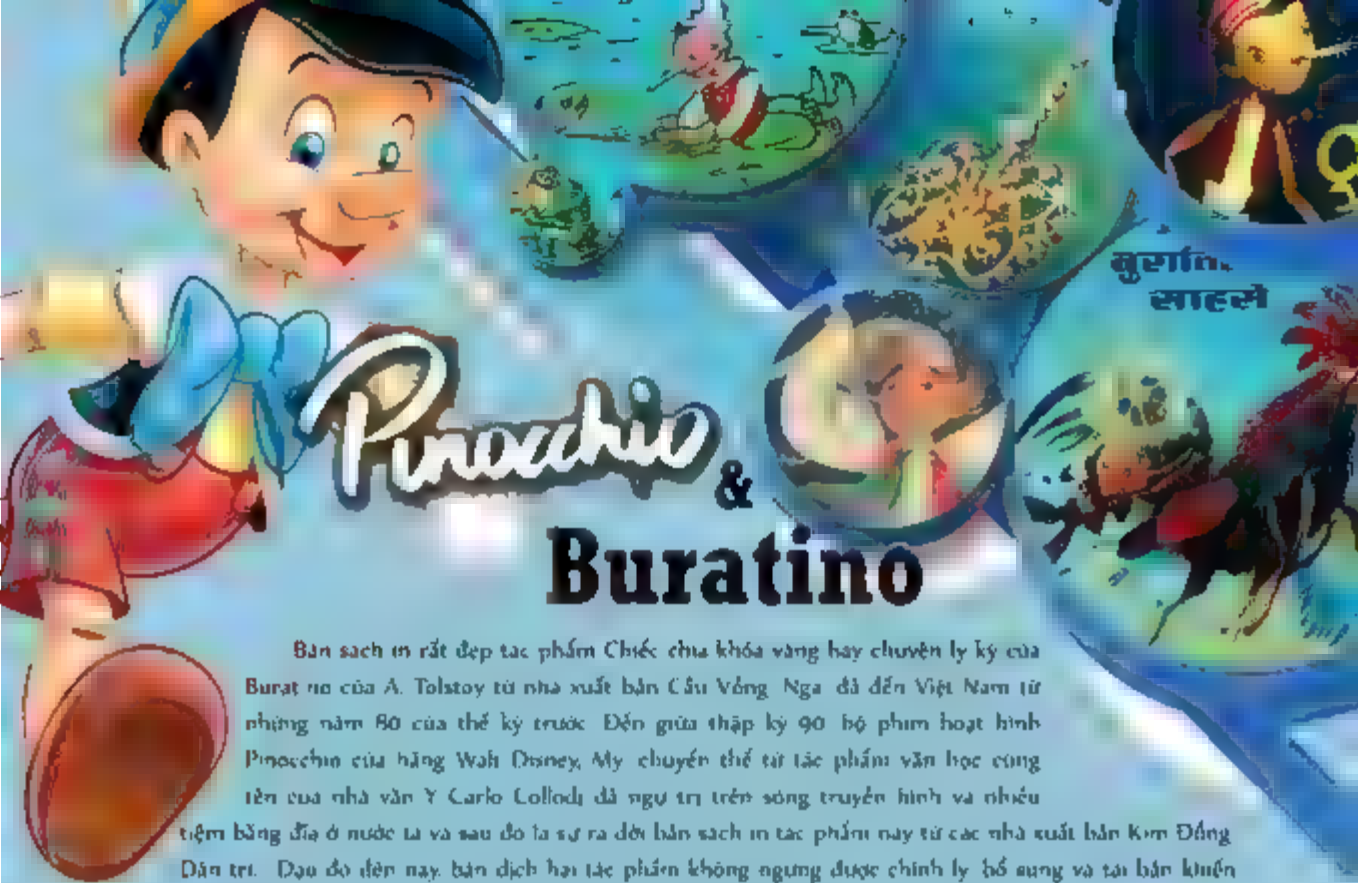
Kim đồng hồ kêu tích tắc vàng
Xoay đủ những vòng nhịp nhàng
Và xa là người tẻ ngắt
Để ta bên nhau trong đêm

Sầu lắng, Nêna, đường xa vắng
Ngủ quên, bác xà ích lặng im
Nhạc ngựa đều đều buồn xa thẳm
Sương mờ che lấp ánh trăng nghiêng.

Bản dịch thơ của Thủy Toàn

PUSKIN

Bản sách in rất đẹp tác phẩm Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino của A. Tolstoy từ nhà xuất bản Cầu Vồng Nga đã đến Việt Nam từ những năm 80 của thế kỷ trước. Đến giữa thập kỷ 90 bộ phim hoạt hình Pinocchio của hãng Walt Disney, Mỹ chuyển thể từ tác phẩm văn học cùng tên của nhà văn Ý Carlo Collodi đã ngự trị trên sóng truyền hình và nhiều

tiệm băng đĩa ở nước ta và sau đó là sự ra đời bản sách in tác phẩm này từ các nhà xuất bản Kim Đồng Dân trí. Đạo đồ lên này, bản dịch hai tác phẩm không ngừng được chỉnh lý bổ sung và tái bản khiến nhân vật người gỗ trở nên vô cùng quen thuộc với trẻ em Việt Nam.

Vì vậy, tiến hành nghiên cứu mối quan hệ giao thoa ảnh hưởng giữa hai tác phẩm trên không chỉ làm rõ thêm dụng ý nghệ thuật của hai tác giả giúp hiểu rõ đặc trưng của hai nền văn hóa Ý - Nga xưa tương đồng xưa khác biệt, tại khẳng định tầm quan trọng tất yếu của văn học thiếu mà nó còn khơi gợi những niềm kỳ ức tươi đẹp mang đậm cảm tình trẻ thơ của thiếu nhi Việt Nam giai đoạn cuối thế kỷ XX.

Cơ sở so sánh Pinocchio - Cậu bé người gỗ và Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino

Nền văn hóa lâu đời của nước Ý đã ảnh hưởng đến văn hóa nhiều quốc gia trên thế giới suốt từ thời kỳ cổ đại với văn minh La Mã đến thời kỳ Phục hưng nhiều thế kỷ sau đó. Đến thế kỷ XIX, giai đoạn đấu tranh thống nhất đất nước, văn hóa dân gian Ý vẫn chỉ phôi sâu sắc văn học thiếu nhi với những câu chuyện cổ tích nhiệm màu, các nhân vật điển hình quen thuộc lẫn ranh thiện ác rõ ràng. Tuy nhiên, lúc bấy giờ, sáng tác dành cho trẻ em vẫn chủ yếu là những câu chuyện truyền miệng thế nên các tác phẩm của Carlo Collodi và đặc biệt sự xuất hiện của truyện Pinocchio - Cậu bé người gỗ (*L'avventura di Pinocchio, Storia di un burattino*) đã trở thành hiện tượng mới mẻ, góp phần quan trọng trong việc hình thành dòng văn học viết dành cho thiếu nhi ở đất nước hình chiếc ủng.

Trong khi đó, ở phía bên kia châu Âu, sau những thế kỷ chìm trong bao đóng, nước Nga đón thế kỷ XVIII đến cùng sự trỗi dậy của chữ bản ngữ, thay thế

dần chữ Slave cổ. Điều này đã mở trang cánh cửa cho Nga tiếp nhận những làn sóng văn hóa mới mẻ từ phần còn lại châu Âu. Thế kỷ XIX trở thành thời kỳ hoàng kim của văn học Nga. Sang thế kỷ XX, hai cuộc chiến tranh thế giới và sự thành công của Cách mạng tháng 10 đã có những ảnh hưởng sâu sắc đến đời sống Nga nói chung và văn học Nga nói riêng. Văn học Nga giai đoạn này gần như bị bao trùm trong bầu không khí của chủ nghĩa xã hội hiện thực do M. Gorki khởi xướng. Không chỉ những tác phẩm dành cho người lớn mà cả những sáng tác cho thiếu nhi ở Nga cũng hướng đến việc thể hiện ý thức hệ và giáo dục, dẫn dắt trẻ em trở thành công dân kiểu mẫu trong một đất nước xã hội chủ nghĩa.

Trong lịch sử, không như với hầu hết các quốc gia Tây Âu khác, Ý luôn có một mối quan hệ tương đối tốt đẹp với Nga. Kể cả trong thế chiến khi hai dân tộc này thuộc về hai bờ chiến tuyến thì các báo cáo lịch sử vẫn cho thấy tình Ý luôn có sự đối xử ở mức

Pinochio & Buratino

thơ, văn, hóa, tiếp nhận và dịch thuật các tác phẩm văn học
Đến từ thế giới khác

tại Đức được xuất bản ở Berlin, năm 1924, do Nina

bản dịch này, và mười năm sau, năm 1935, Tolstoy đã cho
tặng Chiếc ghế gỗ nhồi bông hay chuyện kỳ kỳ của Buratino

1936. Trong lời mở đầu cho cuốn sách của mình, Tolstoy đã
viết rằng

CHUYÊN NGÀNH VĂN HỌC

Bây giờ, sau bao năm trời đáng đố, tôi nhớ lại người bạn

trên về chiếc ghế gỗ nhồi bông

xương bằng thịt. Mô phỏng cốt truyện trên, song ở Chiếc chia khóa vàng hay Cuộc phiêu lưu kì thú của Burattino xuất bản vào năm 1936. A.Tolstoy chỉ giữ nguyên các tình tiết cho đến lúc Burattino bị bọn cướp tấn công. Sau đó, bằng tài trí, lòng dũng cảm cùng sự giúp đỡ của nhóm bạn đi cùng, Burattino đã đánh được chiếc chìa khóa vàng kì diệu, mở ra cánh cửa bị mắc trong nhà bố Carlo, từ hình ảnh rạp hát xinh đẹp xuất hiện sau cánh cửa, những con rối cũng thành lập nên một nhà hát của riêng mình.

Thế giới nhân vật mang dấu ấn văn học dân gian

1. Tổng quan về hai hệ thống nhân vật

Antonio

Giuseppe và Antonio đều làm nghề thợ mộc, nhặt được mảnh gỗ.

Geppetto

Giuseppe

Bố Carlo

Được lão thợ mộc tặng cho mảnh gỗ, gọt thành con búp bê gỗ. Đặt tên là Pinocchio và Burattino

Hai nhân vật đều nghèo khổ, có thể bán đi chiếc áo duy nhất để mua cho búp bê quyển sách đi học.

Cả hai nhân vật này đều thuộc tầng lớp lao động nghèo khổ, nhưng rất hết lòng yêu thương, chăm sóc và muốn giáo dục búp bê gỗ trở thành một đứa trẻ ngoan.

Mangiafuoco

Karabas Barabas

Mangiafuoco và Barabas là chủ rạp xiếc. Cả hai đều bắt thằng nguờ gỗ bởi chú bé đã phá hoại, cản trở không khí buổi diễn. Tuy nhiên, nếu như Mangiafuoco, sau khi nghe Pinocchio cầu xin, đã vui lòng, tha và tặng cho chú nằm đông tiền vàng thì Barabas chỉ tha Burattino và cho cậu bốn đồng tiền vàng sau khi biết về cánh cửa bị mắc ở nhà bố Carlo.

Ở đây, A. Tolstoy đã sáng tạo ra một nhân vật mới theo ý kiến nghệ thuật của mình. Barabas được xây dựng đặc sắc, cũng như, đứng ở tuyến nhân vật đối lập với Burattino trong khi Mangiafuoco chỉ được nhắc đến một lần. Nếu như nhân vật

năng thành cô búp bê Malvina hết sức bình thường, chỉ tiếc người hóa lửa bị loại bỏ, như vậy câu chuyện chỉ còn giữ lại hình ảnh những con người trần thế cùng những búp bê gỗ cũng giống hệt người, và hệ thống các con vật biết nói (dưới ảnh hưởng của bút pháp ngụ ngôn, cũng gần với con người). Nếu như các nhân vật của Collođi hấp dẫn người đọc ở tính chất độc đáo, thú vị, là điều đầy hấp dẫn, thì A. Tolstoy muốn tiếp cận người đọc bởi một thế giới nhân vật gần gũi, gần gũi, lấy cảm hứng từ những gì vốn có trong thế giới hiện thực xung quanh.

Về nghệ thuật xây dựng nhân vật Pinocchio - Cậu bé người gỗ thiên về tính chất trữ tình. Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino thiên về tính chất hành động. Với Pinocchio, người ta dễ dàng khám phá những tâm tư, tình cảm của nhân vật thông qua chính những lời biểu cảm hoặc diễn biến tâm lý được miêu tả khá kĩ càng. Đến Buratino, yếu tố biểu cảm này dù có nhưng đã được giảm bớt, bản chất nhân vật được hé lộ qua hành động là chủ yếu. Ví dụ như trong cùng với một tình tiết giống nhau ở cả hai tác phẩm là cậu bé người gỗ mang trong mình bốn đồng tiền vàng, gặp cướp, bị chúng treo lên cây, nhưng cách thức miêu tả nhân vật của hai tác giả hoàn toàn đối lập: Pinocchio xuất hiện với những tâm tình về việc "trẻ con kẻ cũng khổ thật" kết thúc sự kiện là hình ảnh Pinocchio cảm thán gọi tên bố; trái lại, với Buratino, người ta bị cuốn hút bởi chuỗi những mưu mẹo và hành động xuất hiện dồn dập trong nỗ lực tự thoát thân của cậu. Hình ảnh Pinocchio gắn liền với những rung động tình cảm, hình ảnh Buratino gắn liền với sức mạnh của tài trí và hành động cụ thể.

2. Từ hành trình của nhân vật đến thông điệp giáo dục của nhà văn

Sáng tác một câu chuyện phiêu lưu với nhân vật chính là chú bé người gỗ - món đồ chơi thân thuộc với trẻ thơ và dần được đồng hóa với hình tượng một đứa trẻ. cả Collođi và A. Tolstoy đều hướng tới phương thức giáo dục trẻ em ngay từ thế giới nhân vật. Trong suốt câu chuyện, trẻ em nhận thức những về các phép cư xử, các giá trị đạo lý thông qua chính số phận và hành động của một nhân vật đồng trang lứa với mình, dễ dàng khơi gợi ở các em sự đồng cảm. Mặt khác những thông điệp giáo dục qua hành trình của nhân vật không chỉ được áp dụng như một cẩm nang dạy dỗ trẻ em, nó còn phản ánh nhiều vấn đề trong xã hội của người trưởng thành.

Hành trình của hai nhân vật Pinocchio và Buratino ngoài ý nghĩa hiển minh như một con đường về nhà đầy thử thách còn là quá trình vận động và phát triển trong tình cách nhân vật. Qua diễn biến của

cuộc hành trình, nội tâm, tính cách nhân vật dần được hé lộ và gợi giữa. Chúng ta có thể xem hành trình nội tại này như một phương thức xây dựng nhân vật độc đáo, thể hiện sự tinh tế của cả hai nhà văn khi nhân vật luôn có sự vận động không xơ cứng giáo điều. Cả hai nhân vật đều được đặt vào một phẳng nền phiêu lưu từ nhà ra thế giới, từ thế giới quay trở về nhà, song chính những diễn biến cũng như sự vận động tính cách khác nhau đã tạo nên những thông điệp giáo dục khác nhau cùng những giá trị tư tưởng khác biệt.

Ở Pinocchio - Cậu bé người gỗ, Pinocchio được đặt vào một cuộc hành trình tự giác ngộ. Mỗi biến cố xảy ra trên đường đi đều dẫn đến một thay đổi tích cực trong tính cách của nhân vật, bao nhiêu biến cố là bấy nhiêu bài học góp phần hoàn thiện tâm hồn cậu bé. Tính cách nhân vật vận động theo quy luật phủ định dẫn những yếu tố tiêu cực, ví dụ như các thói hư tật

xấu vốn có, thay vào đó là những phẩm chất tốt đẹp tương ứng với quy chuẩn đạo đức của xã hội. Người ta nhận thấy sự hóa thân dần dần của nhân vật qua bốn chặng: Từ thành côn - người gỗ - từ người gỗ - lừa, từ lừa - người gỗ và cuối cùng, từ người gỗ biến thành một bé trai bằng xương bằng thịt. Kết quả "một đứa bé tóc hoe hoe mắt xanh" được xem như phần thưởng xứng đáng cho nỗ lực của Pinocchio. Hành trình hóa thân ở Pinocchio - Cậu bé người gỗ gửi đến thông điệp về sự tự hoàn thiện bản thân, đúc kết ở lời quy cấm cuối truyện của bố Geppetto "Vì những đứa trẻ đang xấu thành tốt đều có quyền ước thay đổi quan cánh trong gia đình hóa ra vui vẻ, mới mẻ hẳn lên". Hành trình chuyển hóa từ một con "búp bê gỗ" giống như người cho tới "con người" thật sự đã nêu lên một bài học triết lý về đạo làm người chung ta chỉ thật sự trưởng thành khi có sự tự ý thức đúng đắn về các mối quan hệ cũng như giá trị đạo đức trong xã hội.

Đến với Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện lý lý của Buratino, bằng việc thay đổi cốt truyện chính từ một cuộc phiêu lưu với nhiều chặng đường khác nhau, mỗi chặng đường là một bài học, song một cuộc phiêu lưu mang tính cạnh tranh xoay quanh việc giành lấy chiếc chìa khóa vàng, A. Tolstoy đã đặt nhân vật vào một hành trình hoàn toàn khác biệt so với nguyên tác. Hành trình tự giác ngộ biến thành hành trình tự khẳng định bản thân, khi Buratino trong tình thế bắt buộc phải học cách chiến đấu để bảo vệ chính mình cũng gia đình và bạn bè - đã bộc lộ những phẩm chất lý tưởng của một anh hùng: gan dạ, nhanh trí, thông minh, dũng cảm, ly tình và trung thành với đồng đội. Gạt bỏ chi tiết biết thành người thực, A. Tolstoy xây dựng Buratino với tư cách một con người hoàn thiện có các mặt tốt xấu cùng tồn tại, các ưu điểm sẽ phát huy tác dụng trong những tình huống cụ thể. Như vậy, Collodi đã đề ra cho trẻ em những chuẩn mực cần có của một đứa trẻ ngoan rồi thông qua hình ảnh Pinocchio vốn còn nhiều điểm thiếu sót Collodi đã tạo ra các tình huống để nhân vật của mình dần hoàn thiện từng tiêu chí ấy. Trong khi đó, A. Tolstoy dựng sẵn một hình mẫu lý tưởng để trẻ em noi theo, và các phẩm chất lý tưởng được công nhận cũng như nhấn mạnh qua những hành động. Giá trị giáo dục mà A. Tolstoy hướng đến qua hình tượng anh hùng Buratino là những phẩm chất tốt đẹp trong chiến đấu, lao động, đối nhân xử thế, dựa trên tiêu chuẩn của một công dân Soviet mẫu mực.

Để làm rõ điều này, ta có thể đặt nhân vật chính trong mối quan hệ với các nhân vật khác, tức là trong mối quan hệ xã hội của chúng. Xuyên suốt cuộc hành trình, Pinocchio thể hiện sự chuyển biến rõ rệt ở con người cá nhân (quá trình thay thế những tính cách xấu thành tính cách tốt), nhưng

lại mờ nhạt trong vai trò con người xã hội. Ngoài nỗ lực cải thiện thành công đời sống của bố Geppetto và Bà liên tục xanh, người ta không thấy rõ tầm ảnh hưởng của Pinocchio lên các nhân vật khác nhằm tác động và thay đổi cuộc đời họ. Trái lại, với Buratino, quá trình chuyển biến con người nội tại không được nhấn mạnh, mà chính con người xã hội với vai trò "thủ lĩnh" của nhóm búp bê gỗ lại trở thành yếu tố nổi bật. Các nét tính cách như mưu mẹo, gan lì, cứng đầu... ở Buratino chỉ thật sự phát huy tác dụng tích cực của nó trong công cuộc

chiến đấu và tranh giành chiếc chìa khóa vàng, biến Buratino trở thành chỗ dựa vững chắc của bạn bè. Các lớp nhân vật phụ trong Pinocchio - Cậu bé người gỗ có tính độc lập rất cao, với những nét tính cách cũng số phận đặc thù gần như là bất biến, trong khi đó các nhân vật phụ ở Chiếc chìa khóa vàng hay Câu chuyện lý lý của Buratino, đặc biệt là đội quân búp bê gỗ, có sự phụ thuộc nhất định vào Buratino, bản thân chúng cũng bị tác động bởi khi chất anh hùng của Buratino và dần thay đổi theo xu hướng anh hùng chiến đấu, ví dụ như nhà thơ Piero dần hình thành tính thần gan dạ, bất khuất và biết chiến đấu để tự vệ, dù thất bại.

Nếu Pinocchio đáng học hỏi ở nỗ lực tự hoàn thiện bản thân không ngừng nghỉ, mỗi ngày một tốt hơn bằng những trải nghiệm, sự cố sát trực tiếp với thế giới, thì Buratino đáng ngưỡng mộ không chỉ ở khả năng tự khẳng định bản thân trong các thử thách, nghịch cảnh, mà còn ở những ảnh hưởng lớn đối với gia đình, bạn bè, xã hội quanh mình. Chính điều này đã thể hiện sự khác biệt trong quan niệm giáo dục trẻ em của Collodi và A. Tolstoy. Với Collodi, giá trị của con người được quy định bởi chính những phẩm chất nội tại của anh ta, càng nhiều phẩm chất tốt lại càng lý tưởng, nhưng với A. Tolstoy, giá trị này

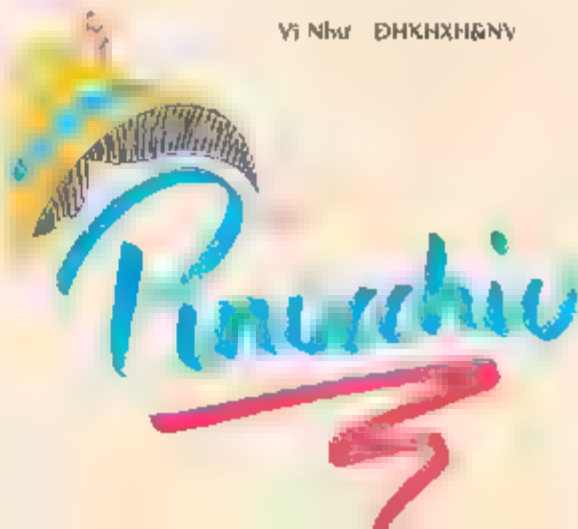
được xác định trong mối quan hệ của anh ta với xã hội, trong vị thế và vai trò của anh ta đối với cộng đồng. Như vậy, từ Pinocchio - Cậu bé người gỗ đến Chiếc chìa khóa vàng hay Câu chuyện lý lý của Buratino, ta đã chứng kiến sự khác biệt trong nhân sinh quan giữa một tâm hồn Ý lãng mạn và một tư tưởng Nga thấm nhuần lý tưởng xã hội chủ nghĩa.

KẾT LUẬN

Thành công lớn nhất của Carlo Collodi khi xây dựng nhân vật Pinocchio là đã khơi gợi nguồn cảm hứng vô tận về một hình tượng búp bê gỗ đáng yêu, sinh động, có chức năng như một công cụ mô phỏng cho những bài học răn dạy trẻ em. Rất nhiều tác phẩm thiếu nhi sau đó đã chịu ảnh hưởng của Pinocchio - Cậu bé người gỗ và tự sáng tạo một hình tượng nhân vật riêng dựa trên nguyên mẫu này. Với Buratino - búp bê gỗ của riêng A. Tolstoy - ta chứng kiến một quá trình tiếp nhận thông minh và chủ động khi tác giả đã biến đổi Pinocchio từ một đại diện chung của trẻ em với những tính cách đặc trưng của lứa tuổi, thành một tiểu anh hùng Buratino đại diện cho con người Soviet, cho tinh thần Nga trong giai đoạn phát triển rực rỡ của xã hội chủ nghĩa.

Sơ sánh nhân vật ở hai tác phẩm Pinocchio - Cậu bé người gỗ và Chiếc chìa khóa vàng hay Câu chuyện lý lý của Buratino, ta không chỉ nêu lên những biểu hiện tương đồng và khác biệt về cấu trúc hay nghệ thuật xây dựng nhân vật, mà còn phân nào khám phá mối quan hệ giao lưu ảnh hưởng, tương tác và chuyển hóa lẫn nhau giữa hai tác giả nói riêng và hai nền văn học lớn của Châu Âu nói chung.

Vì Như - ĐHKHXH&NV

Những đàn sếu bay qua. Sương mù và khói toả.
Matscova lại đã thu rồi!
Bao khu vườn như lửa chói ngời,
Vòm lá sẫm ánh vàng lên rực rỡ
Những tấm biển treo dọc đại lộ
Nhắc ai đi ngang dù đầy dả lừa dối.
Nhắc cả những ai cô độc trong đời:
"Tránh đừng động vào cây, mùa lá rụng"

Ôi trái tim, trái tim một mình tôi
Đập hồi hộp giữa phố hè xa lạ
Buổi chiều kéo lang thang mưa già
Khẽ rung lên bên khung cửa sáng đèn
Ở đây tôi cần ai khi xuôi ngược một mình?
Tôi có thể yêu ai? Ai làm tôi vui sướng?
"Tránh đừng động vào cây, mùa lá rụng"
Nhắc suốt đường công chỉ bấy nhiêu thôi!

Nếu không có gì ao ước nữa trong tôi
Thì có nghĩa chẳng còn gì để mất
Anh từng ở đây, từng là người thân nhất
Sao phút này làm người bạn cũng không?
Tôi chẳng hiểu vì sao cứ ngồi ngẫm trong lòng
Rằng sẽ phải xa anh vĩnh viễn
Anh - con người không vui, con người bất hạnh
Con người đi đơn độc quá trong đời
Thiếu cần trọng chàng? Hay chỉ đáng nực cười?
Thôi, hãy biết kiên tâm, mọi điều đều phải đợi

Địu dàng quá, dịu dàng không chịu nổi!
Mưa thấm thì rơi mãi lúc chia ly
Mưa tối rầm nhưng ấm áp nhường kia
Mưa run rẩy trong ánh trời chớp loá...
Anh hãy cố vui lên dù con đường hai ngã
Tìm hạnh phúc bình yên trong ấm áp cơn mưa!...

Tôi ra ga, lòng lạnh lẽ như xưa
Một mình với mình thôi, chẳng cần ai tiễn biệt
Tôi không biết nói cùng anh đến hết
Và bây giờ còn phải nói gì thêm?
Cái ngõ con đã tràn ngập màu đêm
Những tấm biển dọc đường càng thấy trống:
"Tránh đừng động vào cây,
mùa lá rụng..."

MÙA lá rụng

Olga Berggoltz · Bản Việt dịch

ĐIỀU KIỆN
KINH TẾ VÀ XÃ HỘI

ĐƯỜNG PHỐ NGƯỜI CON ÚT

ĐƯỜNG PHỐ NGƯỜI CON ÚT

Tác giả: Lép Cátxin, Mácxơ Pôlianốpski

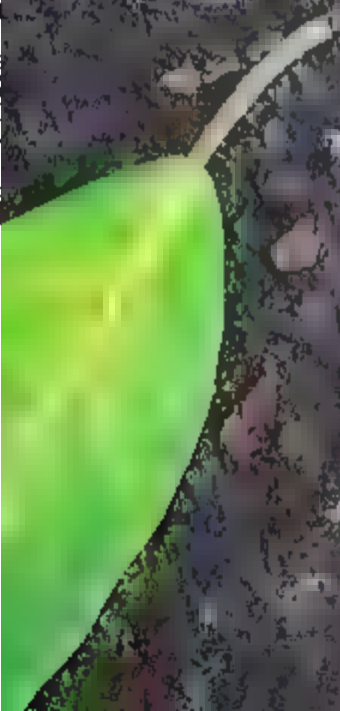
Nhà xuất bản: NXB Tiến Bộ

Năm xuất bản 1978

“ Đây trước kia là phố Cơ-re-achi-an, nhưng bây giờ và mãi mãi về sau là phố Vô-lô-đi-a Đu-bi-nhin. Ông trả lời bằng một giọng khàn khàn nhưng rành rọt.

Thế Vô-lô-đi-a Đu-bi-nhin là ai và làm sao mà ông ta được vinh dự lớn thế ư?

Em ấy rất xứng đáng với vinh dự đó, ông nói một cách nghiêm nghị. Rất xứng đáng? ”

Chắc hẳn thời Liên Xô ai cũng từng mở đọc truyện "Timur và Đồng đội". Chỉ riêng ở Liên Xô, câu truyện này đã được xuất bản 212 lần. Ngoài ra, nó đã được dịch sang 75 ngôn ngữ. Ở Việt Nam, nó cũng được rất nhiều thế hệ trẻ em yêu mến.

Truyện kể về những chiến tích của một nhóm đội viên hè năm 1939. Hai cô con gái (cô chị Olga 19 tuổi và cô em Zenia 13 tuổi) của Đại tá Alexandrov rời nhà từ thành phố Moskva đến nghỉ tại một khu nhà ở nông trang. Tại đây, Zenia vô tình phát hiện trên gác xếp nhà kho cũ là trụ sở của một tổ chức bí mật. Mục đích của tổ chức này, có vẻ như thiếu nhi là trong kỳ nghỉ ở ngôi làng họ chuyển đi chăm sóc cho người cao tuổi và các thành viên gia đình của Hồng quân. Lãnh đạo của tổ chức là một cậu bé 13 tuổi tên là Timur Garayev. Nói với Zenia về những gì họ làm, Timur giải thích:

- Ngôi nhà này là của một chiến sĩ Hồng quân, và ngôi nhà này kể từ đó đã được chúng tôi bảo vệ. Bố cậu, cũng trong quân ngũ?

- Đúng vậy - với một niềm tự hào, Zenia đã nói về bố mình - Bố tớ là một vị chỉ huy.

Như vậy thì bạn cũng là người người được bạn tổ bảo vệ.

Tại họa của làng này là có một băng đảng của những tên lưu manh chuyên trộm cắp trong vườn, dẫn đầu Kvakin. Nhận thấy rằng một cuộc đối đầu với chúng có thể sẽ không an toàn, đầu tiên Timur cố gắng để giải quyết vấn đề một cách hòa bình. Cậu

đã đàm phán với Kvakin nhưng không có kết quả. Timur đã quyết định không thể trì hoãn. Đó là một cuộc chiến mà kết quả trong chiến thắng thuộc về Timur và Đồng Đội. Bất trong một cuộc đụng độ, bọn côn đồ bị khóa trong một gian hàng trống trên chợ, do đó dân làng có thể nhìn thấy những kẻ luôn trộm cắp ở vườn của mình.

Tuy nhiên cuộc chiến bí mật này cũng đã xảy ra nhiều hiểu lầm giữa bậc phụ huynh với các thành viên trong đội. Ý tưởng cuối cùng của các đội viên là:

"Nếu bạn luôn nghĩ đến mọi người, thì mọi người cũng luôn nghĩ về bạn"

Nhà văn Arkadiy Gaidar đã viết truyện này vào năm 1940. Cùng năm đó, bộ phim đen trắng "Timur và Đồng đội" đã được ra đời và đã tạo nên những phong trào yêu nước và dũng cảm trong giới thiếu niên Liên Xô, rất cần thiết trước khi Liên Xô bước vào Chiến tranh vệ quốc vĩ đại (1941-1945). Những phong trào này thường được gọi là "phong trào Timur".

Sau chiến tranh, "Timur và Đồng đội" vẫn rất phổ biến. Năm 1976, bộ phim màu mới đã được dựng lên (ảnh 4-5). Nhưng đáng tiếc, khi Liên Xô sụp đổ, nước Nga không còn phong trào đội viên nữa, nhưng câu truyện về các tấm gương đội viên đã bị bỏ quên trong tủ sách. "Timur và Đồng đội" cũng đã bị loại khỏi chương trình trường phổ thông.

SỐ PHẬN

"TIMUR VÀ ĐỒNG ĐỘI"

Đầu năm 2012, Vladimir Putin, khi đó đang là Thủ tướng, đã viết một bài báo trên tờ Nezavisimaya (báo "Độc Lập") với tựa đề "Nước Nga: vấn đề dân tộc". Trong bài này, ông đã phân tích các vấn đề liên quan đến tinh thần dân tộc nước nhà và đề xuất những giải pháp cần thiết. Cụ thể, ông đã đề xuất noi gương các đại học hàng đầu của Mỹ vào thập niên 20 thế kỷ trước, lập danh sách 100 tác phẩm văn học mà mỗi học sinh phổ thông nên đọc. Danh sách "100 cuốn sách" này đã được Bộ Giáo dục Nga công bố đầu năm 2013, trong đó đã có vị trí xứng đáng cho sách "Timur và Đồng đội".

Đôi lời về nhà văn Arkady Gaidar (22/1904 - 26/10/1941). Họ thật của ông là Golikov. Ông đã tham gia Nội chiến ở Nga khi mới 14 tuổi. Ông cũng đã tham gia Chiến tranh vệ quốc năm 1941, ban đầu với tư cách phóng viên báo "Sự thật đoàn viên". Nhưng sau khi khu vực Uman - Kiev bị vây tỏa, ông đã tham gia một nhóm du kích và bị tử trận vào tháng 10/1941, chỉ 1 năm sau khi cuốn sách "Timur và Đồng đội" ra đời. Mặc sau khi chiến tranh kết thúc, người ta mới biết người liệt sĩ Golikov chính là nhà văn Arkady

Gaidar

Nhân dịp lễ niệm sinh nhật 105 năm của nhà văn, vào tháng 1/2009, người ta đã khôi phục lại bảo tàng Arkady Gaidar tại quê hương của ông. Tôi dự có người cháu nội gọi ông là cụ.

NAM VU HOANG
(HOÀI NIỆM LIÊN XÔ)

Tôi còn nhớ chi tiết Timur đã phá khoá gara lấy trộm xe mô tô của chủ để chở Zena ra ga xe lửa gặp gặt người cha của cô bé sắp đi nhận nhiệm vụ trên một chuyến tàu đặc biệt. Cô hỏi: "Toa miễn phải không ba". Ông trả lời: "Ừ, toa miễn" (toa miễn là toa cao cấp, dành cho cấp chỉ huy).

Đôi với một thiếu niên mới lớn như tôi hồi đó, Liên Xô là một đất nước xa lạ nhưng rất hấp dẫn. Ở đó, xe máy ở Việt Nam còn rất hiếm và hầu như không người dân nào sở hữu riêng. Tôi cũng chưa bao giờ được đi tàu hoả nên không hiểu thế nào là toa cũng, toa miễn. Chính vì ít thông tin và phương tiện như vậy nên, trí tưởng tượng của tôi nhỏ chúng tôi vô cùng phong phú. Và được cuốn sách, tờ báo nào là chúng tôi đọc nghiền ngẫm. Một trong những cuốn sách còn đọng lại trong tâm trí tôi chính là "Timur và đồng đội".

Rất tiếc là người cháu đích tôn của nhà văn sau này đã trực tiếp phá hoại LX một cách tích cực nhất với "Tiểu pháp sắc" mang thương hiệu Gaidar.

(Ho Bui)

SỐ PHÂN

"TIMUR VÀ
ĐỒNG ĐỘI"

VĂN HỌC LIÊN XÔ VỚI BẠN ĐỌC VIỆT NAM

A TÔN-XIƠI

CHIẾC CHIA KHOA VÀNG

hay truyện cổ tích
BU-RA-TI-NÔ

CHIẾC CHÌA KHÓA VÀNG HAY TRUYỆN LY KỲ CỦA BURATINÔ

Tác giả: A.Tonxtôi

Nhà xuất bản: NXB Tiến Bộ

Năm xuất bản 1978

Câu chuyện bắt đầu khi bác thợ mộc Giu dệp pơ nhận được một thanh củi biết nói tiếng người. Hoảng sợ trước chuyện dị thường, bác bèn cho người bạn của mình là Cắc lô, một nghệ sĩ chơi đàn phong cầm, và điều kỳ diệu, dưới bàn tay bác Cắc lô, chú bé người gỗ được sáng tạo đầy sống động. Một cậu bé cực kỳ hiếu kỳ và cũng rất dễ thương như bao trẻ em tinh nghịch khác. Với bản tính tò mò và luôn ngạc nhiên trước thế giới rộng lớn, chú bé đã vô tình dẫn thân vào một cuộc phiêu lưu đầy nguy hiểm song cũng thật hấp dẫn có bao điều mới lạ ở đó chủ gặp những kẻ xấu, người tốt, trải qua những giây phút cam go, những cuộc chiến không cân sức. Qua những thử thách Buratinô như được trưởng thành hơn lên. Cậu bé người gỗ ham chơi bóng trở nên dũng cảm, quyết đoán dám đứng lên cùng các bạn trong gánh xiếc chống lại lão chủ rạp xiếc Caraba Baraba độc ác. Và cuối cuộc hành trình, hẳn các em sẽ vô cùng há hê không chỉ vì cái ác đã bị đè bẹp, mà còn được cùng các bạn nhỏ đi khám phá ra một thế giới bí mật vô cùng kỳ ảo...

VĂN HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM

1917

viết về
văn học xã
hội (M.C.)

vô hoàng, Khoa học cầm thú (Solokhov), Không kịp lấy lại hơi thở (Erendung)... Những tác phẩm này đã tác động vô cùng lớn lao đến lớp thanh niên đang mò mẫm tìm đường đời ấy. Theo nhà nghiên cứu văn học Như Phong ông và những người bạn đồng trang lứa với ông đón đọc Người mẹ với "niềm hân hoan của người bị hạn hán gặp mưa rào". Nhân vật Pavel Vlasov trong cuốn tiểu thuyết ấy đã trở thành hình mẫu của lớp lớp thanh niên đi theo cách mạng. Bên cạnh Pavel Vlasov, một nhân vật khác

cũng trở thành tấm gương sáng về lý tưởng cách mạng và nghị lực chiến đấu: Pavel Coraeghin trong Thép đã tôi thế đấy. Cuốn sách đến với các chiến sĩ quân đội ta qua bản dịch đánh máy. Họ đã dùng đủ các thứ mực để chép tay một bản sách suốt 4 tháng trời. Cuốn sách chép tay đã đi theo các chiến sĩ trong các chiến dịch: Thượng Lào Tây Bắc Điện Biên. Bản chép tay đặc sắc của cuốn sách này hiện đang được trưng bày tại Bảo tàng N.Ostrovsky tại Moscow.

Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước các chiến sĩ Điện Biên, Quảng Trị cũng chép tay toàn bộ cuốn Thép đã tôi thế đấy. Có chiến sĩ đã hy sinh để bảo vệ cuốn sách. Có thể nói Thép đã tôi thế đấy đã trở thành sách gối đầu giường cổ vũ tinh thần cách mạng nhưng chiến sĩ của ta. Nghị lực phi thường cùng những câu nói bất hủ của Pavel Coraeghin đã được chép tay trong nhiều cuốn sổ nhật ký lưu bút trở thành những câu cửa miệng động viên tinh thần của biết bao thế hệ thanh niên Việt Nam. "Đời người chỉ sống có một lần. Phải sống sao cho khỏi xót xa ân hận vì những năm tháng đã sống hoài sống phí, sống cho khỏi hổ thẹn vì dĩ vãng ti tiện và hèn đớn của mình, để đến khi nhắm mắt xuôi tay ta có thể nói rằng: Tất cả đời ta, tất cả sức ta, ta đã hiến dâng cho sự nghiệp đẹp nhất trên đời, sự nghiệp đấu tranh giải phóng loài người." Không chỉ có Thép đã tôi thế đấy, nhưng tác phẩm văn học Xô viết khác cũng sống cuộc sống rực rỡ khi đến Việt Nam.

Đọc nhật ký Mãi mãi tuổi hai mươi của Nguyễn Văn Thạc có thể thấy rất nhiều trang viết của anh là những trang văn đề cập đến những rung động tâm hồn trước những nhân vật nhưng không cạnh thiên nhiên và những câu thơ đoạn văn trong các tác phẩm văn học Nga. Đó là những dòng tâm sự về thơ ca, về mùa thu, về những người thầy như Duxen và Akunai trong tác phẩm của Aimatov. Đó là xúc cảm đến từ vẻ đẹp của những chiếc lá rụng trong rừng gọi nhớ Bông hồng vàng của Paustovsky, là những day dứt xấu hổ với Pavel của Thép đã tôi thế đấy. Trong nhật ký Mãi mãi tuổi hai mươi, hơn một lần Nguyễn Văn Thạc trò chuyện cùng Pavel Coraeghin hơn một lần anh nhắc đến chàng thanh niên cộng sản với lòng xấu hổ vì bản thân tự cảm thấy chưa phấn đấu hết mình cho sự nghiệp. Cũng trong cuốn nhật ký trên, Nguyễn Văn Thạc nhiều lần nhắc đến nhà văn Boris Polevoi. Tác giả của Người Xô viết chúng tôi với lòng ngưỡng mộ và bay bổng ước muốn được sáng, chiến đấu và cống hiến như ông: "Mình sẽ đi bộ đội cho đến khi nào hết gạch. Sẽ học theo Boris Polevoi, thu thập thật nhiều vốn sống, và sẽ viết văn, sẽ làm thơ ca ngợi những gì quý giá nhất..."

Nữ bác sĩ Đặng Thùy Trâm trong cuốn nhật ký của mình cũng trang trọng đóng khung câu nói của Pavel trong cuốn Thép đã tôi thế đấy để làm động lực phấn đấu và lý tưởng chiến đấu của mình. Và quả thật, những con người như những anh hùng, liệt sĩ ấy đã không sống hoài sống phí bởi họ biết sống, biết chết vì Tổ quốc. Trong cuốn nhật ký của mình, bác sĩ Đặng Thùy Trâm không chỉ một lần nhắc đến tấm gương của Pavel, chị nhắc lại lời của Ostrovsky như một sự khẳng định: "Thép đã tôi trong lửa đỏ và nước lạnh sẽ càng thêm rắn chắc, sẽ đủ sức vượt qua mọi thử thách" Và chị đã vượt qua mọi thử thách của cuộc sống chiến đấu khắc nghiệt trong chiến tranh...

Nguyễn Văn Thạc Đăng Thụy Trâm đã hy sinh khi chưa thực hiện được ý nguyện của mình. Tuy nhiên, đã có rất nhiều chiến sĩ Quân đội nhân dân Việt Nam hiện thực hóa ước mơ của Nguyễn Văn Thạc Đăng Thụy Trâm. Anh hùng Phạm Hồng Sơn, Tiểu đoàn trưởng của Tiểu đoàn 307 bị thương nặng đã noi gương Pavel tự học tiếng Nga và dịch một số tác phẩm văn học Xô viết ra tiếng Việt. Đặc biệt, tấm gương của Pavel Corsaghin và chính nhà văn Ostrovsky đã là động lực giúp cậu học trò giỏi Toán Nguyễn Ngọc Kỳ trở thành thầy giáo dạy Văn và trở thành nhà văn. Ông kể "Đang là học sinh giỏi Toán cấp quốc gia, một lần tôi đọc được Thép đã tôi thế đấy càng đọc càng say mê và chính tác phẩm này cùng nhân vật Pavel đã khiến tôi gắn bó với văn chương"

Rõ ràng, văn học Xô viết đã tác động sâu sắc tới đời sống tinh thần của người chiến sĩ Việt Nam trong hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược. Không chỉ có những người chiến sĩ, nhưng trong văn những dòng tâm sự của thơ ca Xô viết cũng là nguồn động lực tinh thần của những người mẹ, người chị, người vợ ở hậu phương. Không thể không kể tới thi phẩm Đơn anh vệ của Simonov được Tô Hữu dịch sang tiếng Việt. Ngoài ra còn phải kể tới những bài thơ của Oiga Bergolt, Esenin, Blok. Nhưng tác phẩm văn học Nga thời ấy với sức hấp dẫn và sự thôi thúc sâu sắc đã giúp giải thoát thành niên noi gương Pavel Corsaghin, Pavel Vlasov, Davudov xông pha trên các mặt trận. Chiến đấu chống lại quân thù lao động sản xuất xây dựng chủ nghĩa xã hội. Những thanh niên Việt Nam thời ấy thực sự như được tiếp lửa.

Vậy là, cả trong thời chiến lẫn khi đất nước đã hòa bình và kể cả sau khi Liên Xô tan rã cho đến hôm nay, văn học Xô Viết vẫn tác động mạnh mẽ tới những con người Việt Nam. Những bài học đạo đức, những bài học về lý tưởng, sự cống hiến, rộng hơn là những bài học về nhân sinh của văn học Xô Viết vẫn tác động đến các thế hệ

độc giả Việt Nam, giúp họ vượt qua những thời điểm khó khăn của cuộc sống. Những tác phẩm như: Tình cách Nga của A.Tolstoy, Những đốm lửa của Korolenko, Bức điện của Paustovsky, Sống mà nhớ lấy của Rasputin, Người thầy đầu tiên của Aimatov, Dagestan của tôi của Rasul Gamzatov đã thực sự tác động sâu sắc tới tâm hồn người Việt. Những câu chuyện đầy cảm động về tình cảm gia đình, về lòng chung thủy, về tình cảm và sự hy sinh của người thầy, về tình quê hương, về sự ngay thẳng trong cuộc sống, lao động được đề cập đến trong các tác phẩm văn học Nga Xô Viết trên đây đã ăn sâu vào tâm thức người dân Việt Nam. Cho đến hôm nay, những tác phẩm trên vẫn sống trong thế giới tinh thần người Việt vẫn được các thế hệ người Việt tìm đọc. Văn học Nga vẫn là món ăn tinh thần và là lựa chọn của rất nhiều độc giả Việt Nam yêu văn học yêu nước Nga và văn học Nga. Và văn học Xô Viết, tuy là sản phẩm của một thời đại lịch sử, mà thời đại ấy đã qua từ lâu, vẫn được ưu ái đọc và tiếp nhận trong một bộ phận không nhỏ độc giả Việt Nam. Nó là minh chứng cho sức sống bất tử của một giá trị vĩnh cửu, như một người chiến sĩ đã từng viết trong chiến hào đánh Mỹ năm xưa:

Để tôi mơ Gorky từng dòng báo biển
Trái tim Danilo thấp thoáng lửa dữ dằn
Chìm bão bão bay trong từng trang sách
Gorky còn thục suốt mãi câu văn...

"Mình sẽ đi bộ đội cho đến khi nào hết gạo. Sẽ học theo Boris Polevoi, thu thập thật nhiều văn sống, và sẽ viết văn, sẽ làm thơ ca ngợi những gì quý giá nhất..." Trích Nhật ký Nguyễn Văn Thạc.

VĂN HƯƠNG
<http://tqgnd.vn>

Tương chừng, do những biến cố của lịch sử, dòng văn học Nga mà cụ thể là dòng văn học Nga - Xô Viết đã dần lui khỏi môi trường văn hóa đọc Việt Nam.

Thế nhưng, đó chỉ là bề nổi do sự đứt gãy trong xuất bản, dòng chảy văn học Nga vẫn sống mãi với bạn đọc Việt Nam, nhất là những thế hệ sinh ra ở thập niên 1970 - 1980 của thế kỷ 20

Những cuốn sách gối đầu giường

Tại Hội sách cũ Hà Nội tổ chức vào tháng 4 2017 một trong những dòng sách được chú ý nhiều nhất là sách Nga - Xô Viết. Đó là từ chỉ thông dụng dòng sách được xuất bản trong giai đoạn những năm 1970 - 1980 của thế kỷ trước do 2 NXB lớn của Liên bang Xô Viết khi ấy là Cầu Vồng và Tiến Bộ xuất bản bằng tiếng Việt để hỗ trợ bạn đọc Việt Nam.

Chỉ tính riêng tại Hội sách cũ Hà Nội, những cuốn sách văn học Nga được bán rất nhanh, đến mức gần như cung không thể đáp ứng cầu. Chỉ vài tháng sau, ở Hội chợ sách cũ tại TP HCM, văn học Nga tiếp tục làm mưa làm gió khi những cuốn sách như Thép đã tôi thế đấy, Cánh buồm đỏ thắm, Bim trắng tai đen, Những linh hồn chết, Cây xanh rì rào... được săn lùng, tìm kiếm nhiều nhất. Và điều đáng nói là bên cạnh giá trị nội dung của tác phẩm, mỗi cuốn sách còn là một kỷ niệm của người đọc. Nói về những cuốn sách thiếu nhi Nga trong giai đoạn này, NSLT Vũ Thế Khôi, nguyên Trưởng khoa Tiếng Nga Đại học Hà Nội, cho rằng "Biết bao nhiêu cậu bé, cô bé ở nước ta đã lớn lên thành người với những cuốn sách gối đầu giường, dạy cho họ biết sống thẳng ngay, biết đường thương yêu, biết đường căm ghét, biết vươn tới nhưng bị tưởng nhân văn cao cả". Những Mít Đốc và các bạn, Bác sĩ Aibolit, Ông già Khột ta búi Buratino, Timur và đồng đội, Vitya Maleyev ở nhà và ở trường... đã góp phần không nhỏ nuôi dưỡng tâm hồn thiếu nhi Việt Nam trong suốt giai đoạn những năm 1970-1980 và cho đến tận bây giờ. Có những tác phẩm trở thành kinh điển như Ông già Khột ta búi trở thành một trường iống trong xã hội Việt Nam, như Bác sĩ Aibolit thành một khái niệm về nhân từ và cao cả.

Bạn đọc Hồ Văn Thương, nhà ở Đốc Ngữ Hà Nội hồi hồi khi gặp tại đây tác phẩm Xibiri của nhà văn Nga Georgi Markov. Đây là cuốn sách đầu tiên ông được đọc khi nhập ngũ, đóng quân tại Thường Tín. Cuốn sách đã cuốn ông vào một thế giới mới, đưa ông đến với một vùng đất cực kỳ xa lạ nhưng lại trở nên gần gũi đến mức sau này đã có lần ông định đi du lịch ở đây nhưng chẳng tìm được đơn vị du lịch nào phục vụ nhu cầu. Và một điều mà ông ấn tượng mãi là tình cách mạng trong tác phẩm được lồng ghép nhẹ nhàng và khéo

leo đến nổi say sưa đọc hết, cảm thấy người rạo rức như chính mình là nhân vật chính vượt qua hành trình trắc trở để hoàn thành nhiệm vụ Tổ quốc giao phó.

Chỉ tính riêng tại Hội sách cũ Hà Nội, những cuốn sách văn học Nga được bán rất nhanh, đến mức gần như cung không thể đáp ứng cầu. Chỉ vài tháng sau, ở Hội chợ sách cũ tại TPHCM, văn học Nga tiếp tục làm mưa làm gió khi những cuốn sách như Thép đã tôi thế đấy, Cảnh buồm đỏ thắm, Bim trắng tai đen, Những linh hồn chết, Cây xanh rì rào... được săn lùng, tìm kiếm nhiều nhất. Và điều đáng nói là bên cạnh giá trị nội dung của tác phẩm, mỗi cuốn sách còn là một kỷ niệm

của người đọc.

Nói về những cuốn sách thiếu nhi Nga trong giai đoạn này, NSLT¹ Vũ Thế Khôi, nguyên Trưởng khoa Tiếng Nga Đại học Hà Nội, cho rằng: "Biết bao nhiêu cậu bé, cô bé ở nước ta đã lớn lên thành người với những cuốn sách gối đầu giường, dạy cho họ biết sống thẳng ngay, biết đường thương yêu, biết đường căm ghét, biết vươn tới những lý tưởng nhân văn cao cả". Nhưng Mui Dặc và các bạn Bác sĩ Aibolit, Ông già Khốt ta bít, Buratino, Timur và đồng đội, Vitya Maloyev ở nhà và ở trường... đã góp phần không nhỏ nuôi dưỡng tâm hồn thiếu nhi Việt Nam trong suốt giai đoạn những năm 1970-1980 và cho đến tận bây giờ. Có những tác phẩm trở thành kinh điển như Ông già Khốt ta bít trở thành một tiếng vang trong xã hội Việt Nam như

Bác sĩ Aibolit thành một khát niệm về nhân từ và can đảm.

Không chỉ có văn học, lòng say mê khoa học dành cho thiếu nhi Nga cũng rất nồng nàn không nhỏ đến bạn đọc Việt Nam. Khi ra mắt từ sách Cảnh cũ mới rộ của NXB Trẻ gần với truyện học Ngã Bạo (bộ 15 tập) ở một trong những ấn phẩm đầu tiên đến với tình yêu toán học chính là tác phẩm Tư vấn trường đơn vị của nhà văn Nga Vladimir Levshin.

Đồng văn học độc đáo

Tuy đồng vai trò quan trọng trong văn hóa đọc Việt Nam, có lẽ một NXB trong n thì mỗi năm chỉ in được sách văn học Nga đủ dịch in và xuất bản đến gần 500 cuốn. Thế nhưng, sau khi Liên Xô tan rã, đồng sách này đã tụt xuống vắng bóng. Căn đây NXB Kim Đồng là đơn vị tiên phong trong cả nước ta, tiếp tục sách văn học Nga mà trọng tâm là trong sách văn học thiếu nhi. Kim Đồng là một trong những NXB có truyền thống làm sách Nga từ những năm 1960. Vào thập niên 80 của thế kỷ trước cùng đơn vị này đã cùng NXB Công việc của Liên Xô thực hiện nhiều đầu sách. Tuy nhiên, do ảnh hưởng của các yếu tố kinh tế, đồng sách thiếu nhi Nga ngày càng hạn hẹp. Bà Vũ Quỳnh Liên Phó Giám đốc NXB Kim Đồng cho biết một trong những khó khăn lớn nhất là vấn đề hạn quyền. Nếu trước đây các tác phẩm đều có chung một mô hình hệ là Liên bang Xô Viết thì sau này chưa ra nhiều nước cộng hòa. Việc tìm kiếm liên hệ bản quyền là rất phức tạp. Phải đến sau này, cùng với việc phối hợp với các đơn vị làm sách có mối quan hệ sâu rộng với giới làm sách Nga, việc xuất bản các tác phẩm Nga nhất là những tác phẩm thời Nga Xô Viết mới trở nên thuận lợi hơn. Hiện nay, đồng sách thiếu nhi Nga được xem là đồng sách có sức bán rất tốt. Các tác phẩm dạng kinh điển như Mui Dặc và các bạn Bác sĩ Aibolit, Ông già Khốt ta bít, Buratino... tại bàn đều đặn mỗi năm, điều mà ít có tác phẩm thiếu nhi nào làm được hiện nay.

Tuy nhiên, môi thực tế không thể phủ nhận là bạn đọc Việt nhỏ đến văn học Nga vẫn chỉ dừng lại giai đoạn Xô Viết, đồng văn học Nga hiện nay hầu như không được chú ý đến. Bà Vũ Quỳnh Liên cho biết nguyên nhân có

nhiều mặt, một phần là bản thân văn học Nga cũng ít có mối quan hệ với hệ thống phát hành thế giới, muốn tìm sách Nga chỉ có đến Hội sách Mátxcova.

Thời gian qua, với việc gắn kết giao lưu văn hóa giữa hai nước được phát triển mạnh mẽ văn học Nga cũng dần quay lại với bạn đọc Việt Nam. Tại Tuần lễ sách Nga vừa qua, bên cạnh việc ôn lại những kỷ niệm trong việc dịch và đọc văn học Nga Xô Viết trong quá khứ, các dịch giả, bạn đọc cũng đã trao đổi về triển vọng tiếp tục giới thiệu văn học Nga đương đại đến các thế hệ người đọc trẻ trong nước. Theo đánh giá của các dịch giả tiếng Nga, đây là dòng văn học rất độc đáo, có nhiều điểm tương đồng về xã hội để bạn đọc trong nước có thể tiếp cận, thưởng thức.

Bạn đọc Phạm Nguyễn Minh Hoàng, ngụ tại Gò Vấp, viết trên trang mạng về văn học Nga, nhớ lại: "Điều tôi nhớ mãi về những cuốn sách này là ở trang bìa 2 thường có một dòng viết rằng, họ cảm ơn bạn đọc và mong muốn nhận được góp ý về cuốn sách. Và luôn luôn có câu kết địa chỉ của chúng tôi: CCCP 119859..." Dòng chữ đó đã vô tình kéo gần khoảng cách giữa người làm sách với bạn đọc, một khoảng cách địa lý mà với nhiều bạn đọc Việt Nam khi đó vốn dĩ quá xa xôi.

Albert Likhanov là nhà văn Nga nổi tiếng viết cho thiếu nhi từ thời còn Liên bang Xô viết cho đến nay. Tác phẩm của ông đã được xuất bản trên 30 triệu bản ở Nga. Các tiểu thuyết và truyện vừa của ông được dịch ra 34 ngôn ngữ trên thế giới. Bên cạnh tác phẩm "Ông tướng của tôi" ông còn có tác phẩm "Nhưng con ngựa gỗ" cũng đã được dịch sang tiếng Việt.

của NXB Kim Đồng
đề nghị xuất bản. Để

ÔNG TƯỚNG của tôi

Nikolai Ostrovsky đã vĩnh biệt cõi thế vào ngày 22/12/1936, khi vào bước sang tuổi 33 được 2 tháng.

Nhưng ông đã kịp để lại "Thép đã tôi thế đấy" bất hủ. Cuốn sách mà chỉ riêng trong năm 1936 đã tái bản tới 36 lần, với số lượng gần 2 triệu bản.

Và, cuốn sách này, khi đã được dịch ra tiếng Việt, tung là cuốn sách gối đầu giường của thế hệ cho anh chúng ta trong sự nghiệp đấu tranh thống nhất và dựng xây Tổ quốc.

Hồi còn học cấp 3, trong cuốn sổ chép những câu danh ngôn, mình có chép câu này của ông, chắc hẳn rất nhiều bác biết.

"Thép đã tôi trong lửa đỏ và nước lạnh. Lúc đó thép trở nên cứng rắn và không hề biết sợ. Trong những thử thách ghê gớm, thế hệ chúng ta cũng đã được tôi luyện như vậy và đã được rèn luyện để không bị ngã gục trước cuộc sống"

Mình không biết ông nói câu đó khi nào, ở đâu. Nhưng hôm nay mới vào một trang của một bạn Nga, đọc được những thông tin hết sức thú vị.

Đó là nội dung cuộc phỏng vấn của tờ báo Anh News Chronicle với Ostrovsky vào ngày 30/10/1935, chưa đầy 2 tháng trước khi nhà văn qua đời (22/12 cùng năm).

Và hiểu thêm rằng, bản dịch ra tiếng Việt của nói của Ostrovsky là được trích ra từ bài phỏng vấn này.

Tuy nhiên, có thể không hiểu ngữ cảnh nên người dịch đã có chút NHẦM, khi dịch "thế hệ chúng tôi" thành "thế hệ chúng ta".

Xin dịch đoạn cuối bài phỏng vấn.

"Ngài là một con người can đảm. Lòng can đảm đã giúp ngài cống hiến cho tư tưởng của CNCS. Có phải đó là lòng can đảm của hệ thống CSCT?"

"Đúng thế. Tôi có thể chết bất cứ khi nào, thậm chí ngay sau khi anh rời khỏi đây. Điện báo tử sẽ được gửi đến. Nhưng tôi không sợ, không biết đời mình. Nếu như khỏe mạnh, tôi sẽ dành sức cho công việc."

Đôi tháng trước, tôi bị bệnh vàng da và ngộ độc một, việc còn sống sót chống qua là một sự tình cờ thôi. Khi con sốt vừa hạ, tôi đã bắt tay vào việc ngay và làm việc tới 20 tiếng mỗi ngày. Tôi sợ mình sẽ chết khi chưa viết xong cuốn sách mới.

Tại sao ngài lại đặt tên cho cuốn sách như thế?

Phan Việt Hùng

THÉP ĐÃ TÔI THẾ ĐÂY TRONG LỬA ĐỎ VÀ NƯỚC LẠNH..

"Thép đã tôi trong lửa đỏ và nước lạnh. Lúc đó thép trở nên cứng rắn và không hề biết sợ. Trong đấu tranh và trong những thử thách ghê gớm,

thế hệ CHÚNG TÔI cũng đã được tôi luyện như vậy và đã được rèn luyện để không bị ngã gục trước cuộc sống. Tôi vẫn ít học, trước năm 1924 tôi còn chưa đọc thông viết thạo tiếng Nga.

Khối lượng công việc đó sẽ khiến tôi thu nạp nhiều kiến thức hơn. Tôi chỉ biết rõ công tác chính trị, và thời đó thế là cũng đã tạm đủ. Khi ốm đau, tôi tư học được nhiều hơn, tôi có nhiều thời gian hơn mà. Mỗi ngày, tôi dành đến 20 tiếng để đọc sách. Trong vòng 5 năm nắm bắt đồng, tôi đã đọc được một lượng sách khổng lồ.

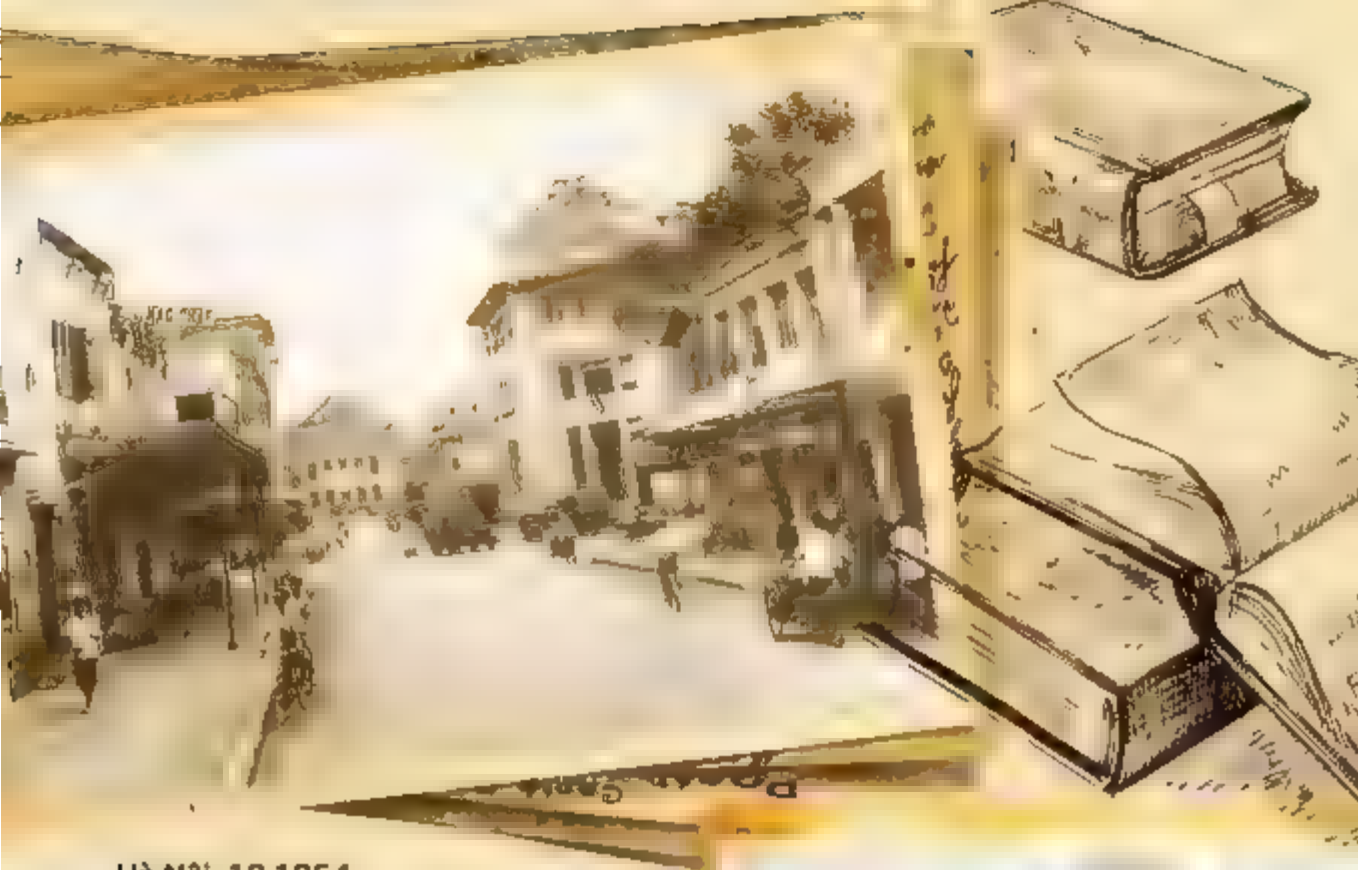
Xin cảm ơn ngài vì đã trả lời phỏng vấn. Hy vọng chúng ta còn gặp lại nhau ở Moskva. Tôi sẽ thông tin qua Dân ủy ngoại giao.

Tôi muốn rằng, hai ốm của cuộc gặp gỡ này sẽ luôn lưu lại trong trái tim của anh. Chúng ta tin cậy lẫn nhau mà."

Tháng 9 năm ngoái, 2017, trong một chuyến công tác Sochi, sự tình cờ đã khiến mình được ở khách sạn Pullman, Mercure song trọng được xây trên nền nhà nghỉ dưỡng Moskva Đỏ.

Nơi đây, năm 1932 nhà văn Nikolai Ostrovsky đã nghỉ và chữa bệnh. Tại đây, ông viết phần 2 của Thép đã tôi thế đấy. Ra đời trong bão táp.

Chỗ đó, giờ chỉ còn lại 1 tấm biển lưu niệm.

Hà Nội, 10.1954

Khối nhà thờ ra chữ SINS đắp nổi bên trái hình là Hiệu sách Hà Nội - Huế - Sài Gòn sau này, nơi từ 1975 trở thành Hiệu sách Quốc văn Tổng hợp - một thương hiệu liên quan tới sách nổi tiếng thời bao cấp, tương tự hiệu sách Ngoại Văn gần đó, cũng nằm trên phố Tràng Tiền.

Nhớ mãi cái cảm giác mỗi lần lũng thùng bên những quầy gỗ trong hiệu sách này. Không gian, mùi giấy, vẻ niềm nở và nụ cười của các cô bán sách (hơi già một tẹo và như là có cả đồng phục hẳn hoi)...

Cho đến những năm 1960 vẫn còn là hiệu sách Hà Nội -Huế-Sài Gòn.Mỗi khi vào hiệu sách này thẳng nhóc tới mé một trước quầy sách thiếu nhi, hết kiểng chân ngắm sách lại ra nghiền cổ xem những bộ sưu tập tem lồng kính trong những cánh gỗ xoay quanh cái trục.

Trong hiệu sách này hấp dẫn là quầy sách cũ phải đi vào trong rẽ trái và sâu tít bên trong Ở quầy này có hai người bán là cụ Thuật hời và chị Quý. Cụ Thuật sau đó về mở hiệu sách Thuật đốc Bà Triệu. Cụ nổi tiếng không phải vì sách cũ mà có bốn cô con gái rất xinh mà các chàng đến vô mua sách là chính nên cửa hàng lúc nào cũng đông.

Nhắc đến những người có đóng góp trong việc bắc nhịp cầu văn học Việt - Nga, không thể không nhắc đến nhà văn, dịch giả Hoàng Thủy Toàn, người đã dành cả cuộc đời cho sự nghiệp dịch thuật văn học Nga. Ở độ tuổi gần 80, nhà dịch giả vẫn nặng lòng với công việc, cảm nhận, say mê lao động với mong muốn giữ cho ngọn lửa tình yêu đối với văn học Nga luôn cháy mãi trong lòng những người bạn Việt Nam.

Đối với những thế hệ người Việt Nam đi trước, nhất là những người có cơ hội sinh sống và học tập tại xứ sở bạch dương, nền văn hóa LB Nga luôn là một điều rất đỗi gần gũi và thân thuộc. Dịch giả Hoàng Thủy Toàn xúc động bày tỏ: "Tùng mây mãi có thời gian dài học tập tại Nga, một thời tuổi trẻ

và quá trình trưởng thành của chúng tôi đã gần gũi sâu đậm với đất nước, con người nơi đây. Có thể nói, tâm hồn chúng tôi không chỉ được nuôi dưỡng bằng văn hóa dân tộc, mà còn bằng nguồn văn hóa vĩ đại của nước Nga, đặc biệt là nền văn học với những cái tên tiêu biểu như Gái ki-ép-xki, Gôóc-ki, Pu-skin"

Không chỉ nểng nền văn học Nga, con người Nga cũng để lại những ấn tượng khó phai và nuôi dưỡng mạch nguồn cảm xúc cho không ít nghệ sĩ, nhà văn, dịch giả Việt Nam. Dịch giả Thủy Toàn bộc bạch, người Nga gần gũi, hồn hậu và rất chan hòa. Ông không thể quên hình ảnh những thầy giáo, cô giáo Nga luôn quan tâm, chỉ bảo tận tình về chuyện học cũng như chuyện nghề cho học trò của mình. Những nhà giáo Nga ấy luôn là những tấm gương sáng cho các thế hệ học trò Việt Nam và quốc tế noi theo.

Một góc lưu niệm "Văn học Nga ở Việt Nam" của dịch giả Thủy Toàn.

NGƯỜI TRUYỀN LỬA TÌNH YÊU VĂN HỌC NGA

Hàng chục năm gắn bó với nền văn học Nga, dịch giả Thủy Toàn đã để lại dấu ấn đậm nét trong lòng bạn đọc Việt Nam với các tác phẩm tiêu biểu như: Những con ngựa thảo, Không phải của riêng ai, Những con đường... Tên tuổi của ông cũng gắn với những bản dịch thơ Pu-skin trữ tình, giàu nhạc điệu, gần gũi với các thế hệ độc giả Việt Nam. Ngày 4-11-2010, tại điện Krem-li, dịch giả Thủy Toàn đã vinh dự được Tổng thống Nga -Mét-vê-đép trao tặng Huân chương Hữu nghị vì những đóng góp to lớn cho việc quảng bá văn học, văn hóa Nga tới công chúng Việt Nam.

Vì tình yêu văn học Nga, ông đã khai trương Nhà lưu niệm "Văn học Nga ở Việt Nam" tại làng Chợ Giầu (nay là khu phố Phú Lưu), thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh. Nếp mình trong lòng làng quê thanh bình, êm ả, nhà lưu niệm là nơi dịch giả Thủy Toàn gửi gắm tình yêu vô hạn dành cho văn hóa, văn học Nga. Ý tưởng hình thành một công trình để lưu giữ "chút gì đó quý giá cho thế hệ mai sau" vốn được dịch giả ấp ủ từ lâu.

Ông từng bộc bạch: "Chỉ với sức của riêng mình, không biết bao giờ tôi mới thực hiện được ước mơ đó. Nhờ có quê hương tạo điều kiện để từng bước hình thành và hoàn thiện, ngôi nhà lưu niệm mới có thể mở rộng cửa đón mọi người dân yêu thích văn học Nga" Nhà lưu niệm

mới có thể mở rộng cửa đón mọi người dân yêu thích văn học Nga" Nhà lưu niệm gồm các tư liệu, sách, báo, tranh, ảnh, ấn phẩm, kỷ vật... về quan hệ giao lưu văn hóa, văn học Việt Nam -Liên Xô (trước đây) và Việt Nam - LB Nga. Tất cả đều được dịch giả Thủy Toàn tỉ mỉ sưu tầm và lưu giữ.

Dịch giả Thủy Toàn từng chia sẻ, mỗi lần chuyển nhà ông đều cố gắng giữ các kỷ vật, tư liệu không bị hỏng hay thất lạc. Trong số các hiện vật quý mà dịch giả Thủy Toàn lưu giữ, có một số là thư mà Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi cho lớp học sinh tiếng Nga đầu tiên gồm 100 người, bản dịch đầu tiên ra tiếng Nga của cuốn Nhật ký trong tù của Bác Hồ, cùng các tác phẩm có giá trị của nhiều nhà văn, nhà thơ như: Kể chuyện Liên Xô vĩ đại của Nam Mộc Xuất bản năm 1950; Một tháng thăm Liên Xô của Đỗ Đức... Dịch giả Thủy Toàn mong muốn, những tư liệu, kỷ vật ông dày công lưu giữ sẽ góp phần tạo nên bức tranh đặc sắc về qua trình văn học Nga hòa nhập vào đời sống của người dân Việt Nam, về những hoạt động giao lưu văn hóa, văn học sôi nổi, đậm đà nghĩa tình giữa hai dân tộc.

Dịch giả Thủy Toàn đã thành công trong việc đưa văn học Nga đến gần với độc giả Việt Nam. Những công trình nghiên cứu, tác phẩm dịch, cùng các kỷ vật, tư liệu về giao lưu văn học Việt Nga của dịch giả Thủy Toàn đang góp phần nối dài những nhịp cầu văn hóa, giúp cho tình hữu nghị giữa hai dân tộc Việt Nam và LB Nga luôn bền chặt qua năm tháng.

HÀNG LIÊN

Cũng như nhiều bạn bè cùng thế hệ, vào những năm cuối thập niên năm mươi của thế kỷ trước, chúng tôi đã được tiếp xúc với Văn học Nga Xô Viết thông qua nhiều tác phẩm được dịch từ tiếng Nga ra tiếng Việt. Lứa tuổi mười bốn, mười lăm học ở trường làng, chúng tôi luôn được các thầy, cô giáo dạy cấp 1, cấp II động viên, chỉ bảo cho cách chọn sách, đọc sách...

Vì vậy đọc sách đã trở thành niềm hứng thú và say mê của đông đảo học sinh các trường tư tiểu học đến trung học. Văn học Nga Xô Viết chính là một trong những nguồn sách được chúng tôi tìm đọc nhiều nhất. Hồi học cấp 1, cấp II, 3 cuốn sách viết cho thiếu nhi sau đây là những cuốn sách mà học sinh chúng tôi không mấy người là không biết đến. Đó là các cuốn: "Ti. Mua và đồng đội", "Vi. chi. a. Ma. lê. ép ở nhà và ở trường", "Chiếc đồng hồ báo thức hai chuông". Ba cuốn sách này nói về cuộc sống hàng ngày của các em thiếu nhi Liên Xô (cũ) trong thời chiến và trong cả thời bình. Dưới ngòi bút của nhà văn Gai. đa, hình ảnh chú bé Ti. Mua và các bạn của chú hiện lên thực sinh động. Các em đã tích cực tham gia vào cuộc chiến tranh giữ nước vĩ đại của dân tộc bằng những việc làm rất thiết thực của mình. Thời đất nước có chiến tranh là vậy.

Không chỉ biểu dương nhiều tấm gương cao đẹp của thiếu niên, nhi đồng trong thời đất nước có chiến tranh, các nhà văn Xô Viết còn rất tâm huyết khi viết về cuộc sống của các em khi ở trường cũng như khi sinh hoạt ở gia đình. Các nhà văn đã không ngần ngại chỉ ra cái tốt, cái đẹp cũng như cái tệ xấu, thói hư mà các em còn mắc phải (như lười nhác trong học hành, hoặc thiếu thực thà, dùng cảm...), để góp phần giáo dục cho các em nên người.

Cũng vào thời gian học ở trường làng, bước vào tuổi thanh niên, cuốn sách tạo nên xúc động hồi ký lạ đối với thế hệ chúng tôi chính là cuốn "Thép đã tôi thế đấy" (2 tập) của nhà văn Ôxtorópki qua bản dịch của nhà văn Thép Mới. Chúng tôi chuyền tay nhau đọc đến nhau hết 2 tập sách này. Rồi khi đi dạy ở miền núi, khi đi bộ đội, trong ba lô của nhiều anh em chúng tôi bao giờ cũng là cuốn "Thép đã tôi..." Tôi và bạn bè cùng trang lứa có thể kể vanh vách cuộc đời của nhân vật Pa ven không bỏ sót một chi tiết nào, hoặc đọc thuộc lòng nhiều đoạn văn hay của tác phẩm.

Chúng tôi yêu kính nhà văn N.Ôxtorópki bởi nghị lực sống của ông: chúng tôi cảm phục người thanh niên Xô Viết Pa ven bởi lý tưởng cao đẹp và sự phấn đấu, sự cống hiến cho quê hương đất nước của anh. Pa ven đã được thử lửa trong những ngày đầu của Cách mạng tháng 10 Nga trong nội chiến đánh quân bạch vệ, đã được tôi rèn qua cái rét, cái đói trên công trường đường sắt Bai. a. rơ. ca.. Sự suy nghĩ, những việc làm, những phẩm chất tốt đẹp được trải nghiệm trong thực tiễn khắc nghiệt, trong đấu tranh cách mạng của Pa ven thực sự làm người đọc xúc động. Từ một cậu bé nghèo sống trong một thành phố nhỏ, Pa ven đã trở thành một đoàn viên Comxamon vững vàng, một chiến sỹ Hồng quân dũng cảm, một chiến sỹ Cách mạng trung kiên, một nhà văn giàu nghị lực, tâm huyết và tài năng. Ngay cả khi bị mù lòa và cận kề bên cái chết, anh vẫn tìm ra được cho mình một lẽ sống, một con đường sống cao đẹp. Tôi nhớ mãi câu nói mà Pa ven hằng tâm niệm:

"... Cái quý nhất của con người là đời sống. Đời người chỉ sống có một lần. Phải sống làm sao cho khỏi phải hối hận..."

Có lẽ nhờ có quan niệm sống đẹp để ấy mà Pa ven đã vượt qua được bao thử thách trong cuộc đời - đặc biệt là vượt qua được chính mình để trở thành một con người hữu ích cho xã hội, cho đất nước... Nói như vậy không có nghĩa Pa ven là con người chỉ biết có chiến đấu, có xả thân. Anh thực sự là một người con với bao điều trần trối, buồn vui... Anh đồng cảm rất chân tình với bè bạn, rất thân thiện với người mà anh yêu mến...

Có lẽ khi đọc đến những điều chúng tôi vừa viết chắc sẽ có người cho rằng chúng tôi đã "lên gân" đã nói quá đi chăng? Hoặc vào thời đó, những năm 60 của thế kỷ 20 thanh niên có phần bị "xo cứng" bị "nhớt nhớt" bao nhiêu thứ mà họ không hiểu, không thích? Nói như vậy là không thỏa đáng. Quả thực "Thép đã tôi thế đấy" đã chinh phục trái tim và trí tuệ của cả một thế hệ. Nhà văn N. Ôxtorópki đã viết rất thực, rất sinh động về cuộc đời, về số phận của một con người, một thanh niên công nhân, một người thuộc tầng lớp "con nhà nghèo". Cuộc sống của Pa ven hoàn toàn không có gì xa lạ đối với thanh niên Việt trong chiến tranh cũng như trong xây dựng hòa bình, hôm qua cũng như hôm nay.

Không chỉ được làm quen với tác phẩm của nhà văn Xô Viết Ôxtorópki, thế hệ chúng tôi còn được biết đến nhiều nhà văn Nga và Xô Viết khác, với nhiều tác phẩm nổi tiếng của họ. Ví như L. Tôlstôi, Puskin, Gô Gôn, M.Gorki, Đotxônpski, Pautopski, Sôlôkhốp, Maia-copski, Aurnatốp, Gamzatốp và Các tác

VĂN HỌC

XÔ VIẾT NGÀ VỚI THẾ HỆ CHÚNG TÔI

TRẦN HOÀNG - TẬP CHÍ SÔNG HƯƠNG - SỐ 225 (THÁNG 11)

phẩm nổi tiếng như "Chiến tranh và hòa bình" "Anna Karenina" "Một anh hùng thời đại" "Con đầm pich", "Đêm Ai Cập" "Kiếm sống" "Sông Đông êm đềm" "Số phận một con người" "Con đường đau khổ" "Bông hồng vàng" "Cuộc chiến đấu trên đường vô cớ lam sơn" "Đaghestan của tôi" "Trường ca Lênin và đã cho chúng tôi rất nhiều hiểu biết về đất nước và con người ở tận trời Âu xa xôi. Tình cảm mến yêu, khám phục đất nước Xô Viết và Cách mạng tháng 10 vĩ đại, một phần được nhen nhúm, được bồi đắp từ việc chúng tôi được đọc các tác phẩm văn học này.

Chúng tôi chưa một lần được đặt chân đến đất nước Nga, và cũng chưa được đọc nhiều các tác phẩm Văn học Nga, nhất là các tác phẩm văn học đương đại. Nhưng chỉ qua một số tác phẩm Văn học mà chúng tôi được đọc hồi những năm học ở bậc phổ thông và đại học, chúng tôi cũng đã hiểu được ít nhiều những thành tựu to lớn, những cống hiến rất đáng ghi nhận của Văn học Nga Xô Viết cho nền Văn học thế giới. Đó là điều không ai có thể phủ nhận. Mà mãi mãi trong lòng bạn đọc chúng tôi là những ấn tượng vô cùng tốt đẹp, vô cùng sâu sắc về một nền Văn học Nga Xô Viết vừa giàu tính nhân văn nhân bản, vừa đậm đà bản sắc dân tộc và in rõ dấu ấn của thời đại.

HOÀI NIỆM LIÊN XÔ

"Trở về thời Xô viết": Số người Nga nuôi tiếc Liên Xô sụp đổ chạm mức kỉ lục trong vòng 15 năm

Năm ngoài, câu hỏi "bạn có cảm thấy nuôi tiếc vì Liên Xô sụp đổ không?" của khảo sát này đã nhận được 58% phiếu trả lời "có" từ những người tham gia.

Theo kết quả của cuộc khảo sát mới được thực hiện của trung tâm phi lợi nhuận Levada-Center, số công dân Nga muốn "trở về thời Liên Xô" đã tăng lên 66% trong năm 2018, con số kỉ lục trong vòng 15 năm qua.

Sau khi đạt kỉ lục 75% vào năm 2000, kể từ năm 2004 đến nay, con số này chưa từng vượt quá 65%. Khảo sát này đã được trung tâm Levada-Center thực hiện hàng năm, bắt đầu từ năm 1992, một năm sau ngày Liên Xô sụp đổ.

Đa số những người cảm thấy nuôi tiếc vì sự sụp đổ của Liên Xô đều trên 55 tuổi. Tuy nhiên, trong vài năm gần đây, số người trẻ trong độ tuổi từ 18-24 "hoài

Một cuộc biểu tình tại Quảng trường Đỏ năm 1996. Ảnh: Sputnik. niệm" về Liên Xô cũng có xu hướng gia tăng, theo Levada-Center Trong số đó, 60% người tham gia khảo sát cũng tin rằng sự sụp đổ của Liên Xô có thể được ngăn chặn.

Những lí do chủ yếu được đưa ra là vì hệ thống kinh tế chung của 15 nước Liên Xô cũ (52% người tham gia khảo sát lựa chọn); cảm giác thuộc về một cường quốc (36%); sự ngờ vực và thù hận lẫn nhau giữa những người đồng minh

cũ.

RT dẫn lời nhà nghiên cứu Karina Pipiya, thuộc trung tâm Levada-Center, nhận định rằng chính sách tăng tuổi nghỉ hưu vừa được thông qua năm nay là một trong những nguyên nhân chủ yếu khiến người dân Nga bất mãn.

Chính vì lí do trên, số cuộc biểu tình phản đối chính sách của chính phủ trong năm nay cũng tăng mạnh, đồng thời chỉ số tin nhiệm của người dân Nga đối với ông Putin cũng sụt giảm đáng kể 1600 công dân Nga từ 136 làng và thị trấn của Nga đã tham gia khảo sát của Levada-Center, được thực hiện từ ngày 22-28/11 vừa qua.

Trong cuộc họp báo thường niên ngày 20/12, một trong các phóng viên cũng đã đặt câu hỏi dành cho Tổng thống Putin rằng "Liệu nước Nga có thể khôi phục lại chế độ xã hội chủ nghĩa không?"

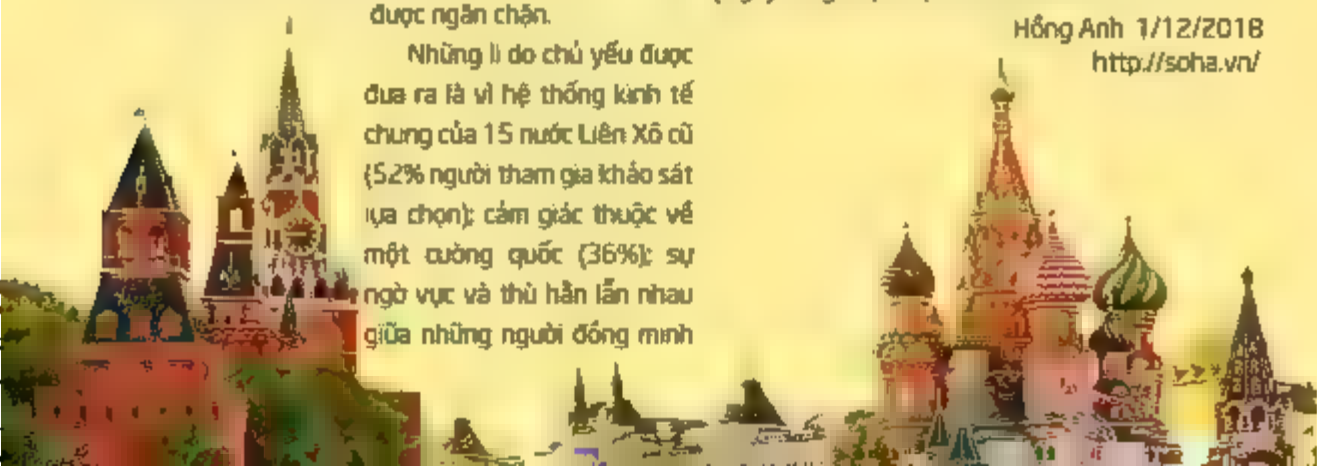
Đáp lại câu hỏi trên, ông Putin đã thẳng thắn nói: "Nước Nga không thể khôi phục lại [chế độ xã hội chủ nghĩa]"

"Trở lại [chủ nghĩa xã hội] là chuyện không thể", Tổng thống Putin đáp.

"Các yếu tố xã hội hóa có thể hiện hữu trong kinh tế hay xã hội, nhưng điều này đồng nghĩa với việc nền kinh tế sẽ bế tắc do phải tiêu tốn nhiều tiền của hơn.

Tuy nhiên, việc phân phối công bằng các nguồn lực, đối xử công bằng và xây dựng cách chính sách phù hợp để giảm số người thuộc diện nghèo, đảm bảo cung cấp cho người dân những dịch vụ tốt về y tế và giáo dục - nếu nói về xã hội hóa theo nghĩa này - thì tôi có thể khẳng định là [Nga] đang thực hiện chính sách đó.

Hồng Anh 1/12/2018
<http://soha.vn/>

10 VẬT DỤNG

'huyền thoại' một thời của

LIÊN XÔ

Vào thập kỷ 80, những đồ vật tiện dụng trong gia đình thường được người Việt mang từ Liên Xô về. Ngày nay, tuy đã có những sản phẩm hiện đại khác thay thế, nhưng nhiều gia đình người Việt vẫn còn dùng hoặc lưu giữ các vật dụng Liên Xô một thời để làm kỷ niệm, để nhớ về một thời kỳ đồ qua của dân tộc.

1. Nồi áp suất

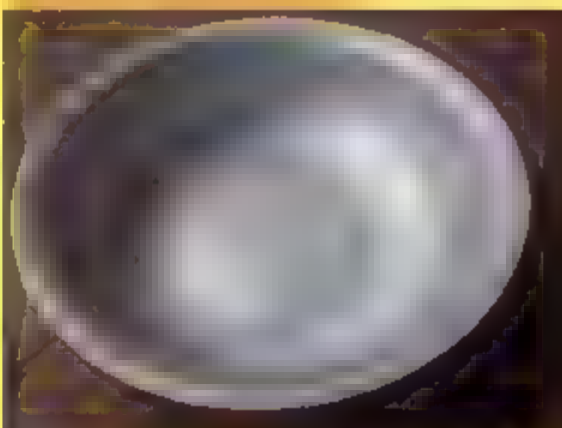
Nồi áp suất Liên Xô là loại "tàu đổ" nhất tại thị trường Việt Nam. Đặc trưng của nồi áp suất Liên Xô là được làm bằng nhôm, độ bền rất cao, an toàn và chắc chắn. Do đó, nhiều người Việt Nam bây giờ vẫn tìm mua dòng sản phẩm này.

2. Đài radio VEF 206

Thời điểm trước năm 1985, những ai có đài VEF 206 mà nghe là may. Những gia đình ở nông thôn phải bán cả lứa lợn chươu chắc sẫm được chiếc đài Liên Xô này.

3. Chậu nhôm Liên Xô

Chậu thau nhôm do Liên Xô sản xuất rất dày, nặng và khó để bị thủng, do đó từ thời bao cấp cho đến nay đã gần 40 năm nhưng vẫn còn nhiều gia đình sử dụng chiếc chậu này mà không hề bị hỏng.

4. Bàn là Jouza

Bàn là Jouza là "hàng xách tay" từ Liên Xô về Việt Nam trong thập niên 1970, 1980. Bàn là Jouza có độ bền cao, nóng nhanh và giữ nhiệt rất tốt.

SÁCH ĐẸP

facebook.com/sachdepclubhanoi

5. Đồng hồ Jar

Chiếc đồng hồ lên dây cót của Liên Xô là đồ quý giá của nhiều gia đình thời đó

Người Việt thời bao cấp đánh giá cao về chất lượng của đồng hồ Liên Xô.

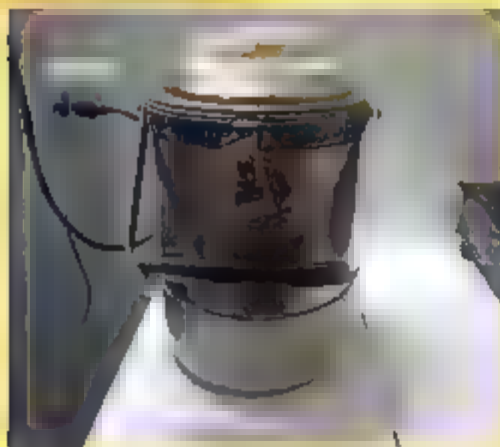
6. Quạt tai voi

Gia đình nào muốn có một chiếc quạt tai voi như trên thì phải nhờ được người đi Liên Xô mang về

Việt Nam hoặc có được khi bốc thăm trúng ở các cơ quan. Quạt có công suất và tiếng ồn lớn hơn quạt con cóc. Nó được coi là tài sản lớn đối với mỗi gia đình, chỉ khi có khách quan trọng đến nhà, gia chủ mới bật để tiếp khách.

7. Phích đồ TMT

Phích đồ TMT (Temet) Liên Xô khá nặng và rất bền. Vỏ và ruột đều làm bằng hợp kim, giữa là lớp chân không cách

nhiệt rất tốt. Miếng bình và nắp nhựa cần có gioăng cao su, khi vặn chặt giữ không cho nhiệt thoát ra ngoài, có thể giữ đồ không tan trong khoảng 24 tiếng. Nó được dùng khi tủ lạnh vẫn còn là đồ xa xỉ với phần lớn người Việt.

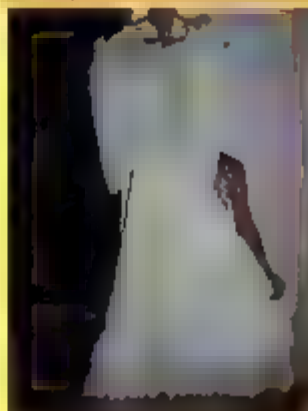
8. Ấm Samovar

Ấm Samovar là món đồ lưu niệm mà những gia đình có con học tập hoặc làm việc ở Liên Xô mang về Việt Nam. Chiếc ấm này dùng để đun sôi và giữ ấm

cho bình trà phía trên. Trong tủ kính phòng khách của những người dân Việt yêu nước Nga, ấm Samovar chủ yếu đặt và búp bê Matryoshka luôn nằm ở một vị trí quan trọng.

9. Váy cổ đầu made in СССР

Váy cổ đầu made in СССР (Liên bang xã hội chủ nghĩa Xô viết). Có cả găng tay và đồ đội đầu

10. Tủ lạnh Saratov

Tủ lạnh Saratov rất "nổi đồng cổ đỏ" hình thức trang nhã, dung tích vừa phải từ 140 đến 160 lít, hầu hết các chi tiết của tủ đều được làm bằng sắt, máy tốt, chạy hơi ồn.

Bếp bẽ Matryoshka truyền thống từ lâu đã rất nổi tiếng và được coi như là biểu tượng của đất nước Nga.

Bếp bẽ Matryoshka hay còn gọi là Bếp bẽ lồng nhau. Bếp bẽ này có là một loại bếp bẽ truyền thống của Nga, chỉ một tập hợp nhiều con bếp bẽ gỗ lồng ruột, có kích thước từ nhỏ đến lớn. Hình tượng bếp bẽ Matryoshka truyền thống thường là các cô gái đeo khăn trùm đầu. Mỗi bếp bẽ Matryoshka được vẽ rất chi tiết, cầu kỳ và thường được làm theo nhiều chế độ khác nhau.

Lịch sử

Bộ bếp bẽ Matryoshka đầu tiên được làm nên bởi Vasily Zvyaduchin vào năm 1890 từ thiết kế của Sergey Malutin - một học sĩ Abramovskoy chuyển về để thi công dân gian sinh sống tại miền trung của S. I. Mamonov.

Bộ bếp bẽ này do chính Malutin vẽ gồm 8 con bếp bẽ. Bếp bẽ ngoài cùng là hình một cô gái trong bộ trang phục truyền thống đang cầm một con gà trống. Những con bếp bẽ nhỏ hơn ở bên trong là hình các cô gái và chỉ có một bếp bẽ hình bé trai duy nhất. Bếp bẽ nhỏ nhất là hình một em bé sơ sinh.

Zvyaduchin và Malutin đã lấy cảm hứng từ bộ bếp bẽ gỗ Thiết phúc thần (Shichi-fukujin) - 7 vị thần may mắn trong thần thoại Nhật Bản.

Năm 1900, vợ của S. I. Mamonov đã đưa những con bếp bẽ này trưng bày tại triển lãm Universal ở Paris và giành được huy chương đồng tại đây. Ngay sau đó, những con bếp bẽ Matryoshka đã bắt đầu được sản xuất hàng loạt trên khắp nước Nga và giao hàng trên toàn thế giới.

Thiết kế

Bếp bẽ Matryoshka không tuân một và để tương như bếp bẽ kerlic, chúng được làm bằng gỗ - 1 thứ vật liệu tương như gỗ tri nhưng lại khác hẳn những khuôn mặt bếp bẽ vẫn thật đáng yêu. Điều đặc biệt là 1 bộ bếp bẽ có kích thước và học giống nhau và khác nhau. Các con gái lồng một 1 lớp và để rồi thấy vẫn còn 1 lớp và khác nhỏ hơn bên trong khiến mình có cảm giác tò mò chính thức như phát hiện ra những bí mật đáng yêu ngọt ngào như nhà.

Matryoshka cũng giống con người vậy. Họ ngay trung bằng hàng ngàn lớp vỏ học và lớp vỏ này thì ban đầu cũng mảnh mẽ, to lớn và vĩ đại nhất. Có lẽ là vì khi ấy họ cảm thấy an toàn và tự tin nhất...và đó bằng cách này hay cách khác, nhưng khi tiếp xúc với 1 người, bạn cũng chỉ có thể nhìn nhận được họ ở một này hay một khác, và nếu chỉ nhìn 1 người bằng đôi mắt thì bạn lại cũng không thể hiểu họ 1 cách trọn vẹn...có thể họ thật hiền ngoan, đặc tài, lương thiện, lành lặn...thế nhưng ở bên trong đó vẫn còn những lớp vỏ khác và quan trọng là vẫn còn 1 trái tim. Chẳng tin đừng làm tương chúng ta đã nhìn thấy, xuyên suốt mọi vỏ học của nhau nhưng thật ra vẫn còn lớp vỏ nhỏ hơn đang nằm bên trong mà nếu không có sự yêu thương, quan tâm, hiểu nhân thì sẽ không bao giờ được thấu suốt được...

Trái tim của matryoshka nằm ở bếp bẽ út. Có những bếp bẽ nhỏ nhắn nhất yếu đuối nhất và cũng được bảo vệ nhất, đó là lớp vỏ cuối cùng... nó sẽ bị hỏng hóc, hỏng mảnh mẽ, tuyệt vời như các vỏ học ban đầu nhưng đây chính là trái tim tâm hồn thật sự và sẽ thật là đáng để để thấy nó đâu. Nếu bạn đã nhìn thấy tâm hồn của bếp bẽ út trong 1 con người nào đó thì họ đã đặc biệt tin, sự thương yêu chân thành nhất vào bạn. Và học cuối cùng bao giờ cũng mang mang đến và yếu đuối nhất, bạn đừng làm họ tổn thương, đừng yêu thương, như thông điệp ai trời.

Matryoshka
bếp bẽ truyền thống của xứ sở bạch tuyết

CA CHIU SA

Một trong những bài hát Nga được công chúng Việt Nam yêu mến thấm sâu vào lòng người, được phổ biến rộng rãi, là bài Ca-chiu-sa chẳng? Đào vừa ra hoa, gió đưa văng trắng lá...

Riêng tôi, tôi cho là đúng như vậy. Vào năm 1995, nhân dịp kỷ niệm 50 năm chiến thắng phát xít (25/1945-25/1995), Nhà xuất bản Văn học đứng ra tổ chức ấn hành cuốn sách tập hợp thơ của các nhà thơ Nga, các nhà thơ Xô viết cũng như các nhà thơ thế giới. Trong đó có các nhà thơ Việt Nam, viết về cuộc chiến đấu chống phát xít. Tôi đã tập hợp được và đưa vào tập sách có tên "Đợi anh về" trong đó có tới 6 bài thơ của các tác giả Việt Nam đề cập riêng bài hát Nga Ca-chiu-sa. Bài "Một lần hát ca khúc Nga" của nhà thơ quân đội Anh Ngọc nhắc lại kỷ niệm những ngày trong chiến trường chống Mỹ cứu nước trên đường hành quân:

"Chợt thấy nhớ một tiếng đàn ghita
Đang hát về một bờ sông ấm ướt
Cờ nàng Ca-chiu-sa đi gánh nước
Bước lên từng bậc dốc cao cao

Chúng tôi đã gặp cô ở đầu
Trong bài hát Nga đang đưa bím tóc
Bắp chân trần bầm đầy bùn đất
Đi qua sương sớm những bờ sông...?

Nhà thơ xứ Thanh Lê Đình Cảnh có bài thơ "Khúc tình xa của mai sau"

Ca-chiu-sa

Hát nghe như khúc tình ca quê mình!

Đời ta như bóng với hình

Như thương là lẽ thương tình khư xa

Tiếp theo là bài thơ "Hát khúc Ca-chiu-sa" bên thềm Tri An của nhà thơ Nguyễn Hoàng Thọ, rồi "Ca-chiu-sa hát ở biên thùy" của nhà thơ Phạm Khoa Văn:

Bài hát Ca-chiu-sa

Người lính biển phòng nào không thuộc

Nhà thơ Lê Huy Nguyên có bài "Lại hát Ca-chiu-sa". Và cuối cùng là bài thơ của tác giả người Việt Nam Lê Văn Nhân nhưng lại sáng tác bằng tiếng Nga "Ca-chiu-sa" do dịch giả Đờc Mẩn dịch lại tiếng Việt

Tiếng hát đầu dây nghe điệp da

Như là nhạc hiệu cũ vang xa:

Đào vừa ra hoa, cánh gió đông

Ngoài sông sương trắng tỏa là đà...

Bài hát về năng Ca-chiu-sa

Đợi người chiến đấu tận trời xa

Thuở bé tôi ngồi hầm nghe mãi

Rồi mình lại hát ở bên Nga

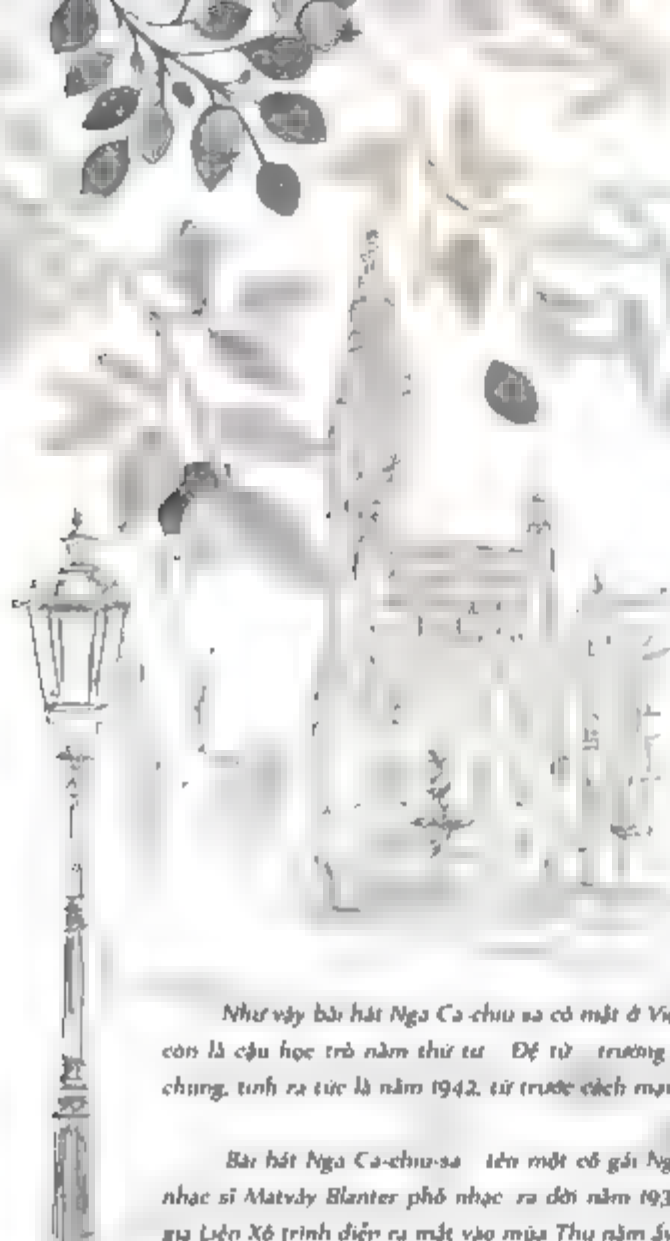
Và đến nay, đã hơn một phần tư Thế kỷ qua rồi, kể từ khi Liên Xô, nước Nga Xô viết, không còn nữa, bài hát Ca-chiu-sa, cùng với nhiều ca khúc Nga như "Cuộc sống ơi ta mến yêu ngươi", "Tuổi thanh niên sôi nổi", "Chiều Mátxcova"...vẫn được rất nhiều người Việt Nam ta thuộc các thế hệ, các lứa tuổi khác nhau yêu thích, thuộc lòng. Cả những người đầu bạc đã từng bước qua cái tuổi xưa nay hiếm,

gần như cả cuộc đời gắn bó với tình hữu nghị Việt Xô, tình hữu nghị Việt Nga, nhiều người trong số đó từng được ăn học, lao động, sinh sống ở Liên xô, ở nước Nga Xô viết trước đây, cũng như những người trẻ tuổi chưa từng đến nước Nga một lần...Họ gặp nhau và cùng say sưa cất tiếng hát khúc hát Ca-chiu-sa, hát đi hát lại không chỉ một lần...

Như vậy điều tôi nghĩ, Ca-chiu-sa là một trong những bài hát Nga được yêu thích nhất, đi vào lòng người nhất, được phổ biến nhất ở Việt Nam, có lẽ không sai. Đến đây tôi lại nảy ra một câu hỏi: nhưng bài hát này đã đến Việt Nam từ bao giờ呢? Tôi hỏi nhiều người. Có người bảo: có lẽ "Vào thời 1952 -1953, giai đoạn mở đầu "Thăm thiết tình Việt-Trung-Xô" chăng? Theo anh Thành Ngọc Tích, cựu diễn viên đoàn văn công Tổng cục Chính trị, thì khoảng những năm 60 của Thế kỷ 20 đoàn đã dàn dựng bài hát này đã dàn dựng bài hát này để làm tiết mục và nhanh chóng phổ biến rộng khắp. Dịch giả, nhà văn Anh Trúc nhớ lại là anh đã được nghe bài hát Ca-chiu-sa cùng với bài "Đợi anh về" được phổ nhạc ngay từ năm 1949-1950, ở Hải Phòng, khi đó còn bị Pháp chiếm đóng.

Sau đó ít lâu, tình cờ đọc cuốn hồi ký của nhà thơ Xuân Hoàng Âm vang thời chưa xa, do Nhà xuất bản Văn học và Hội Văn học nghệ thuật Quảng Bình xuất bản cuối năm 1993, tôi chú ý đến một chi tiết ở trang 24:

Lớp học năm thứ tư của chúng tôi là một lớp học hè có nhiều kỷ niệm đáng nhớ. Không biết bằng nguồn nào, hai anh Chiến và Huy chép được rất nhiều bài hát hay dưới nhiều dạng vẽ đến thế. Thời thì đủ cả, từ những bài hát Pháp, Ý, Anh, Nga, cho đến các bài hát Việt Nam, loại du dương trữ tình cổ, loại hành khúc hùng tráng cổ. Nhạc ngoại quốc có những bài chúng tôi rất thích như "Tiếng hát người thủy thủ" của Pháp, "Xê-rê-na" của Ý, "Một ngày" của Anh, "Ca-chiu-sa" của Nga..

Như vậy bài hát Nga Ca-chiu-sa có mặt ở Việt Nam ngay từ năm nhà thơ Xuân Hoàng còn là cậu học trò năm thứ tư. Để từ trường thành chung ở Huế hè đó bỏ thi thành chung, tính ra tức là năm 1942, từ trước cách mạng tháng Tám 45.

Bài hát Nga Ca-chiu-sa tên một cô gái Nga lời của nhà thơ Nga M. Isacốpski, do nhạc sĩ Matvây Blanter phổ nhạc ra đời năm 1938, lần đầu tiên được dàn nhạc jazz quốc gia Liên Xô trình diễn ra mắt vào mùa Thu năm Ất. Ngay khi đó bài hát đã được công chúng nồng nhiệt tiếp nhận và lập tức được lan truyền rộng rãi. Một năm sau Kachusa đã vượt biên giới Liên Xô lúc đó, năm 1939, nhân dân miền Tây Ucraina và Tây Bêlôru-xia đã chào đón Hồng quân xô viết vào giải phóng cho khỏi ách thống trị của địa chủ Ba Lan bằng bài hát Ca-chiu-sa. Trong những năm chiến tranh thế giới lần thứ hai 1941-1945, những người kháng chiến ở Pháp và ở Ý đã say sưa hát Ca-chiu-sa. Và chắc hẳn ngay từ khi ấy từ những người kháng chiến Pháp, bài hát Nga Ca-chiu-sa đã đến Việt Nam.

Còn Ca-chiu-sa được thực sự phổ biến rộng rãi ở Việt Nam vào thời điểm nào. Những năm 70 chăng? Điều này xin nhường các nhà nghiên cứu âm nhạc phán bảo.

THUY TOÀN

HY, PIOTO 441

Chắc các bác còn nhớ bộ phim hoạt hình: Hãy đợi đấy! - Hy, nozami nổi tiếng của Nga về cuộc đấu trí thú vị giữa Sói và Thỏ đã đi vào lòng khán giả truyền hình không chỉ ở nước Nga mà còn khắp nơi trên thế giới. Bộ phim được sản xuất từ năm 1969 đến năm 1993 (các tập 1-18), vào năm 2005, bộ phim tiếp tục phát triển các tập 19-20. Nhưng tên của từng tập phim chắc ít bác có nhớ.

Mỗi tập truyện tranh có những tình tiết hài hước và gây cười khác nhau nhưng chung đều có một điểm chung là những cuộc đối đầu giữa Sói và thỏ luôn có những kết thúc có hậu. Thỏ hiền lành, thông minh luôn thoát nạn, Sói hoặc luôn bị tai nạn, hoặc bị trừng phạt bởi những con vật mạnh hơn như Gấu, Tê giác. Và kết thúc mỗi truyện bao giờ cũng là câu nói đầy hân hoan, báo thù của Sói dành cho Thỏ: Hãy đợi đấy! (Hy nozami)

Qua những câu chuyện thú vị trong từng cuốn truyện, các độc giả nhí còn học được những bài học quý giá về cách ứng xử, trí thông minh, lòng nhân hậu. Bộ truyện được thiết kế đẹp, nội dung đơn giản, dễ hiểu nhưng mang ý nghĩa sâu sắc

Và đây là tên của từng tập phim:

1. Trong thành phố và trên bãi tắm (1969)
2. Trong công viên thành phố (1970)

3. Trên đường (1971)
4. Trong sân vận động (1971)
5. Trong thành phố (1972)
6. Ở nông thôn (1973)
7. Trên tàu (1973)
8. Năm mới (1974)
9. Trong buồng quay truyền hình (1976)
10. Trên công trường (1976)
11. Trong rạp xiếc (1977)
12. Trong bảo tàng (1978)
13. Thế vận hội '80 (1980)
14. Câu lạc bộ các nhà kỹ thuật trẻ (1984)
15. Nhà văn hoá (1985)
16. Trong truyện cổ tích (1986)
17. Trên đảo (1993, trình chiếu 1994)
18. Siêu thị (1993, trình chiếu 1995)
19. Ở khu nghỉ mát (2005)
20. Trong căn nhà nông thôn (2005).

Nguồn: Nhóm Uen Ka Dong Hoi

DANH MỤC SÁCH LIÊN XÔ IN CHO VIỆT NAM TRƯỚC NĂM 1991

Tôi tin chắc rằng danh mục này còn thiếu sót rất nhiều do điều kiện sưu tầm có hạn, và bởi dòng sách này không nộp lưu chiểu tại các thư viện Trung Ương như thông thường. Toàn bộ các hình ảnh trên đây được sưu tầm từ Internet nên cũng có thể gặp sai sót hoặc hình ảnh chưa rõ nét, mong các bạn lưu tâm đóng góp, và sửa chữa và hoàn thiện để nếu có dịp, sẽ làm cho danh mục này được đầy đủ hơn và chính xác hơn.

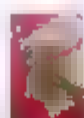
Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

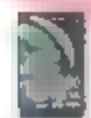
Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

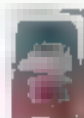
Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

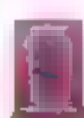
Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

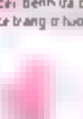
Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

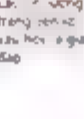
Lịch sử Việt Nam

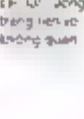
Lịch sử Việt Nam

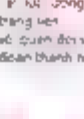
Lịch sử Việt Nam

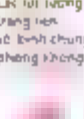
Lịch sử Việt Nam

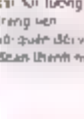
Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Lịch sử Việt Nam

Chúng em ở trên núi

Cổ học phương thư

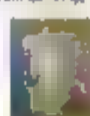
Chúng ta là đội bóng

Cổ học đại

Chúng ta là đội bóng

Cổ học đại

Chúng ta là đội bóng

Cổ học đại

Chúng ta là đội bóng

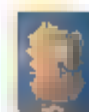
Cổ học đại

Chúng ta là đội bóng

Cổ học đại

Chúng ta là đội bóng

Cổ học đại

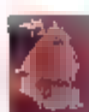
Chúng ta là đội bóng

Cổ học đại

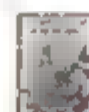
Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

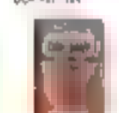
Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

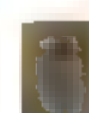
Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

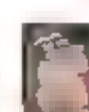
Chúng ta là đội bóng

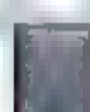
Chúng ta là đội bóng

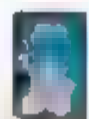
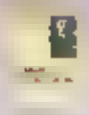
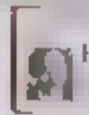
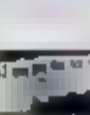
Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

Chúng ta là đội bóng

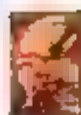

Bà Ba "mạo hiểm" trên thị trường gạo

Bà Ba và những cuộc đua thể thao học

Mạnh hơn cái chết

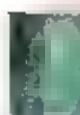
Mạnh hơn cái cao

Một cơn bão đang sắp

Một giờ đồng hồ ở trên

Một học

Một học

Một học nông nghiệp

Một học và một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

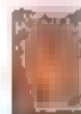
Một học

Một học

Một học

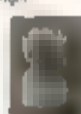
Một học

Một học

Một học

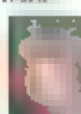
Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

Một học

những ngôn ca biên tháp

những người Nga

những người sinh viên

những, giới sống & những người chết

những người của thế & nhân trong rừng biển lạp

những người của thủa & tình trong rừng biển lạp

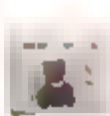
những người anh của tôi

những người ở của hình tế chính trị học

những nhà thơ

những thủ đoạn

những giới & thế của sinh học

Phân tích và tổng hợp

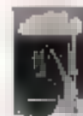
Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

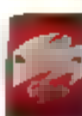
Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

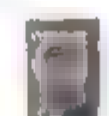
Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

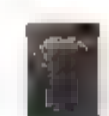
Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

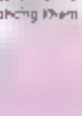
Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

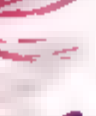
Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

Phân tích và tổng hợp

kinh lý gia đình

kinh lý hoạt động cơ

kinh lý học, giải trí

kế hoạch, pháp luật học

kế hoạch học tập

kế hoạch nước uống

kế hoạch thu nhập, trợ năng nghiệp

kế hoạch toàn học cơ cấp

kế hoạch sức khỏe cơ

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

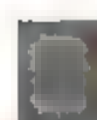
kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

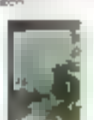
kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

kế hoạch, an ninh, kháng cự nghiệp

tiểu đoàn bốn người

kim huy đoàn thanh niên công sản từ non

Từ mùa súng đến đời I

từ mùa và đến đời II

Từ mùa và đến đời

tính toán chiến đấu ở địa

tính sách Nga

tính chất qui cấp của chính sách đối ngoại Liên xô

toán học là đơn bị của phát minh

toán học trong hệ sinh thái

toán học trong th viện

tài sư học kinh tế

tìm lược ngữ pháp tiếng nga

tìm lại quyết định ý thức

trái đất và bầu trời

tài liệu tài liệu

trên cấp cao do

trên cuộc sống

trên danh

trên tư và hôn đến trong thế giới nguyên tử

trên bị sống hoang vắng

trên đời cạnh lạ

trên đường tư chủ nghĩa và hội phát triển

trên học khoa học tự nhiên cách mạng khoa học kỹ thuật

trong chiến hươ và ăn gô rít

trường đạo tạo bộ trưởng

truyện ngắn và viết

truyện thuyết báo tường

tư bản

tư điển bách khoa nhà hát học trẻ tuổi

tư điển các môn khoa học tư nhân Nga Việt

tư điển chính trị quân sự

tư điển chủ nghĩa cộng sản khoa học (I)

tư điển chủ nghĩa cộng sản khoa học

tư điển qui thực thể những

tư điển kinh tế chính trị học (I)

tư điển muốn dịch học Nga Việt

tư điển nga-việt bé tư

tư điển nga-việt

tư điển về bác học mô học phát học Nga Việt

tư điển toán học nga-việt

tư điển triết học

tư điển vật lý nga-việt

tư điển ý học Nga Việt

Tư hăng trường chủ dân-sống Hăng-Matxova (1975)

tuổi trẻ của người công dân

tuổi thơ mãi mãi cùng ta

tuổi trẻ - sách học tiếng nga

Trang ơi rồi đây bạn ơi !!!!

SÁCH CŨ LIÊN XÔ

Những trang thân ái

Tưởng chừng, do những biến cố của lịch sử, dòng văn học Nga mà cụ thể là dòng văn học Nga - Xô Viết đã dần lui khỏi môi trường văn hóa đọc Việt Nam. Thế nhưng, đó chỉ là bề nổi do sự đứt gãy trong xuất bản, dòng chảy văn học Nga vẫn sống mãi với bạn đọc Việt Nam, nhất là những thế hệ sinh ra ở thập niên 1970 - 1980 của thế kỷ 20.

facebook.com/sachdep.lehaiduan

SÁCH CŨ LIÊN XÔ